JOH. HENRICI

OTHONIS

HEL. BERNATIS.

שלשלת חכמי המשנה

HISTORIA DOCTORUM MISNICORUM

Quâ operâ etiam

SYNEDRII MAGNI HIEROSOLIMITANI

Præsides & Vice-præsides recensentur.

In gratiam Hebraismi & antiquitatis studiosorum.

OXONII,

Typis Hen. Hall, *Academ. Typ.*

1672.

Imprimatur

PETRUS MEWS

Vice-Cancellarius

OXON.

Novemb. 14.
1672.

VIRO AMPLISSIMO

Dn. JOHANNI HOLZERO, Illustrissimæ Reipublicæ Bernensis Senatori gravissimo, consultissimo, avunculo suo æternùm colendo.

Ut et Viris Reverendis Clarissimis

Dn. JOH. RODOLPHO HYBNERO; Ecclesiæ Bernensis Ministro vigilantissimo, patri suo venerando.

Dn. JOH. JACOBO BLAUNERO; Ejusdem Ecclesiæ administro fidelissimo, affini suo honorando.

Quod ipsum educaverint, ad ingenua studia direxerint omni paternâ curâ foverint,

In gratitudinis & observantiæ signum.

PRÆSTANTISSIMIS VERO, ET OMNI ERUDITIONE, VIRtuteq; ornatissimis VIRIS-JUVENIBUS,

Dn. EMANUELI WURSTENBERGERO,

Dn. CHRITOPHORO STEIGERO,

Dn. ADOLPHO KIRCHBERGERO.

Dn. JACOBO FISCHERO,

PATRITIIS BERNENSIBUS,

amicis suis singularibus,

Ut aliqua ratione testificari posset quanto honore & amore ipsos prosequatur,

HOC QUALECUNQUE MONUmentum literarium procul à laribus,

D. D. Consecrátque

JOH. HENRICUS OTHO.

BENEVOLIS LECTORIBUS
Salutem.

Cum primùm animum ad studia Talmudica applicabamus, & elegantiora aliquod Massictot qualia sunt, *Schecalim*, Sotah, *Taanit*, *Megillah*, versione & notis dilucidabamus: sæpius nobis magnæ obortæ sunt difficultates; ex eo quod; in historiis Hæbræorum antiquioribus, non ita benè versati eramus. Aliquandò etiam nobis occurrebat aliquis Doctor, cujus doctrina quidem placebat, sed quis fuerat ignorabamus; ut itaquè hanc caliginem dispelleremus, vetustum *Chronicon Juchasin*, et duo alia recentiora *Schalschelet Hakabala* & *Zemach David* excussimus, et tùm ex illis, cúm ex variis locis Talmudicis ea collegimus, quæ nobis in talibus aliquam lucem afferre possent: Cujus studij aliquod specimen dedissemus in editione illorum tractatum, si illi repagula scrinii nostri hactenus frangere potuissent. Nunc autem lubuit ex professo aliquid circa hanc

hanc materiam publicò dare قليل من كثير *parum quidem admodum de ; multo*, sed quod tamen sufficiet, si diximus, quod dici debebat. Quod an exsecuti simus aliis judicandum relinquimus. Credere tamen volumus, nos hic quædam rerum vestigia pervasisse, quæ τοῖς θεολογοῦμενων πᾶσι imprimis utilia, alios verò suavi voluptate delectare possunt. Quòd si quis inter ruspandum repererit, nos aliquando hallucinatos esse, pro sua æquitate considerabit, has exercitatiunculas, inter peregrinandum, absque necessariis subsidiis effusas magis quàm meditatas esse, nec nobis aliter de his consilium inire, quàm soluto impetu licuisse. Si tamen aliquis erit, qui ea quæ neutiquam reprehensione digna sunt insectabitur, ipsius fastidiosam que imeniam expugnare nunquā laborabimus, solo hoc interno contenti patrocinio, *quod studuimus prodesse* Magni quid verò acquisivisse existimantes si quibusdam probis & eruditis placuerimus; quod etiam unicum erit, quò cum tempore ad majora exstimulabimur.

بسم الله الرحمن الرحيم

HISTORIA DOCTORUM MISNICORUM Præſtantium.

ESRA A. M. 3413.

I. QUamvis Eſra prophetis accenſeatur, ipſum tamen hic Doctoribus illis, quos proletariè depingere inſtituimus, tanquam caput præfigimus, partim quia concilio celeberrimo, quod כנסת הגדולה *Synodus magna* vocatur, præſedit, cujus membra Miſnicas traditiones plurimas fecerunt; partim verò quia coætaneos plurimos habuit, qui hic produci merentur, quique deinde pro gloria duxerunt, doctri-

nàm suam ab illo accepisse, & discipulorum ejus nomen ferre.

II. Fuit Esra (secundùm *Juchasin* p. 13.) חכיר מאר ועניו כמשה *Religiosus valdè & mansuetus instar Mosis*, omni denique scientia ad præsidis spartam exornandam ita instructus, ut *scriba legis Domini ingeniosus & velox* dici meruerit: v. c. D. Buxtorf. Com. Mas. p. 99.

III. Impingit autem *Zacuth* cùm loco cit. Non dubitat Esram cum Zerubabele confundere; ut & Elias in præfatione *Masor.* Quandò dicit עלה עזרא הוא מלאכי, *ascendit Esras, qui est Malachias.* Distinctæ personæ confundi non debent: & mirum est quomodò id fieri potuerit, cùm pater ejus Saarias fil. Asariæ, duodecimus ab Aharone, tàm ignotus non fuerit.

IV. Cùm Esra se ad iter Hierosolymitanum accingebat, omnem diligentiam adhibuit, ut populum Israeliticum, qui ob captivitatis injurias maculosus factus erat, reddere

נקי

נקי כסולת *purum instar farinæ*: segregavit itaque à sacerdotibus & Levitis atque Israelitis puræ stirpis, unumquemque illegitimum, & illos secum Hierosolymas abduxit, ut à stato illic Synedrio provideri posset, ne legitimi conjugia inirent cum illegitimis, & ex repositis apud magnum senatum codicibus genealogicis dignosci posset in posterum, quænam familiæ puræ, & quænam maculosæ essent; quod in Babylonia fieri non poterat, defecerat enim illic Synedrium & longa captivitatis dies omnia turbaverat.

V. Ascendit itaque Esras Hierosolymam secundùm computum R. *Gans* in *Zemach David*) anno 3413. & secum abduxit עשרה יוחסין *Decem stirpes*; 1. Sacerdotes, 2. Levitas. 3 Israelitas, 4. Profanos (illegitimos) ad sacerdotium, 5. Proselytas, 6. Servos manumissos. 7. Nothos, 8. Nethinæos, 9. Spurios, 10. Collectitios, quorum nec patres nec matres noti, & qui è plateis misericordia

collecti erant. (vid. *Kiddusibin* c. 4 2.) Quantum laboris fuit, hanc colluviem dirigere, sacra & lares restaurare? Nec forsan ipsius humeri ad hoc onus sufficienti fuissent, nisi ipsum adjuvassent viri praestantissimi, quorum Catalogum nobis exhibet Abrabanel in praef. ad *Nachal. Avot*, *Haggaeus* scilicet, *Zacharia*, *Malachia*, *Zerubabel*, *Mardochaeus*, *Jesu filius Jehozedek*, *Seria*, *Rihalia*, *Misphar us filius ejus*, *Recbum*, *Bahanaeus*, *Nechonia filius Chakalia*. Quibus R. Maymon addit *Chananiam*, *Michaelem*, & *Asariam*, qui etiam clariora Synodûs magnae lumina fuerunt.

VI. Quomodo circa sacrum codicem Synodus versata sit, & quid de authographo Esrae, (quod secundùm Finum Adrianum *Bononiae* custoditur) censendum sit, ex Cl. V. D. *Hottingeri* Thes. Phil. p. 115. addisces: Prioris summam expressit Elias in praef. 3. *Major.* Ecce plurimi sentiunt, (verè, ut nos putamus,) Esram scribam & concilium ejus, nempè

" pe viros Synagogæ magnæ, fecis-
" se Masoram, punctationem & accen-
" tus super tota Biblia. Addamus e-
tiam laudabile illud in *Juchasin* p.
13, *laborarunt* יצר הרע *concu-
piscentiam suis precibus extingu-
ere.*

VII. Sed hæc gloria non ad Esram solùm redundavit; viri, quos recensuimus, etiam suam partem sibi vendicarunt. Dicamus nunc ea quæ singulari jure ad ipsum pertinent. Ut ecclesia recenter purgata, justo & decenti regimine dirigeretur Esras plurimas sancivit constitutiones: principaliores sunt decem illæ quæ in Bab. kama fol. 82. 1. & Hierosf. Megillah f 75. 1. recensentur. Decre-
" vit Esras, 1. ut institueretur pub-
" lica legis lectio diebus septimanæ
" secundo & quinto, (quos etiam
" idcircò ימי הכניסה vocant.)
" 2. ordinavit ut & in Sabbatho ad
" Mincham legeretur. 3. sancivit a-
" blutionem gonorrhaicis 4. sessio-
" nem judicum in civitatibus diebus

heb.

"hebdomadis secundo & quinto. 5.
" Permisit שיהיו הרוכלין
" מחזירין בעיירות *Aromatariis ut*
" *circumire possent per urbes*, ad If-
" raelitidarum decus(ut filii & fæmi-
" næ eò facilius sibi unguenta com-
" parare possent, ad se in Sabbatho
" ornandum:) 6. Præcepit ut lava-
" rent [vestimenta] die quinto sep-
" timanæ, propter gloriam Sabba-
" thi. 7. Ut pinserent & coquerent
" panem vesperi qui Sabbathum an-
" tecedit, ut הפרוסה *frustum* dari
" posset pauperibus [in Sabbatho.]
" 8. Indulsit allii esum nocte Sab-
" batum præcedente שהוא מכניס
" אהבה ומוציא תאוה *quia gig-*
" *nit amorem & tollit cupiditates*, ad-
" dunt alij, Quia saturat, calefacit :
" splendidam reddit faciem, &c. 9.
" ut mulier accincta sit בסינר suc-
" cinctorio posteriori & anteriori,
" (cujus constitutionis ansa erat
" quidam casus qui *Megil.* l. c. nota-
" tur.) 10 Constitutum est unamquam-
" que mulierem tribus diebus ante so-
am

am purificationem se pectere & mundare debere (in lavacro legis, lege viz. præcepto & mandato ut *Bav. Kama* addit.) Hæc omnia integrum comentarium requirunt, quem facere non permittet harum pagellarum angustia : nota solùm de Gonorrhaicis, hoc novum circa ipsos ordinatum fuisse quod Megillah cap. 7. recensetur; " scil. non interesse inter Gonorrhai-
" cum duas visiones videntem, (i. e.
" duplicem impuritatem sentientem,)
" & ipsum qui tres; præter קרבן *oblationem* : & ambo abluendos esse. Item quod Maymon in Hal. מקואות c. 1. & 4 observavit; *Virum gonorrhaicum lavandum esse in fonte, fæminam verò profluvio laborantem in* מקוה *Collectione aquarum; illamque tantum aquæ habere debere quantum requiritur ad totum corpus abluendum mersione unâ; scilicet ut locus ille in profunditate tres cubitos habeat, & ad 40 seas aqua continere possit.* Hæc & plura alia respexit Esras in suo decreto : aliàs si simpliciter Gonorrhaicis ablutionem

tionem mandasset, nihil aliud præcepisset, quàm quod jam olim à Mose inculcatum erat.

VIII. Mirum autem est, quantum Esras restiterit Sadducæorum hæresi tunc pullulascenti: & quoniam latendo crescebat, visum est ipsi decernere, ut ad coronidem omnium orationum quæ in templo fundebantur, diceretur מן העולם עד עולם *à seculo in seculum*; ut ita symbolum poneretur, quo Orthodoxi à prava sentientibus distinguerentur: *Bab. Beracot* f. 54. Errantes tum temporis simpliciter מינים hæreticos vocabant, sed postquã Zadoc & Baithos talia dogmata, resurrectionem & spiritus negantia, pro κειμήλιοις sectæ audaciter usurparunt, à Zadoco nomen duxerunt.

IX. Assueverat populus in captivitate Babylonicâ chaldeæ linguæ, ita ut Hebraicam non nisi cùm difficultate intelligeret: huic incommodo ut consuleretur, instituit Esra התורגמן Synagogæ *interpretem*, qui adstans legenti

legenti in Lege, versiculatim ea vernaculè redderet, quæ lecta sunt è fonte Hebræo, ut ex *Hieros. Megillah* fol. 7. 4. elicere est. *Legerunt in libro legis; Is fuit textus:* מפורש *explanatè. Illud fuit targum*, &c. Canones hujus Biblicæ lectionis & interpretationis inter alios hi sanciti fuerunt. Qui legit legem, ne minus legat quàm tres versus: ne prælegat Interpreti plusquam unum, vel in Prophetis, si vult, tres. Si tres illi sunt in tribus diversis sectionibus, legant eos sigillatim. Transilire licet in lectione propheticâ, non legali, Historia Rubenis legi potest, non autem licet eam interpretari: Historia Thamaris legi & exponi potest. Historiam vituli secundam quæ incipit Exod 32. 21. legere licet, at non interpretari; prior verò historia legitur & exponitur. Benedictionem sacerdotum, historiam Davidis & Ammonis nec legunt, nec interpretantur, &c. *Mass. Megillah*, c. 4.

X. Quamvis autem non patiebatur populi

populi ratio & reipublicæ status ut Jubilæa sicut observata fuerant sub templo primo, etiam sub secundo celebrarentur, voluit tamen Esras & Synodus, ut nihilominus quemvis quinquagesimum annum numerarent; ut eò melius שמטות *remissiones* annorum septimorum observari possent. Id etiam factum est statim ac populus paululum à laboribus respiraverat. Et cœptum est Jubilæum numerari ab anno septimo restaurationis templi. vid. Maym. Hal. Jobel, a. 10. De Anathemate verò quo Esra Samaritanos feriit, cui vacat legere potest apud Tanchuma fol. 17. 4.

XI. Ob hæc & alia præclara facta quibus Esras Rempublicam ornavit, à suis popularibus meritò magni habitus fuit, sed tamen non inciderunt in illam vesaniam, quam ipsis fabulator coranista imposuit, apud quem sæpius legimus

قالت اليهود عزير ابن الله

Dicunt Judæi, Ozair est filius Dei; planè quasi Judæi, ἐκθειάσειν Esræ, cogitassent,

cogitassent. Verum est eos ipsum aliquando cùm Mose comparare, sed ulterius non procedunt: hinc in Bab. Sanhed. c. 2. f. 21. scribunt; *Dignus erat Esra, quòd data fuisset lex per manus ejus Israeli, si non praecessisset ipsum Moses,* &c.

XII. Vixit Esras secundùm Chronica Judaeorum usque ad annum quo Alexander Magnus Hierosolymas venit, & deinde die decimo mensis Thebet sive Decembris, suo fato functus est; quo anno, ut memorant, etiam sublati fuerunt *Haggaeus, Zacharias, Malachias*, unà cum Prophetia.

XIII. Et ita Synodus magna, quo nomine extraordinario synedriū illius temporis designabatur, suum praesidem amisit. Antequam autem ad ipsius successorem progrediamur, de praesidis et vice-praesidis officio nobis aliquid dicendum est; quoniam in hac historiâ vix alios doctores recensere lubet, quamqui has spartas administrarunt. In synedrio tria officia praeter caetera admodum honorifica fuerunt; *primum* erat *Principis* הנשיא

מופלא, qui alias etiam הנשיא dicitur propter insignem eruditionem quâ præditus esse debuit: ejus definitio est בעל הדרש ומלמד תורה ברבים *Ille qui legis publicè interpretandæ authoritatem habet.* Quando in consessum ingrediebatur, non solùm capita aperiebant, sed & assurgebant, sicuti docet Mischna; tractatus *Horajot* c. III. *Principe intrante omnis assurgit populus; nec iterum occupat loca, nisi id dixerit.* Quando Princeps è vivis discesserat, nudabant humerum utrumque, palàm in foro non spatiabantur, sed mœsti apud familiares sedebant, ut refert Rambam in *Hal. Ebhel.* Sepultura ejus non vulgaris erat, comburebatur enim Ignis odoratis condimentisque, *Avoda Sara* p. II. *Quemadmodùm cremant propter reges, ita etiam propter Synedrii præsides: Quid autem comburunt? Lectum & utensilia ipsorum. Historia est, Onkelosum proselytam propter R. Gamalielem 70. minas Tyrias combussisse,* &c.

Secundum Munus in Synedrio fuit

אב

אב בית דין *Patris Senatus*, qui ſedebat ad principis dextram; & eo abſente, præſidebat: definitio ejus eſt הגדול שבדיינין והדינין נפסקין על פיו *Judicũ antecessor cujus ore lites deciduntur*; ſubintellige, ſi abſit princeps. Honore etiam magno proſequebantur ipſũ, ſed tamen non æquali cùm principe: quando enim intrabat ſenatum, duabus ſolùm ſurgentibus lineis excipiebatur; illis ſcilicet inter quas progrediebatur: contrà, princeps ſenatus ab omnibus ſurgentibus ſalutabatur. Item, patre ſenatus mortuo, non humeros ſed ſolùm ſiniſtra denudabant brachia; inſuper autem Academiæ vel ſcholæ, quæ in illa urbe erant, vacabant, & , qui antea Meridionalem locum obtinuerat, nunc ad ſeptentrionalia pulpita demigrabat.

Tertium honoris gradum poſſidebat ille quem κατ' ἐξοχὴν חכם *ſapientem* vocarunt; ille fuit ordinariè הגדול שבחכמים *Doctorum præſtantiſſimus*, cum quo de agendis communicabant ut perito ſenſuum & rationum

num legi. In senatu ad lævam princi- cipis sedebat: ingrediens verò ita excipiebatur ut unus surgeret alter verò sederet. sed ea indigitasse satis est, quæ amplificare nimium foret. Nunc revertamur, undè defleximus.

שמעון הצדיק
Simeon Justus
3448.

1. HOc nomine insignitus fuit Simeon διά τε τὸ πρὸς θεὸν εὐσεβὲς καὶ τὸ πρὸς τοὺς ὁμοφύλους εὔνουν, *cùm propter ejus pietatem erga Deum, tùm ob ejus benevolentiam & humanitatem erga suos populares.* Joseph. Antiq. lib. 12. c. 2. Quòd Esræ successerit nemo dubitat: sed quidam dubitassent an summus sacerdos fuerit, [illegible] Josephus & Juchasin [illegible] 2. successit autem Esræ in [illegible]. Jehosuæ verò in summo sacerdotio. Nam Esras sacerdotii munus nunquam obtinuit: legitur quidem illum vaccam rufam combussisse, sed (ut rectè monet Juchasin l. m. c.) *ad vaccam rufam in cineres*

cineres redigendam, etiam כהן הדיוט *vulgaris aliquis ſacerdos aptus fuit.*

II. Hic Simeon admodùm longævus fuit: nam omnia magnæ ſynodus membra ſupervixit, & anno 40 poſt templi reſtaurationem adhuc Alexandro magno occurere potuit. hiſtoria refertur in *Joma* fol. 69. 1. "Orarunt Cuthæi Alexandrum Macedo-"nem, ut templum Dei noſtri de-"ſtruere poſſent; annuit illud ipſis. "Venerunt quidam atque id indicarunt "Simeoni Juſto; qui induit ſtatim "veſtes pontificias, & cùm præſtan-"tiſſimis Iſraelis, manibus tenentibus "faces, per totam noctem Alexan-"dro obviàm proceſſit. Dixit Alex-"ander ſuis, Quinam iſti; Reſpon-"derunt, Judæi qui in te rebellarunt. "Cùm autem videret Alexander Si-"meonem Juſtum, deſcendit à curru "& coram ipſo ſe incurvavit. Di-"xerunt ipſi, Rex talis gloriæ, qualis "tu, ſe coram Judæo incurvat. Reſpon-"dit ipſis, Figuram huic ſimilem vidi "coram me in bello pugnantem. De-

indè

"indè Judæos alloquutus est, Quare
"huc descendistis? Responderunt,
"Ut preces ad Deum funderemus tui
"& Regni tui causâ, ne illud deva-
"stetur. Rogavit ipsos, Quinam il-
"li? Responderunt, Cuthæi illi, qui
"coram facie tuâ steterunt. Dixit
"autem ad Judæos, Illos trado in
"manus vestras. Evestigio ipsos in
"compedes conjecerunt, caudisque
"equorum alligantes, ipsos traxerunt
"per sentes & tribulos usque ad mon-
"tem Gerizim; ibi verò ipsis fe-
"cerunt quod domo Dei facere inten-
"derant.

III. Deduxerunt autem Judæi A-lexandrum Hierosolymam, viditque templum Domini & petiit à Simeone Justo, ut conficeret pro se monumentum ex auro simile figuræ ipsius, & collocaret illud inter gradus & altare: sed Respondit illi Simeon Interdictum nobis est à Deo nostro accipere ullum sculptile vel imaginem: sed μνημόσυνον præstantius quàm postulas, parabimus tibi; ut nimirum omnes filii ho-

anno

anno nati de nomine tuo vocitentur *Alexandri*. Vid. Zem. David CL. Vorstii p. 59.

IV. Scribunt autem author Juchasin, author Jesod olam, & Abrabanel, Simeonem promisisse regi, illos inchoaturos ab illo die, & deinceps numerum annorum in æra contractuum. Sed Rabinus qui author est Meor enaim contra affirmat, hoc factum non extare neque in *Joma*, neque in capite primo *Alilim*, neque in reliquis dictis Rabbinorum, nec in *Josepho Hebræo*, nec in *Josepho Romano*.

V. Postquam Alexander Hierosolymis profectus erat, egressus est ad ipsum (ut refert Juchasin p. 14. 2.) Sanballates Hotonites, cum quibusdam ex Israelitis, & aliquibus ex filiis Jehosuæ sacerdotis summi, qui affinitatem cùm Cuthæis contraxerant, & quos antea Esras & Nehemias ex domo Dei expulerant; & petiit ab Alexandro, ut sacerdotes affines ejus possent in monte Garizim sanctuarium ædificare. Rex annuit; & tunc exstructo templo in par-

ter

tes itum est Israeli; pars sequuta est *Simeonem justum* & *Antigonum* discipulum ejus, eorumque scholam, prout didicerant ab Esrâ & prophetis: pars altera verò sequuta est Sanballetum & genus ejus, obtuleruntque sacrificia extra templum Dei וּבָדוּ מִלִּבָּם חוּקִּים & *instituerunt ritus è corde proprio.* Spurii hujus cultus sacerdotio functus est Manasses fil. Jehosuæ summi sacerdotis.

VI. Meretur locus tàm famosus ut de eo aliquid dicamus ἐν παρόδῳ; mons Gerizim habebat duo cacumina, quorum unum vocatur גריזים, quod erat fontibus & hortis admodum amœnum; alterum vocabatur עיבל locus saxosus & lapidibus deformatus: prioris cacuminis natura apta & digna erat, ut in illo benedictiones promulgarentur, ob quam rationem Samaritani etiam templum in illo erexerunt. Ex altero autem quid aliud quā maledictiones expectandæ erant. Distabat Gerizim 6 milliaria à Jordane. Bab. sanhed. f. 44. 1. in Gl & Bab. sotah f. 36. 1

He

Hoc in loco Israelitæ pro se invicem ערבין *Spoponderunt*; inde quoque unus ob alterius culpam plectitur. *Raschi* Deut. 28. 29. *Sanhed.* fol. 27. 2. Existimarunt Samaritani, aquas diluvii ipsum non inundasse: hinc in *Bereschith Rabba* Sect. 32. quidam Samaritanus R. Jonathan sic alloquitur; *Non satius esset te adorare in hoc monte benedicto, non in illa domo vili?* (intellige templum Hierosol.) *respondit illi; Quare est hic mons benedictus? regessit, Quia non fuit inundatus aquis diluvii.*

De Samaritanis ipsis, qui hoc novo cultu à veræ religionis sensu abstrahebantur, multum dicendum esset, sed compendium faciamus. Ultra 200 annos hoc suo templo freti non sunt, devastavit enim ipsum *Johannes Hyrcanus*: sed odium quo ipsos Judæi cùm propter hanc tùm propter alias rationes habuerunt, non cessavit; hinc nunquàm permiserunt, *ut post Cuthæi benedictionem Amen responderet Israelita.* In cæteris verò rebus ipsos vix

alijs gentibus meliores æstimarunt & [illegible] præcipuè postquam Samaritani cir-cumcisi [illegible] inceperant. De hoc conquesti sunt [illegible] Samaritani [illegible] coram R. Abbu, dicentes: Patribus nostris [illegible] alias partes vobis; vos igitur quare nos etiam a-[illegible] nobis? Responsum est ipsis, Pa-tres vestri non corruperunt opera sua, vos autem corrupistis. Hiero. [illegible] p. 44.

4. ut autem unusquisque sciret, quo-modò apud ipsos deceret conversari posse, sequentes Canones facti sunt: Samaritanorum terra est munda, fontes mundi, mansiones mundæ, semitæ mun-dæ, cibus verò non item: [illegible] autem est, modò eorum vinum & acetum non [illegible]. Hiero. [illegible] l. m. c.

4. [illegible] ut [illegible] columba accipienda sunt. Scho-[illegible] c. 8. 5. Si Samaritani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evolandi sunt de [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] enim [illegible] adhuc in villis [illegible] [illegible], locis haud procul [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Tant. Hieroſ. Pefachim f. 29. 2.

VII. Cùm Alexander in Palæſtina hærebat, adhuc aliud quid accidit, quod non exiguam famam, [illegible] Gebiah filio Peſiſa conciliavit: quarum historia in cap. [illegible] p. 91. Tradunt noſtri doctores die 25 menſis Niſan remotos eſſe exactores à Juda & Jeruſalem: venerunt enim Africani (qui erant Gingaſæi, qui pulsi in Africam ſe receperant) ut litigarent cum Iſraële coram Alexandro Macedone, aſſerentes terram Canaan eſſe ſuam, quia in lege ipſa ab illis denominatur, quorum pater fuit Canaan. Dixit Gebiah ad ſapientes, Concedite mihi potestatem, & cum ipſis disceptabo; ſi me vicerint, reſpondete: plebejum est, Vicistis [illegible] plebejum ex nobis: ſi verò ipſos vicero, ipſis dicite Victi eſtis per legem Moſis. Dederunt ipſi poteſtatem, abiit & cum illis diſputavit. Petiit ab ipſis, [illegible] ab [illegible] veſtram [illegible] & [illegible] Ex lege ſubjecta [illegible]

 [illegible]

" ego aliunde afferam meas: In
" scribitur, *Maledictus esto Canaan*
" *Servusque servorum sit fratribus*
" Si servus acquirit facultates, cu
" est ille & facultates ejus. Sed
" insuper tot annis nobis non servi
" stis. Concessit ipsis Alexander t
" dies, ut responsionem afferr
" sed illam non repererunt, itaque ut
" VIII. Nunc ad nostrum Simeon
" redeamus, postquam summo sace
" dotio quadraginta annos c
" pleverat, dixit, Ego hoc anno
" moriturus. Petierunt ab eo, quem v
" et in suum locum subrogari: respond
" הנה חוניו בני נחון *Ecce filius m*
" *Onias est coram vobis*. Constituer
" ergo defuncto Simeone Oniam sum
" mum pontificem; sed invidit hoc
" Simeon frater ejus, & ita moru
" contentio, ut Onias tandem ad monte
" Regium, & deinde in Ægyptum f
" geret, ubi condidit sanctuarium re
" tans illud prophetæ, In die illo erit
" tate Domini in medio Ægypti
Juchasin p. 15. *Hieron Jonat.* 1.

... quonam loco autem Ægypti, sanctuarium illud constructum fuerit, difficulter definiri potest. Tamen considerantibus quæ Judæi nobis de Alexandrina Ecclesia dicunt, non diffitemur nos haud abesse quin credamus, Oniam in illa sedem collocasse; ita enim scribunt in *Hierosf.* *Succah* fol. 55. Alexandrina Ecclesia Cathedra erat instar Basilicæ qui illam non vidit, non vidit unquam gloriam Is-
“raelis. Erant aliquando illic qui
“numerum exeuntium ex Ægypto du-
“plum excederent; erant in ea sep-
“tuaginta Cathedræ aureæ gemma-
“tæque, pro numero septuaginta
“seniorum. In illa non sederunt
“confusè, sed unusquisque artifex
“cum hominibus ejusdem artificii,
“ita ut peregrinus adveniens sciret
“quibus se adjungeret. Hanc Ec-
“clesiam postea perdidit *Trajanus*
&c.

IX. Tempore Simeonis Justi om-
nia in deterius vergere cœperunt, ut
prophetia tunc ablata fuisse, ut ex-

quâ Jochasin f. 57. a. Post hanc [illegible] mille annos à lege promulgatione ablata est prophetia ab Israële, & Alexander Hierosolymam venit &c. Quamdiu Simeon vixerat, caper qui in die expiationis emittebatur, nunquam ad medium præcipitii montis unde dejiciebatur pervenerat, quin statim in frusta comminueretur. Sed postquam mortuus fuit Simeon Justus, aufugit vivus in desertum, & fuit à Saracenis comestus. Vivente Simeone Justo, sors Dei (in die expiationis jacta) semper ad manum dexteram prodiit; sed ipso è vivis sublato prodiit quandoque ad dexteram quandoque ad sinistram. Omnibus diebus vitæ Simeonis Justi, lucerna Occidentalis semper arsit; eo mortuo aliquando arsit, aliquando extincta est. Similiter vivente Simeone, lingua coccinea semper dealbescebat; ignis struis quæ super altare erat, semper viguit, at ipso mortuo, lingua dealbescebat aliquando, aliquando verò non; vigor autem ignis quem conservabant, [illegible]

[illegible]

tem dictam legem supplerent. Ita etiam benedictio panum propositionis ablata fuit; nam antea unicuique sacerdoti cedebat portio instar olivae, plurimi tamen satiabantur; at post mortem Simeonis cessit unicuique portio fabae instar, ita ut verecundi manus retraherent, gulosi verò extenderent. Accidit semel ut sacerdos quidam Zippo-riensis portiunculâ suâ non contentus, etiam socii sui acciperet; quare propter ipsum deindè perpetuò [illegible] Gierratum & fabiarium vocarunt: hunc qui cupit prolixius legere poterit, [illegible] *Hieros. Joma* f. 43. 3.

X. Ex his autem clarè videre licet, quomodo Messia salute Mundi appropinquante, cultus ceremonialis paulatim defecerit: sed ut illud eò magis pateat, adhuc apponemus, quae nuper in *Misnae* Sotah recensuimus; cap. ult. Magistri sic loquuntur, Postquam multiplicatus fuit homicidarum numerus, cessavit judicium decollatae vaccae; nempe à quo venit *Eliezer* fil. Dinai, & quem vocant etiam Techinam fil. Pharisaei

"Pharisææ vocabant, deinde verò ip-
" sam fil. Homicidæ בן הרצחן no-
" minarunt. §. A quo tempore multi-
" plicati sunt adulteri, cessarunt aquæ
" amaræ, & Rabban Jochanan filius
" Saccai ipsas abrogavit, secundum
" dictum Hoseæ c. 4. 14. §. A quo
" tempore mortui sunt Jose fil. Joeser
" Zeredæus, & Jose fil. Jochanan Hi-
" erosolymitanus, cessarunt Botri (vid.
" infra ap. I. B. Joëser) §. Johannes
" summus sacerdos abrogavit confessi-
" onem decimarum הודיית המעשר
" item המעוררים Excitatores, (i.
" e. Levitas stantes in suggestis &
" clamantes singulis diebus, Evigila
" Jehova, quare dormitas!) §. Post-
" quam cessavit synedrium, cessavit
" quoque canticum in diebus convi-
" vii. §. A quo tempore vastatum fu-
" it sanctuarium, cessavit שמיר (ver-
" miculus quo lapides templi præpa-
" rarunt,) ut & favorum stillatio;
" desierunt deinde viri fideles, secun-
" dum illud Psal. XII. 2. §. R. Si-
" meon dicit, à quo sanctuarium de-

vastatum

"... factum est, nisi his dies præteriit in
"quo non sit maledictio, non descenderit
"ros benedictionis, & sa-
"por fructuum ablatus est, pingue-
"dine ipsorum. R. Simeon Ben Eleaser
"dicit, sublata puritas sustulit gu-
"stum & saporem; decimarum
"sustulit pinguedinem ...
"... vero dicunt, Fornicatio
"... omnia corrupere.
"Postquam mortuus est R. Meir,
"cessarunt eloquentes parabolas; à
"quo tempore mortuus est Ben Asai
"cessarunt vigiles in litteris; à quo
"mortuus est Ben Soma, cessarunt con-
"cionatores. §. Ab eo quo R. Iosua
"e vita excessit, cessavit bonum è
"mundo; ... R. Si-
"meon filius Gamaliel ... exactor,
"& multiplicatæ fuerunt miseriæ; post
"R. Akibham cessavit decus legis. §.
"Mortuo Chanina Ben Dosa, cessa-
"runt viri ... à
"quo mortuus est R. Ismael fil. Rabbi
"cessavit splendor sacerdotii; à quo
"Rabbi ex hac vita migravit, cessa-

" [illegible] & timor peccati. §.
" [illegible]. Plurima dicit, à quo destructum
" est Sanctuarium, pudore affecti sunt
" socii & nobiles, & cooperuerunt ca-
" pita sua; viri operum autem attenu-
" ati: & fabulæ verò. & viri robusti
" prævaluerunt, neque amplius fuit
" qui inquireret aut quæreret; in quem
" tandem confidemus? עַל אָבִינוּ
שֶׁבַּשָּׁמַיִם in patrem nostrum qui est
in cœlis. Imò modò id, & Judæe fin-
dere cordis fieret! Edit enim hodie len-
tum, & amissum deflea primogenitu-
ram; sed meridiem omnium dierum so-
lis considerare, fulgebit tibi quoque
[illegible], si veteratem excusseris.

אנטיגנוס איש סוכו
Antigonus Sochæus
Anno, 3 4 6 0.

R. [illegible]: Antigonus Simeonis Justi
discipulus sive traditionum & doctrinæ ejus hæres, & frequens proponebat: non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui sapiens

dii studiosus, subjici se ipsi sapienti erat; & tamen modestiae causa discipulus potius sapientis, quam Sapiens audire, & Magistri vel sapientis sub plicitis distrahi & sustinere quidam hic maluit. Tales in universum omnes haberi voluerunt, qui hic à nobis citabuntur, aut qui aliàs ad lauream Doctoratus promoveri optarunt. Si autem quis fuerit, qui non ipsi sapienti alicui se submitteret, aut ipsi pro tempore non famulabatur, nec Phylacteria recitabat mane & vesperi cum orationibus, nec filios erudiebat in doctrina legis, quamvis legeret Scripturam & recitaret Mischnam, habebatur pro עם הארץ plebejo. Gem. in Sotah. fol. 22. a.

Haec & alia si quis bene observaverit, ex multis difficultatibus se expedire poterit. habent enim haec quaedam, quamvis prima fronte non appareant, egregium usum; quem ut eo melius noscere possis, addimus nunc, discipu[illegible] [illegible] Do-

dos aliis suam industriam probare, traditionesque quas addidicit proferre, nisi duodecim milliaribus à praeceptore suo distaret; (*Hieros. Schevîit c. 63. 3.*) Non ergo docere ipsis licuit, dum adhuc ad Magistri pedes sedebant, aut cum ipso versabantur, ut olim plurimorum opinio fuit. Hac ratione etiam honori Doctoris cautum erat, si forsan unus aut alter discipulus ipsum sapientia superaret. Excipiendus autem est in hac constitutione publicus locus, *Synedrium* scilicet, in quo in suis ordinibus sedentes non tanquam discipuli, sed ut Judices considerabantur & exercebantur; quapropter etiam si aliquid habebant in defensionem accusati, illud liberè proferre poterant. consule *Rab. Maym.* de *Sanhed. c. 17.* [illegible]

Etiamsi autem Antigonus praeceptoris traditiones religiosissime observaret, accidit tamen malo quodam fato, ut propter ipsius verba quae inter docendum dixerat [illegible] חרות [illegible] secuti sint [illegible] Zadoc

Zadoc & *Biathos*, discipuli ejus mali. *Juchasin* p. 52. Verba ejus fuerunt referrente *R. Nathan* in *Abbot cap.* 5.
אל תהיו כעבדים המשמשים
את הרב על מנת לקבל פרס
Ne sitis sicut servi, qui serviunt Domino Præmii causâ, *sed sitis sicut servi qui Domino famulantur absq; consideratione præmii, timorem Dei habentes.* In quæ verba (notante Maym. in Avot. c. 1.) talem fecerunt glossam discipuli; *Magister noster nos docet, non esse vel præmium vel pœnam, nec ullam omninò expectationem.* Post talem mentis depravationem, deinde in schisma abierunt, se mutuò in perniciosa sententia confirmantes, atque utrique adhæsit aliqua turba qui deinde à Sapientibus *Sadducæi* & *Baithosæi* vocati; de cujus sectæ progressu & aliis particularibus hic aliquid addere superfluum esset; cui lubet adeat *Cl. Buxtorf.* in L. Rad. rad. & Cl. Lightfoot Ewang. Math. p. 51.

III. Cæterùm, quamvis Judæi illorum temporum innovationes satis horruerint, reperti tamen fuerunt quidam

dam sacerdotes, qui in tribus rebus ex Sadducæorum instinctu aliquid mutare ausi sunt; circa *libationem nimirum aquæ*, in *festo tabernaculorum*; & *fumigationem in die expiationis*; item circa *vaccam rufam*. Sed illius audaciæ pœnam non ita diu post dederunt, omnesque malè perierunt *Juchasin* p. 15. 2, Certè hinc orta est illa adjuratio, quâ synedrii legati summum sacerdotem in *Beth Abtinas* instante die expiationis adjurare solebant; exstat illa *Joma* c. 1. *Domine Sacerdos magne, nos legati sumus synedrii magni, & tu es legatus noster & Synedrii: conjuramus te per eum cujus nomen habitat in hoc templo, quod non mutabis quicquam ex omnibus istis, quæ tibi diximus*. Quibus dictis communiter hi & illi flentes discesserunt: lachrymas expressit memoria illorum sacerdotum, de quibus diximus ipsos in hoc sacro actu malâ fide egisse; Thymiama enim non rectè pugillarunt, & loco quod debuissent fumigare intus velum, id extra fecerunt.

רבי אליעזר בן חרסום
R. Eliezer Ben Harsum.

1. Fuit ille coaetaneus Antigoni & talibus divitiis affluens ut possederit [illegible] אלף עיירות ואלף ספינות *Mille urbes* [in arida] *& mille naves* [in mari:] id est, ditissimus & magnus dominus in Palaestina fuit, hoc enim vult Hyperbole. Vix dici potest quantum hae [illegible] *loquutiones Hyperbolicae* Judaeis invidiae conflaverint; exemplum hoc habere, cum legitur in Middoth c. 3. §. *Hierichunte audire poterant strepitum portae templi cum recludebatur; item sonitum tintinnabuli;* studiosi non satis periti rerum aestimatores exclamant, *fabulae!* Egregie placet & cum tamen Judaei ad ravim usque ingeminent in suis introductionibus Talmudicis, se ibi inter alia loquendi genera quibus maxime sermone גוזמא Hyperbolico uti; nec tamen aliud quam singularem affectum & intensionem indigitare velle. Optandum ii

[illegible]

taque esset ut qui talia legunt prius in id quod Judæi ... anquirerent, & deinde judicarent. .H

II. Pergit Juchasin p.14. 2. & nobis recenset quod quamvis R. Eliezer opulentissimus fuerit, magna tamen fortuna abusus non sit, divitiis non misit libellum repudii, sed die & nocte illam suum studium fecit, additur in B. ... Joma, fol. 35. 2. quod tali desiderio discendi tenebatur, ut aliquando utrem ... humeris suis imposuerit, & profectus sit ab urbe in urbem, & a regione in regionem ut disceret legem. Accidisse autem aliquando ut ipsum sic peregrinantem reperirent servi ejus, ... בנאנגריא in angariam ... ipsum violenter secum traherent ... ad politarcham qui ipse Eliezer erat, serviendum. Obsecravit ipsos quos non ... ut ipsum dimitterent, & legis studium prosequi permitterent; at responderunt illi: Per vitam ... Ben Hasum te non dimittemus. ... servi enim dominum suum studiis incumbentem,

&c.

cumbentem, & qui splendidam hæreditatem, quam pater reliquerat per alios administrabat, nunquam viderant.

יוסי בן יועזר ויוסף בן יוחנן

Joses fil. Joëser, & Joseph fil. Johannis,
Anno. 3500.

I. Duos conjungimus quia hic inceperunt זוגות paria virorum illorum quorum prior semper fuit *princeps-senatus*, alter verò secundus à principe, sicuti ex *Juchasin* p. 18. 1. videre est; ubi R. Abraham porrò sic infit; *A tempore illo* [R. Josse] *inceperunt paria*, *& ad Hillelem & Schammaeum usque continuarunt; in quo tempore numerati possunt quinque tales combinationes.*

II. Quod R. Josen attinet, (nam de Josepho nihil memorabile legimus) ab aliis hujus nominis distinguitur, per patris nomen, quod ipsi ferme semper

semper conjunguntur. Fuit autem [illegible] la [illegible] Zereda locus obscurus, & qui eo solo nomine aliquam famam acquisivit, quod Jerobeamo (1. Reg. 11. 26.) & huic nostro Doctori [illegible] tus & incunabula dederit.

III. Habuit R. Jose filios, quos rectè & ratione [illegible] vocasses: erant optimi parentis pessima proles. Nequitiæ ipsorum pater diu connivere non potuit & proindè tandem illos bonis quibus antea ipsos cumulaverat privavit, illaque in pios usus contulit.

IV. Cæterùm tam insigniter eruditus fuit (testante *Halichot olam* p. 101.) ut posteriores Magistri constituerint, quod si aliquando dissensio Doctorum in Mischna occurrat, [illegible] & sententiæ definitio apud R. Jose esset. Mortem quoque ejus ita deplorarunt quasi cum ipso omnis eruditio defecisset; *Sotah* cap. 9. *postquam Jose Ben Joëser & Jose Ben Jochanan è vivis abstracti fuerunt, cessarunt Botri. Gloss.* [illegible]

Viri

[illegible]

[illegible] tales in quibus [illegible] eruditio-
nis cum virtutis [illegible] erant.

V. De moribus Rabbi Jose ut fit [illegible] quentibus historiolis lector judicabit.

" [illegible]. Peah f. 21. 1. haec [illegible]:
" non constituimus pauciores quam tres
" (פרנסים) Eleemosynarios, nam judi-
" cia pecuniaria à paucioribus quam
" tribus non transiguntur, multo er-
" go magis tres esse debent in illis
" quae animam respiciunt: R. Jose di-
" cit, nunquam duo fratres elee-
" mosynarii constitui debent. Ivit
" aliquando R. Jose Chepharam ut
" ibi eleemosynarios constitueret, sed
" illi munus suscipere noluerunt; quod
" videns abiit; ipsos sic alloquens:
" Ben Bebai fuit tantum praepositus
" lampadum lychnuchis, & tamen
" dignus habitus qui cum claris hujus
" saeculi viris connumeraretur, vos si
" vitiis hominum praepositi effectis,
" quanto magis?

Incenderat R. Jose Chepharam syn-
agogam de jussu regis [illegible] providere
[illegible], ut ad [illegible]

[illegible]

decem Synagogæ usui vacant. Debet esse *consessus triumviralis*, qui in genere synagogæ res curet, judiciaque pecuniaria dijudicet. *Sanhed.* c. 4. tom. 2. quos si existimes ἀρχισυναγώγους Hellenisticè vocari, quæ sententia mea est, accedo. *Unus* deinde ex his decem debebat *in Synagoga orare, lectionem legis curare* &c. hunc vocarunt שליח הציבור, aliquando etiam חזן הכנסת, quæ nomina *Johannes, Apost.* in *Apocalyp.* Græcè reddidit per Ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας, & ἐπίσκοπον τῆς ἐκκλησίας. Tres alii obtinebant munus *Eleemosynariorum*: qui unà Eleemosynas quidem distribuebant, sed non ab oppidanis exigebant; ad hoc enim sufficiebant duo, quos idcircò vocarunt [illegible] גבאי צדקה *Maym. Sanhed.* c. 1. Reliqua Synagogæ officia erant duorum *Interpretum*, & *Scholarchæ Theologici*, ut apud viros doctos receptum est; unus interpres adstabat legenti in lege, & alter concionanti Theologo. An omnes hos officiarios Ecclesia [illegible]

[illegible] sis

sis habuerit exceptis Eleemosynariis, incertum est; loci enim angustia vix permisit ut ibi degerent decē בטלנין *batlanim, seu otiosi mundanis occupationibus distracti*, quales Magistri ad Synagogæ usum requiruntur. Nec id R. Jose intendisse videtur; solùm desideravit, ut sibi de Eleemosynariis prospicerent ut ea se ad bonum publicum planè necessaria. Sed nihil efficere potuit apud homines frigidos, qui suo honori quid decedere existimassent, si pauperum curatores facti fuissent.

VI. Amabat imò deperibat R. Jose R. *Chaia Rabba*, & ut ipsum tandem videre posset *jejunavit octoginta jejunia; eundem in finem jejunavit Simeon Ben Lachish trecenta Hieros. Kilaim 32.* Quod tibi extraordinarium quid non videbitur, postquam varias Jejuniorum rationes & causas consideraveris; facultatem illam nobis in eleganti ... יחיד [illegible] *Tenebris 10. ... 17. ...* refert... ... *Octobris decima ... nulla pluvia ... jejunia ... privati jejunarunt ... ad initium Novembris nec ulla pluvia*

nis ſegetes irrigaverint, Synedrium tria jejunia Eccleſiæ decernit: ſi illa jejunia præterierint, nec tamen Deus ipſos exaudivit, Synedrium tria alia jejunia prioribus rigidiora decernit: ſi nec tum pluviam habuerint, à Synedrio ſeptem alia jejunia indicuntur, primati verò jejunare pergunt uſque ad finem Martii, qui ſi ad exitum pervenerit abſque pluvia, ſignum eſt maledictionis.

Et hæc ſunt jejunia quæ celebrant quando pluviæ ſementi ad efflorescendum neceſſariæ juſto tempore non deſcenderunt. Sed habuerunt etiam jejunia ad alia imminentia mala depellenda; Sic R. Zadok poſtquam ex ſpontanea reclusione portarum templi, mali quid inſtare auguratus eſt, per quadraginta annos jejunavit, ut excidium avertere poſſet, & ſe ita maceravit, ut non aliter quàm [illegible] infirmus vulgò vocaretur; Sed poſtquam urbs & templum ſubverſa erant, & videret ſua jejunia fruſtranea fuiſſe, Tibi Imperatoris medicis ad reſtituendam ſanitatem uſus eſt. Ita ali-

ad

ad jejunii exemplum habes in seniori-bus Hierosolymitanis, qui (ut etiam in *Taanith* dicitur) descenderunt in urbes suas, & indixerunt universale jejunium, *quia Ascalone visa fuerat prede instar magnitudinis orificii furni*. Item cùm ejus Jordanem lupi duos pueros devoraverant, exequias illorum infantum inter fletum & jejunium fecerunt. Et tandem sibi quoque Jejunia indixerunt ex desiderio re aliquâ fruendi, ut videmus in R. Jose, & in תענית חלום jejuniis ad *felicia in-somnia adipiscenda*, aut ad insomnii interpretationem assequendam, aut ad malum insomnii omen avertendum, tale jejunium pro insomnio permissum erat in Sabbatho, cùm aliàs in eo jejunare non liceret. Bab. Schabbat f. 11. 2.

VII. Perduxit Jose Ben Joëser dies suos usque ad tempus Jannai regis, & interfectus est à Græcis. Zemach David. p. 70.

יהושע בן פרחיה
Jehosua fil. Perachiæ,
נתן הארבלי
Nathan Arbelita
A°. 3560.

II. A præcedentibus hi doctrinam accipientes, circa hunc annum florere cœperunt. De *Nathan-Arbelita* nihil aliud legimus, nisi ipsum secundum à principe fuisse (ut ordinariè in talibus זוגות *combinationibus* observatum est:) et suum sepulturam habuisse בארבל בין צפורי לטבריא *In Arbela inter Zipporim & Tiberiam.* *Juchasin* p. 65. voluit enim in sua patria, & domesticis כוכין *sepulchretis* recondi, ut & mortuus *Arbelita* vocari posset.

III. De *Jehosua fil. Parachiæ*, plura nobis historia reliquit, quæ in sequentia contrahimus. Cùm Rex Alexander & regnum & sacerdotium uni

unâ retinere voluit, quidam fuerunt qui ad prandium invitati, regi dicere ausi sunt, *ipsum Regiâ corona contentum esse debere.* Quam conceptionem Rex ægrè tulit, & ita exarsit ut omnes doctores interficere præceperit: quod mandatum etiam satellites statim exequuti sunt, respectu illorum qui vel præsentes erant, vel aliàs his carnificibus objecti fuerunt: sed *Schimon filius Schetach* à sorore sua quæ regina erat præsenti morti ereptus & occultatus fuit. *Jehosua fil. Perachiæ* vero in Ægyptum fugit, & Alexandriam commune Judæorum receptaculum petiit. Sedato autem hoc turbine, & Simeone BenShetach in pristinam gratiam restituto, Simeon etiam Jehosuæ reditum essl:gitavit; quo concesso Jehosuæ Alexandriam tales litteras scripsit

מני ירושלם עיר הקדושה
ליכי אלכסנדריא של מצרים.
בעלי שרוי בתוכך ואני יושבת
שוממה *A me Jerusalem civitate*

sancta, tibi Alexandria in Ægypto [*salutem,*] *Maritus meus apud te habitat, dùm ego intereà sedeo sola.* Quibus acceptis *Josua* iterum Hierosolymam rediit. Vide *Juchasin* f. 18. 2.

III. Notatu autem dignum est, quod Judæi Josuam Perachiæ fil. D. N. J. Christi Præceptorem faciant; et velint Christum se illi comitem in Ægypto petenda præbuisse. Sed certum est ipsos historiam corrupisse ne veritatem agnoscere debeant; ut postquàm verba ipsorum retulero facilè apparebit: Sic autem illi *Babil. Sanhed.* f. 107. 2. *cùm Jannai* (sive *Alexander*, duplex enim nomen habuit,) *occideret Rabbinos, abierunt R. Josua Ben Perachia, & Jesus ad Alexandriam in Ægypto.* Hoc est præcipuum testimonium, ex quo hanc opinionem de Messia nostro fabricarunt: Sed quoniam vident se parachronismum committere si velint nostram annorum & temporis Christi supputationem sequi, eam interpolare conatur R. Abraham in *Juchasin* p. 87. 1. cujus verba hic apponere lu-

bat. Verum audivistis, quod אותו האיש *vir ille* (sic Dominum
" Jesum tecto nomine designare so-
" lent,) discipulus ejus (Josuæ
" scil.) fuerit. Etiam verum est
" quod natus sit anno 4 Regni Jan-
" næi, anno 263 à templi restaurati-
" one, & 51 imperii Chasmonæ-
" orum. Nam etiamsi illi (Christi-
" ani) dicant, ipsum natum esse
" tempore Herodis Chasmonæorum
" servi, anno Creationis 3760, &
" quod crucifixus sit 35 annis ante
" devastationem templi, ætatis ejus
" 32. intentio ipsorum solùm est nos
" contumeliâ afficere, dicendo quod
" celeriter antequàm quadraginta an-
" ni expleti erant propter iniquitatem,
" quam nos in illo exercuisse di-
" cunt, templum devastatum fuerit;
" Nam res se non ita habet, nativitas
" enim ejus 89 annis citius accidit
" quàm illi dicunt &c. Studium cer-
tè veritatem pervertendi ipsos in trans-
versum abripit. Non consentiunt ip-
si in sua Chronologia; nam secun-

dùm Zemach David Alexander potitus est imperio anno 3660. R. Josua fil. Perachiæ verò cum Jesu in Ægyptum fugit anno 3560: quâ ratione non solùm tempora turbarit, sed etiam Dominum nostrum centenarium facere debent. Taceo æræ nostræ anticipationem, quæ Nativitatem Christi fermè ad Pompei tempora rejicit. Habent hoc illi Chronologi, ut si aliquid reperire possint quantumvis nihili quod ad rationes nostras aliquo modo enervandas facere credunt, ambabus id arripiant manibus, aliâs forsan omni argumentorum vi illud ipsum refutaturi. Exemplum habes in illo loco *Juchasin* ubi de Pro[illegible]othei maximi Romanorum sapientis filio narratur שהיו לו ז בנות ואמרו הגוים שהאחרת הנקראת אשת ניפוס ילדה כ' בנים האחד אפקין והשני שנבין והיתה בתולה קודם לידתה ואחר לידתה וזה קשה Ipsum 7. filias

filias procreasse, & ex gentium relatione ferri unam ex illis nomine Isten hos duos filios peperisse, quorum nomina erant Akiba & Schibilzebin; nihilominus autem ante & post partum virginem mansisse: & illud grave esse. Quibus autem grave sit, annotavit quidam curiosus glossator זה קשה לנוצרים נגד דתם שאמרו שזה נס למרים אם ישו *Hoc grave est Christianis; facit enim contra sententiam ipsorum, qui volunt hoc miraculum fuisse in Maria matre Jesu.* Nos existimamus, ipsummet *R. Zemach*, cum hoc sciolo commentatore illo die quo hoc scripserunt aliquod purgamentum calcavisse: tam infeliciter laborarunt, cùm contra nos hanc obtusam spiculam fabricarunt. Tales enim fabulæ absque ulla authothoritate & solo אמרי הגוים stabilitæ, eâdem facilitate difflantur quâ adstruuntur. Et tamen talia nugamenta ipsis placent, quia gravia sunt Christianis.

שמעון בן שטח
Simeon fil. Schetach
יהודה בן טבאי
Jehuda fil. Tabbai.
3621.

I. Iterum præsidentem & vice præsidentem conjungimus; (Juchasin f. 15.) Homines sanè qui nihil prius sibi habuerunt, quàm magistratum integrum & incorruptum præstare. Unus ex illis quotidiè lachrymas fundebat, ob quendam lapsum quem immaturè judicando fecerat; alter verò prætulit justitiæ cursum saluti & incolumitati filii sui: Vos mihi Areopagitas & Themidis ministros incorruptissimos dicas!

II. Sed præcipuè *Simeon Ben Schetach* maximus παῤῥησιάςης & virtutis rigidus custos fuit. " Accidit aliquandò (versio est CL. Coccei in Sanhed. כהן גדול) ut servus regis

" gis Jannæi homicidium committe-
" ret. Hortabatur Simon sapientes, ut
" in id animadverterent & judicium
" de eo haberent. Mandant itaque ip-
" si, servus tuus homicidium perpe-
" travit. Mittit illum. Mandant ei
" denuo, Tu ipse quoque sistas te &
" testimonium accipias; nam de he-
" ris lex ait, veniat possessor bovis
" & consistat juxta bovem. Venit,
" assedit. Tùm Simeon ad illum
" conversus, Rex *Jannai* inquit, *sur-*
" *ge in pedes tuos & tùm testimonium*
" *de te dicetur; neque putes te coram*
" *nobis surgere, sed coram illo quo ju-*
" *bente mundus factus est.* Tùm ille,
" non ex tuo Jussu, sed pro eo quod
" censebunt collegæ tui. Conversus
" dextrorsum & sinistrorsum vidit om-
" nes in solum oculos defixisse;
" quibus Simeon בעלי מחשבות
" אתם יבוא בעל מחשבות
" ויפרע מכם Vosne cogita-
" bundi: futurum est ut cogitabun-
" dus aliquis vos ulciscatur. Confe-

 stim

" stim Gabriel illos humi afflixit, ita
" ut omnes animam efflarent; hinc
" factum est decretum, ut rex nec
" Judicet (personas Synedrii) nec ab
" illis judicetur.

III. Aliam historiam legimus in *Hierof. Sanhed* f. 23. 3. & *Bab. Sanhed*. f, 44. 2. in Gl. Venit aliquis & nuntiavit Simeoni, *Ascalone* in spelunca aliqua degere octoginta fæminas veneficas, & suis veneficiis, enecare mundum. Die ergô quâdam pluviosâ, ascitis ad se 80 juvenibus, accedit ad speluncam, pulsat, & unum se ex sodalitio venefico profitetur; statim admittitur, & videt eas artes suas practicantes; una enim mussitatis suis incantamentis bucellas adduxit, altera vinum, tertia carnes elixas &c. Tandem ipsum interrogarunt, quid tu potes? Respondit, Bis clamabo, atque 80 juvenes venustè vestitos introducam, qui ipsi lætissimi erunt, & deindè & vos exhilarabunt. Ad quod illæ, כגון דין בעיין *tales nos vellemus*. Edit ita.

qu

què vocem primò, & juvenes induerunt vestes suas nitidas, quas vasculis tectas asportaverant; vociferante eo secundò, ingressi sunt omnes: datóque signo, unusquisque unam è terra in sublime rapuit, ut ita magica earum facultas periret: illisque deinde quæ buccellas adduxerat, dixit, *Adduc jam buccellas*: at defecit ipsam vis magica, ita ut nihil adducere posset. Dixit ergò, cum ea ad furcam, Alteri dixit, *Affer vinum*, ac afferre non poterat: eam etiam, inquit, ad suspendium. Alteri dixit, Affer etiam quod antea adduxeras, sed omnis facultas ipsam reliquerat, ita ut & illa cum omnibus reliquis uno die ad supplicium acta fuerit. In quo processu duo præcipuè notanda; unum est quod Simon illas 80 mulieres supplicio suspendii puniverit; quod supplicium tamen secundum ea quæ in tractatu *Sotah & Hier. Sanhedr. Magm.* leguntur, in mulieribus exerceri non debuit. Alterum verò est, quod nullum Synedrium, aut judex secun-

dūm Judæorum canones, plures in una die condemnare possit, nisi velit חבלן *perditorius* audiri: At Simeon judicavit, condemnavit, & supplicio affecit, 80 homines unâ die.

Hujus rei ratio tamen in promptu est; processerant enim fœminæ Israeliticæ ad talia flagitia, & tantoperè ad veneficia proruperant, ut necessarium omninò fuerat durum quid לפי שעה *pro temporis ratione*, contra illud corruptum seculum decernere. Eas itaque suspendit ad exaggerationem exempli, & ad rem publicandam: atquè hoc uno eodemque die, ne earum cognati aut alii homines, ad illas liberandas conspirarent.

IV. Viri Doctissimi existimant, Simeonem Ben *Schetach* conclave גזית *Gasit* ædificari curasse; quo loco, excepto Sancto sanctorum, in templo vix fuit augustior. Erat כמי׳ בסיליקי גדולה *instar Basilicæ magnæ*; situm habebat talem, ut pars ejus dimidia esset

esset in loco sancto, dimidia verò altera in profano; qui in illud voluit ingredi, debuit per antemurale tamdiu pergere, donec veniebat ad hujus conclavis portam, quæ versus חיל *antemurale* aperiebatur: habebat quidem etiam portam, quæ in Sanctum ducebat, sed non licuit unicuique illâc transire. Insuper in hoc concalvi sedit Synedrium magnum; non quidem in ea parte conclavis quæ erat in atrio, quia *in ea nemini sedere licuit, nisi Regibus ex familia Davidis*; at pertinebat ad judicum commoditatem & majorem authoritatem, ut sedere possent: quare elegerunt hujus conclavis alteram dimidiam partem quæ in profano erat, ad judicia exercenda. In ea sedit Synedrii præses à parte occidentali, vice-præses à dextra ejus, atquè utrinquè in hemicyclo seniores. Vid. *Joma* fol. 25. 1. *Maymon Hol. Sanhed*. c. 1.

Existimavit olim Vir CL. *Const. Lempereur* in notis ad *Middot* p. 119. Judam-

Judam Iscarioten, nummos proditionis, postquàm ipsum sceleris pœnituisset, & Patres Conscripti illos resumere renuerant, in hujus conclavis solum projecisse, Quid enim aliud furor & indignatio ipsi dictasset, quàm ut repulsam passus infelicem pecuniam ad pedes ipsorum qui mercedem dederant, dispergeret? Equidem Virum Magnum multum æstimamus, sed tamen in nullius verba juravimus: Scimus enim libertatem esse recti judicii animam. Itaque planè aliud censemus, nam dicitur *Sanhed.* fol. 24. 2. *Quadraginta annis ante vastatum templum, ablata fuisse judicia capitalia ab Israele*; & (Avoda Sarah f. 8. 2.) *Synedriales tunc migrasse ex Gazit & consedisse in tabernis.* Ratio migrationis erat, quia sanctitate loci *Gazit* ad homicidas plectendos obligati fuerant, quos tamen ob ingentem multitudinem punire non poterant. Hinc clamarunt Judæi Johan. 18. 31. ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα; quo minimè indigitant,

tant, *Scis ô Pilate, te nobis hanc potestatem sumpsisse*, ut communiter volunt; sed innuunt, *Nolli ô Pilate, prædecessorum nostrorum lenitate & hoc seculo malorum fertilissima. ita nostram authoritatem propter intractabilem sicariorum & latronum nequitiam tremere, ut à sanguine & suppliciis nobis abstinendum sit.* Non itaquè Synedrium sedit in Gazit, tempore passionis Christi, & proindè nec illa pars templi in qua Judas nummos sparsit, conclave Gazit fuit: sit illa חנית *tabernæ*, non contradicam, modo probabile esset Synedrium hos nummos dedisse: nam si hic nobis ulterius excurrere liceret, non difficulter ostenderemus, Judam non Synedrium, sed בית דין של כהנים *concilium Sacerdotale* (de quo legere potes in Bab. *Joma fol. 66*) adiisse, & ab illis impiam mercedem sumpsisse. Sed hæc ex occasione Simeonis Ben Schetach.

V. Hoc tempore etiam floruit quidam

dam חוני המעגל *Onias Hamagal*, quem quidem per 70 annos dormivisse dicunt: sed ab aliis id quia parùm fundamenti habet, eadem facilitate reiicitur, quâ asseritur. Interfectus autem fuit hic Onias in illo bello quod Hyrcanus & Aristobulus, fratres, sibi invicem intulerunt, & quod à Judæis ob duas constitutiones in illo factas, præcipuè memoratur: sunt illæ ארור מי שגדל חזיר *maledictus sit qui porcum aluerit*; & ארור מי שילמד לבנו חכמה יונית *maledictus sit, qui filium suum Græcè docuerit.* Juchasin p. 17. Occasio faciendi hæc decreta recensetur in *Bab. Kama* fol. 82. 2. & *Menachot* f. 64. 2. "Obsidebat Aristobulus "Hierosolymam, & in ea Hyrcanum, "Obsidenti in dies in arcula fune de"missa nummos demiserunt, pro "quibus obsidentes illis quotidiana "sacrificia dabant. Erat autem in"ter obsidentes quidam doctrinâ Græ-

câ

" eâ instructus, qui dixit, *Quamdiu* " *illi Liturgiam sic facient, in manus* " *vestras non venient*. Cùm igitur " postero die nummos demisissent, res miserunt ipsis porcum; in cujus ignominiæ vindicationem illi in urbe deindè hæc fulmina vibrarunt. Erat quidem Judæis jam antea prohibitum porcos nutrire, partim quia accensentur בהמה דקה *pecori parvo*, cujus pastores infames erant, nec ad testimonium dicendum admittebantur; partim verò *quia non licuit mercaturam facere rei cujusvis immundæ* (Vid. *Bava Kama* c. 7. 7. in *Glossâ*. & *Gem.* item *Maymon* ad *Demai* c. 2. 3.) sed nondum maledictio contra transgredientes apposita erat, sicuti in hoc bello factum.

שמעיה ואבטליון

Schemaia & Abtalion

Anno 3722.

I. Iterum principem & patrem ſenatus habemus; non natos Judæos, ſed *proſelytos Juſtitiæ* גרי צדק & ex Sancheribi nepotibus, ita tamen ut mulierem Iſraelitidam matrem habuerint, כדי שיזכו לדון *ut idonei ad judicandum eſſent.* Nam apud *Rambam* in *Sanhed.* expreſſè definitur, Neminem inter Iſraelitas judicis munus adminiſtrare poſſe, niſi mater ejus Iſraelitida eſſet. Ita etiam apud Ilienſes olim in uſu erat, ut qui matre Ilienſi natus eſſet, materno privilegio municeps cenſeretur.

II. Ornavit autem Juchaſin p. 17. Schamaiam & Abtalionem hoc elogio, *quod fuerint ſapientes maximi* ומעשיהם כבני אהרן, & opera

pera ipsorum fuisse ut opera filiorum Aaron, (etiamsi ex semine ejus non erant) *Hillelemque & Schammæum ipsos præceptores habuisse.*

III. Coætaneum habuerunt quendam *Jehudam Ben Dorothai*, (Juchasin p. 18.) qui se à sapientibus separavit, & in austrum contulit, ne ipsi Hierosolymas ascendendum esset, existimavit autem ille quod חגיגה Sabbathum pellat, eadem ratione ac Pascha facit, & sæpius dixit. *Mirror ego duo illa seculi lumina, Schemajam & Abtalionem, qui maximi sapientes fuit, Israelitis non indicare* Chaggigam *pellere* Sabbathum *&c:*

IV. Adhuc alius vixit illo tempore, nomine *Akiba Ben Mehalel*, qui aliàs benè doctus fuit, sed etiam hoc laboravit malo, quod non in totum cum sapientibus consenserit; sicuti R. Jehuda Ben Elai hoc ipsi in tract. עדיות obiicit. אדמון וחנן *Admon & Chanan* hoc tempore *Senatum Hierosolymitanum* magnoperè ornarunt.

בני בתירא

Filii Betiræ

I. Filii Bethiræ (inquit *Juchasin* fol. 18, 2.) fuerunt in sodalitio Schammajæ & Abhtalionis, & cùm Hillel veniret ex Babel, ut post ipsos principatum ambiret, ipsimet Hillelem principem constituerunt, semet ipsos ex humilitate principatu abdicantes. Historia refertur in *Hieros.* " *Pesachim* fol. 33. 1. Traditio ali- " quandò excidit filiis Bethiræ, nam " inciderat dies decimus quartus (quo " Pascha celebrari debebat) in Sab- " bathum, & illi ignorabant an Pas- " cha Sabbathum pelleret necne. Di- " xerunt quidam ipsis, Est hic Ba- " bylonius quidam, cujus nomen est " Hillel; ille serviit Schamai & Abh- " talioni, & sine dubio sciet an Pas- " cha sabbathum pellat necne. Mi- " serunt & vocarunt ipsum; & ipsi " dixerunt, Num unquàm in vita tua

audivisti

"audivisti, an pascha (quod est die "decimo quarto celebrandum,) si in-"cidat in Sabbathum, illum repellat ne-"ne? Respondit ille; Estne nobis "tantùm unum Pascha Sabbathum "pellens in unoquoque anno? annon "plurima paschata pellunt sabbathum "annuatim? Nempè sacrificium juge. "Hæc probavit argumentis à pari, à "minori ad majus &c. Ast ab eo hæc "non receperunt, usquedum diceret; "Sic & sic eveniat mihi, hoc & hæc "audivi à Schemaia & *Abtalione*. Hæc "audientes prostiterunt illicò, atquè "illum ad præfecturam promoverunt.

II. Nomina horum fratrum, fuerunt, *Jehuda* & *Jehosua*, quorum prior diutissime vixit, & sub senectutem suam se in Babel contulit, à quo loco Hierosolymas nunquàm reversus est, nec quidem in festis solennibus, quia ætate & annis ab apparitione publica excusatus erat. Juchasin f. 19. 1.

הלל

הלל ושמאי
Hillel & Schammai.
Anno. 3728.

I. Quoniam illi collegæ fuerunt in vita, & etiam post mortem in sententia dicenda semper conjunguntur: historia ipsorum hic etiam conjunctim proponenda est. Fuit autem Hillel ex stirpe Davidis: *nam liber genealogicus* (inquit Hierosl. Taanit f. 68. 1.) *repertus est Hierosolymis, in quo scriptum erat, Hillelem ortum esse è familia Davidis, per uxorem ejus Abitalem.*

II. Ascendit Hillel ut diximus Hierosolymam, & sub Schemaja & Abhtalione studuit; principatum verò obtinuit annis circiter centum, ante excidium urbis, ut nos docet *Bab. Schab.* fol. 15. *Hillel, & filii ejus Simeon, Gamaliel, & Simeon* נהגו נשיאותן לפני החרבן הבית ק׳ שנה

ק' שנה *gesserunt Synedrii principatum à centum illis annis, qui devastationem templi praecesserant.* Solus Hillel principatum obtinuit per annos quadraginta, ita ut ejus obitus in annum Christi duodecimum aut decimum tertium inciderit.

III. Schammai fuit homo ad iracundiam pronus, at Hillel fuit homo mansuetissimus, ut illius gentilis qui proselytus fieri voluit, exemplo patet; illum enim baculo abegerat Schammai, sed ab Hillele mansuetè & humaniter receptus fuit. Aliud exemplum legere potes apud Cl. Hotting: in *Thes. Phil.* p. 42.

IV. Refert etiam *Juchasin*, & *Cl. Buxtorf in L. T. ad rad.* Hillel, fuisse octoginta discipulos, triginta ex illis dignos fuisse divinae Majestatis praesentiâ, uti Moses propheta; Triginta alios dignos fuisse quorum causâ consisteret Sol, ut propter Jehosuam fil. Nun factum est. Viginti autem fuisse mediocres; quorum maximus fuit *Jonathan Uzielis filius*, & minimus

mus *Rabban Jochanan Ben Saccai.*

V. Maximam semper in doctrina inter hos doctores fuit dissidium, sicuti fermè ex omnibus Talmudicis paginis videre est. Ab initio quidem cuivis licuit se hujus vel illius sectatorem profiteri, sententiam quæ ipsi arridebat amplecti; at tandem prodiit בת קול in lasne, & se loquuta est, *Et horum quidem & illorum verba, sunt verba Dei viventis: sed certa rei determinatio est secundùm sententiam Scholæ Hillel: Hierof. Beracot* f. 3. 2. Debuisset certè hæc declaratio τῆ *Bath Kol*, quam tantoperè semper æstimarunt, inter illos omnes lites dirimere: Sed tantùm abest, ut id factum sit, ut indies animi magis exacerbati fuerint. Cujus rei nobis aliqua monumenta relicta sunt; præcipua sunt hæc duo: *Hierof.* Schabbat f. 33. *Ad Cœnaculum Chananiæ Ben Goron accesserunt Schammæani & Hilleliani, ut ipsum inviserent; dirus fuit iste dies instar diei quo factus est vitulus aureus.*

Scham

chammæani astiterunt ab infra & quosdam ex Hillelianis trucidârant; Traditio est: sex ex illis ascendisse, reliquos verò astitisse cùm gladiis & hastis &c. Alterum exemplum legitur Hieros. Scheviit f. 35 2. & quod secundùm versionem *Cl. Ligthfoot* ita sonat. *R. Tarphon descendit comestum ficus de suo, secundùm scholam Schammæanum: viderunt eum adversarii, atque eum recalcitrarunt. Cùm se periclitantem videret, Per vitam vestram, inquit, nuntiate in domo Tarphonis, ut parata ei sint indumenta Sepulchralia* &c.

בבא בן בוטא
Baba Ben Butah.

I. De eo sic *Juchasin* f. 52. 2. Ben Butah fuit Schammæi discipulus doctus valde & senex. Rex Herodes ipsius oculos *stibio fucavit*, i. e. ipsum cæcum reddidit, cùm in initio regni sui sapientes interficiebat. Ille etiam est qui Herodi dedit con-

silium

" filium sanctuarium reædificandi; ut
" scilicet in expiationem quod lucem
" mundi, i. e. Sapientes depressisset, al-
" teram lucem mundi, i. e. templum re-
stauraret.

II. Ut his verbis aliquam lucem afferamus, apponere lubet quæ de Herode regnũ rapiente exstat in *Bab. Batra* f. 3 c. 2. Herodes erat servus familiæ Asmoneæ; oculos conjecit in puellulam ex illa familia. Die quodam audivit *Bath Kol* dicentem, Quicunque servus nunc rebellaverit, prosperè rem geret. Quo oraculo confirmatus insurrexit in Dominos suos, atque omnes occidit; Ut & omnes illos Rabbinos qui ex dicto *Deut.* XVII. 15. invasioni ejus restiterunt, relicto solùm *Bava Ben Betah* & filiis Pethiræ. *Hanc eandem etiam evasit Schammeus*, qui, Referente *Josepho*, illam prædixerat laniienam; item Hillel & Menachemus & plurimi alii, qui prudenter ablìquatâ viâ non recto & adverso tramite regimini Herodis restiterant. An au-
te

tem *Bath Kol* vox spiritûs sancti fuerit, vel Diaboli opus, judicare omnibus in promptu est. Cessaverant enim jam tunc, secundùm Judæorum propria testimonia, Prophetæ cùm omnibus reliquis oraculis. Nec hoc aut ullum aliud testimonium quod *Bath Kol* edidisse fertur, Spiritus sancti naturam sapit: exceptâ forsan voce *Migremus hinc*, quam auditam fuisse Josephus memorat, cùm portæ templi à se ipsis aperiebantur; Quod uti non negamus, ita & affirmare non dubitamus, omnes reliquas τε *Bath Kol* apparitiones meras præstigias & lusus Diaboli fuisse; quibus usus est ad homines seducendos, & veritatem Christianæ doctrinæ diminuendam; quasi illa oracula & voces, quæ Pater cœlestis edidit, quibusque filium suum allocutus est, & in quibus Christiana religio non parum fundamenti habet, nihil extraordinarii haberent, & etiam circa alios homines factæ essent: quem palpum eò melius illi generationi obtrudere poterat,

quia erat præter modum omnimodis magicis artibus & nequitiis dedita. Sane Spiritus Sanctus non ad rebellandum adhortatur, sicuti Bath Kol respectu Herodis fecisse dicitur, neque ita indifferenter verba Dei commendat, ut hoc vel illud relinquere possimus & supersedere, uti factum in illis verbis quæ modò ex *H. Beracot.* fol 3. 2. citavimus, quibus Bath Kol dixit, *Schammæi quidem & Hillelis sententias verba Dei esse: sed Hillelis verba tamen in controversia, etiam sub pœna mortis sequenda esse.* Credibile deinde admodùm est, illas declarationes, quas secundùm *H. Avoda Sarah* fol. 4. 2. & *Bab.* Sanhed. fol. 11. Bath Kol in gratiam Hillelis & Samuelis Parvi Hierichunte in camera Ben Gadiæ & in עליית ביבנה *Camera Jabbnensi*, præsentibus senioribus & discipulorum coronâ fecit, *illos viz. idoneos esse recipiendo Spiritui Sancto*: aliquo artificio editas esse, ut his doctoribus eò major authoritas & fama conciliaretur. Potest etiam esse ut maxima

xima pars harum apparitionem τῶ *Bath Kol* mera imaginatio fuerit, postquam opinio animis ipsorum insederat, & communis fama obtinuerat tales voces aliquando de coelo audiri. Nam ut בת קול sicut definitur in *Pirke Tosaphot ad Sanhed* c. 1. 29. nihil aliud erat, *quam vox* (sive Echo) *quæ egrediebatur ex voce tonitru*; quàm facilè autem aliquis simplici & credulo ingenio, persuasus in tonitru *Bath Kol* fieri, sibi imaginari potuit, hæc & illa verba tonitru nunc protulisse; planè ac aliquando pueri campanis & nolis voces & verba attribuunt. Sed quod adhuc magis est, non solùm tonitru pro τῶ *Bath Kol* genitrice habuerunt, sed si semel sibi proposuerant Bath Kol audire, quicquid oppidò sensus ipsorum afficit, aut in aures illabebatur, statim pro *Bath* Kol sumpserunt: exempla adsunt ad manus. *Hieros. Schabbat* f. 8. 3. dicitur, „R. Simeon Ben Lachish & R. „Jochanan desiderarunt videre faci- „em Samuelis [qui erat Doctor Ba-

 bylo-

" bylonicus;] sequamur, inqui-
" unt, *Bath Kol.* Juxta Scholam
" ergò itinerantes audiverunt vocem
" pueri istud legentes (in 1. Sam 25.
" 1.) ושמואל מת & *Samuel*
" *mortuus est*; Hoc observarunt, & sic
" evenit, jam mortuus est Samuel
" Babylonicus. Sic cùm R. Jona &
" R Jose profecti essent visitatum
" R Acha ægrotantem, etiam sibi
" proposuerunt vocem *Bath Kol* sequi;
" in via audiverunt vocem fœminæ
" cujusdam, vicinæ suæ dicentis;
" *Extinguitur lucerna*; cui illa, *Ne
extinguatur lucerna Israelis.* Quæ verba statim tanquam τὸ *Bath Kol* in omen morbi interpretati sunt; Sed de his satis impræsentiarum

רבי

רבי יוחנן החורונית

R. Jochanan Choronita.

חנניה בן חזקיה בן גורון

Chanania fil. Chiskiæ fil.

Goron.

I. AMbo celebres sunt quia Schammæani & Hillel iani ipsos tanquàm oracula, propter solutionem quæstionum inter ipsos ventilatarum convenerunt; Et visitationes quidem quæ in domo *Chananiæ* factæ sunt, rarò finem absque tumultu habuerunt; sicuti exemplum supra adduximus ex *Hierosl. Schab.* fol. 33. Reliqua quæ Juchasin de Chanania Ben Ezechiæ habet, ipsiusmet verbis adscribemus. *Chananias scripsit commentarium in Ezechielem; est etiam author* מגלת תענית *libri Taanit, Constitutiones & statuta, quæ Schammæani & Hi-*

leliaui in ipsius cænaculo vel Musæo decreverunt, sunt numero 18 : (vid. Schabbat c. 1.) *Filius ejus, nomine R. Eliesez fil. Chananiæ, sapientiâ polluit & patris vestigia pressit, prout legitur in* Siphre *sect.* כי תצא.

נחוניה בן הקנה

Nechonia Ben Hakana.

I. Etiam hic vixit ante devastationem templi cum illis quos hactenus in medium produximus, & existimatione optimâ; hinc aliquando ipsum נחוניא הגדול *Nechoniam* (vel ut Græci talia nomina pronuntiarunt; *Oniam*) *magnum* vocare non dedignantur. *Juchasin* p. 20. Composuit ille præstantissimum librũ, cui בהיר nomen, Kabbalâ & mysteriis divinorum nominum refertissimum, *Juch.* p. 64. Cl. *Buxtorf.* patri *Nechaniæ* etiam attribuit ספר הפליאה; Biblioth. Rab. p. 397.

II.

II. Admodum hic *Nechonias* longævus fuit, & cùm aliquando interrogaretur quâ ratione tàm senex factus esset, respondit; *Non accepi dona, neque affectibus meis nimis indulsi, neque meam gloriam quæsivi in ignominia socii mei, & proindè quoque maledictio socii mei non super me venit. Deindè etiam quantùm potui avaritiam fugi* &c. Celebratur etiam in *Pirke aboth* c. 2. hæc ipsius sententia; *Qui recipit in se jugum legis, ab eo tollitur jugum regni, & jugũ* דרך הארץ *viæ terræ; quicunque autem abjicit à se jugum legis, super eo decernitur ut ferat jugum regni et jugum viæ terræ* &c. Solitus etiam est Nechonias contra communem consuetudinem, in ingressu in scholam, brevem oratiunculam ejaculare: rogatus quare id faceret, respondit; *In ingressu Deum oro* שלא תארע התקלה על ידי *ne per me aliquod scandalum accidat, in egressu vero meo* נותן הודאה על

על חלקי Deo gratias ago pro portione mea, quam ipsi mihi concedere placuit. Bab. Beracot. c. 4.

רבן שמעון בנו של הלל

R. Simeon fil. Hillelis.

Anno 3768.

" I. RAbban Simeon (inquit Zemach David fol. 36) à patre
" suo Hillele traditiones circa annum
" notatum accepit, & patre defuncto
" constitutus est princeps; at tempus
" initii principatus ejus non reperi in
ullo authore. Liceat tamen nobis augurari, illud fuisse circa annum decimum tertium D. N. Jesu Christi; quoniam tunc Hillelem mortuum esse præsupponunt Chronologi, Simeonem verò patri successisse. Narrat etiam R. Gans; *Tempus protractionis principatûs ejus itidem ignotum esse*; quantùm verò

verò apparenter judicari liceat, planè videri ipsum non diu præsedisse.

11 Et sanè verum est, Judæi admodum parcè de eo loquuntur, eùm tamen aliàs Hillelis posteros, diligenter satis recensere soleant; imò planè ipsum relicturi videntur, nisi ad genealogiam Hillelis contexendam ipso opus haberent. Quod fecit, ut quibusdam suspicio inciderit, quasi ille Christum ulnis excepisset, & ejus in Christum fides in causa fuisset, quare deindè ipsum præterierint. Addamus ad hujus confirmationem, Chronologiæ computum non rei agari, & apud omnes receptum esse filium ejus Rabban Gamalielem Apostoli Pauli præceptorem fuisse. Hanc itaque sententiam sequi non dubitabimus donec aliquis nos felicioribus maxillis mandere docebit.

רבן יוחנן בן זכאי

R. Jochanan Ben Saccai.

I. FUit R. Jochanan *Simeonis fil. Hillelis* coætaneus, & etiam Kabalam accepit, ut jam monuimus, & extat in c. 2. *Abbot.* Vixit autem 120. annos, sicut Mosis *per quadraginta annos* עסק בפרקמטיא *in pragmatica se exercuit*, (id est, opificio alicui vel mercaturæ operam dedit, aut coram Synedrio causas defendit tanquam advocatus, ut in Europæis curiis in usu est: nam hæc omnia discipulo sapientum licita erant.) *Quadraginta annos se singulari diligentiâ studiis applicuit; & per quadraginta annos docuit*; nec ad principatum venit nisi sub finem vitæ ejus, sicuti in *Tract. Rosch Haschana* f. 20. 2. legere est. Confule etiam *Juchasin* f. 20. 2.

II. Principatum autem gessit in *Jabbne*

Jabbne, quò excisis laribus Synedrium se contulit, sed non nisi veniâ primò à *Tito* Imperatore impetratâ; *Avot R. Nathan* c. 4. Quantum temporis verò ille regnaverit, prout illa tempora confusa fuêre, vix sciri potest; *Jachasin* ipsi duos tantùm annos attribuit: at *Zemach David* quinque; quæ sententia etiam probabilior est.

III. Cùm quadraginta annis ante vastatum templum *Lucerna* occidentalis in templo exstincta esset, & *lingua coccinea* in rubedine sua mansisset, sors̃ que Domini à sinistra prodiisset, atq; ostia templi vesperi obserata, manè aperta inventa essent, exclamavit R. Jochannan Ben Saccaj: O templum, quare nos perturbas? Fatum tuum novimus, te nempe esse excidendum; nam dicitur (apud Zachariam,) aperi, ô Libanon, portas tuas, ut exedat flamma cedros tuas. *Hieros. Joma* f. 43. 3. Et certè quæ prædixit propriis oculis aspexit; conflagrationi enim templi miserrimo spectaculo, & deplorandæ tragædiæ, ipsi interesse contigit.

IV.

IV. Cùm adhuc R. Jochanan Hierosolymis degeret, resque populi in integro esset, ingruit æstas sicca, & quæ planè homines torrebat; cùm itaque populus non nisi molestè in Synagogis contineri posset, R. Jochanan de loco docendi dispensavit; & concionem in platea ista quæ erat coram הרהבית *monte domus* convocavit; partim quia platea erat speciosa & larga ad magnam concionem & multitudinem, quam illi doctores amabant, continendum; partim verò quia *mons templi* ob altitudinem suam, gratam umbram & auram præbebat. Hoc quod diximus, sonat dictum illud, quod legimus in *Pesachim* f. 26. 1. *R. Jochanan Ben Saccai, sedit sub umbra templi, & docuit populum per totum diem.*

V. Cùm *Vespasianus* Hierosolymis obsidione cingebat, prædixit ipsi R. Jochanan, Quod *Imperator* futurus esset; legitur Historia in *Gittin* f. 56. 1. & *Echa Rabbati* f. 64. 2. R. " Jochanan Ben Saccai elatus est ut

mortuus

“ extra Hierosolymam; abiit illead
“ exercitum *Vespasiani*, & dixit, ubi
“ est Rex vester? Abierunt illi, &
“ dixerunt *Vespasiano*; Judæus qui-
“ dam te cupit salutare. Adveniat
“ inquit ille. Cùm R. Jochanan ad-
“ venisset, ipsum sic salutavit;
“ שלמא עלך מלכא שלמא
“ עלך מלכא *Super te, ô Rex, sit*
“ *pax; super te, ô Rex, sit pax.* (Alii
“ referunt, ipsum dixisse ביבא
“ מארי אלפטור *Vive Domine Im-*
“ *perator*; Respondit *Vespasianus*, tu
“ me salutas ac si Rex essem; at ego
“ Rex non sum, & si hæc audiret
“ Rex, talem virum interficeret Re-
“ gessit R. Jochanan, Quamvis nunc
“ Rex non sis, Rex tamen eris; nam
“ templum hoc non destruetur nisi per
“ manum Regis.

VI. Fuit R. Jochanan deinde etiam in castris Titi & ab utroque multo favore & benignitate accumulatus; Cum autem tandem lethali

morbo

morbo decumberet, admodum animi ejus fortitudo, quam in vita sua sæpius probaverat, elanguit; ita ut cùm accederent discipuli ejus eum visitatum, flere inceperit. Quæsive-
“runt ab illo, *Quare ô Lucerna Israe-*
“*lis fundis illas lacrymas?* Re-
“spondit; Si me adducturi essent
“לפני מלך בשר ודם coram Re-
“ge carnis & sanguinis, Si ille mi-
“hi irasceretur, ita ejus non est sem-
“piterna, & possem forsan ipsum
“placare, at me adducturi sunt co-
“ram Rege Regum qui vivit in secu-
“la seculorum, si mihi succensuerit,
“ipsum nunquam placare potero.
“Sunt deindè coram me duæ viæ,
“una ducit ad paradisum, altera
“ad gehennam, at ego nescio quâ
“mihi eundum erit. *Bab. Beracot* f. 28. 2. Reverâ, quæ spes salutis superesse poterat misero & tremebundo homini? qui Christum quidem viderat, sed non amplexus erat: præcipuè postquam devastatio templi, omnisque

nisque externi cultus abrogatio, ipsum docuerant, Deum ejus populares & universum gentem rejecisse; nec amplius operibus confidendum, quibus aliàs magna pars ejus sectæ beata fieri credebat.

רבן גמליאל הזקן

Rabban Gamaliel

Senex.

I. PRæposuimus R. Jochanan R. Gamalieli, quia R. Jochanan jam cum patre ejus studiis operam navaverat, & proindè ætate ipsum præcedebat, quamvis non principatu; illo enim Gamaliel fungebatur, cùm Christus Dominus Noster summo senatui Hierosolymitano sistebatur: R. Jochanan autem demum ad illum pertigit, postquam Synedrium in Jabhnen migrariet.

II. Post Christi in cælos ascensionem, vixit R. Gamaliel adhuc 22 annos;

nos; fuitque secundùm communem sententiam Divi Pauli præceptor; vid. *Act.* 22. 13. *Act.* 5. 34 Vocatur à Judæis הזקן *Senex*, cùm ut illum ita à sequentibus distinguerent, tùm quia vitam in re ipsa diu longéque produxit.

III. Sub finem vitæ ejus confecta est à *Samuele Parvo* (de quo in *Juchasin* f. 21. 1. & *Avoda Sarah* f. 42. 2.) illa orationis formula, quâ Christianos, & alios cum ipsis non sentientes, execrationi devovere solent, & quam ברכת המינים *orationem contra hæreticos* appellant. Sunt plurimi qui compositionem hujus orationis ad tempora posterioris Gamalielis rejiciunt; sed nos neque ratione temporis, quo vixit; aut aliis causæ, quid obstare videmus, quin in hac sententiâ manere & stare possimus: consule *Cad Hakemach* f. 80 1. *Hieros. Taanit* f 65. 3. *B. rico* f. 28. 2. *Maym. Hal. Tephila* c. 7.

IV. Lavabat aliquando R. Gamaliel

liel *Acosae* במרחץ של אפרודיטי *in Balneo Veneris*; aderat ibi etiam Proculus Philosophi filius; & ipsum interrogavit; quid tibi cùm Veneris Balneo? an non scriptum est in lege vestra, *non adhærebit manui tuæ quicquam ex Anathemate?* Respondit ille, In Balneo non disputo: postquàm lavasset dixit, "Ego non sum in limites ejus ingressus, sed illa in meos. "Antequam enim illa erat, nos jam "Balneum hoc habebamus. Nec nos "unquàm dicimus, Faciamus balneum formosum Veneri; sed dicimus, "Faciamus Venerem formosam balneo: *Avoda sarah* c. 3. 4.

V. Postquàm mortuus est Rabban Gamaliel, ablata fuit *puritas*, & *Pharisaismi rectitudo*, cessavit etiam כבוד התורה *gloria* legis. *Sotah* c. 9. Hoc posteriùs quidam explicant tunc cessasse qui legis peritos æstimabant, & honore afficiebant. Alii verò dicunt, homines stantes tempore Gamalielis legi operam dedisse; sed illo è vivis

vivis exemplo debilitatem in mundum venisse, ut sedentes legem studere & legere coacti fuerint.

Unkelos Proselyta, & qui nobis legem in Chaldæam linguam paraphrasi transtulit, hunc Gamalielem tali honore & amore prosequuntus est, ut cum eo defuncto supellex ejus ordinario ritu paucis solùm aromatibus comburi deberet, largos adhibuerit sumptus ad eum honorificentius cremandum. Dicunt in *Avoda Sarah* p. 11. & c. 7. *Tosiphot Sabat*, ipsum ultra 80 Mynas Tyrias in bustum profudisse.

רבן שמעון בן גמליאל

R. Simeon Ben Gamaliel.

Anno. 3810.

I. Post patrem hic principatum obtinuit, sed ipso diu non functus est; fuit enim occisus in Hierosolymitanâ clade & devastatione, cum aliis novem itidem Doctissimis, quos חרוגי המלכות

י מַלְכוּת ab imperio occisos vocant. *Juch.* f. 66. 2. *Zemach David* ad unum.

II. Boni publici sedulus fuit promotor; hinc cùm aliquando Hierosolymis turtures & pulli columbarum, quibus opus habebant puerperæ ad oblationem faciendam in fine purificationis suæ, venirent denariò aureo, Dixit R. Simeon; *per templum hoc, ego hac nocte non quiescam, nisi veneant denario argenteo. Cheritut* c. 1. 7.

III. Mors ejus aliquam famam acquisivit, præter illam quòd in publicâ clade cecidit, quòd homines ad majorem suum luctum testandum; decem illis poculis, quæ antea in epulis funeralibus ebibere solebant, ad hæc tria alia addiderint; & quòd Synedrium procedente tempore coactum fuerit, expresso decretò illa deindè iterum diminuere; nunquam enim ex domo luctûs discedebant nisi ebrii & eleganter flore Liberi Patris aspersi. Quod itaque ex bono Zelo

Zelo à populo mortuo Rabbam Simeone susceptum erat, Synedrium in Jafne sedens ob malas consequentias iterum abrogare debuit. vid. *Hieros. Beracot* f. 6. 1.

רבן גמליאל דיבנה

Raban Gamaliell

Jabhnensis.

I. Simeon ille, de quo modo diximus, hunc progenuit & in omni scientia ita educavit erudivitque, ut dignus habitus fuerit, qui post magnum Johannem fil. Saccai principatu in Jabhne ornaretur.

II. Cùm *Titus* urbe potitus erat, etiam hunc Gamalielem ad necem quæsivit: sed R. Jochanan pro eius salute supplicavit: Nec id *Titus* R. Jochanan denegare voluit; erat enim ipsi à Patre commendatus. *Ju. bas.* fol. 52. 2. In maximo quoque periculo versabatur, cùm Turnus Ruf-

fus

fus (sic depravarunt Judæi τὸ Τερέντιος Ῥοῦφος nomen Viri de quo *Joseph. de bello* l. 7. c. 9.) aream templi aratro devastaret: Jam enim ad mortem destinatus erat: Venit autem præfectus in Scholam, & dixit, *Quæritur sigilli custos*. (hac circumscriptione præfectus ipsum proprio nomine vocare evitavit, ipsum quacunque ratione monere interdens, Si præsens essent. R. Abraham dicit, Hic sigilli dominum solùm denotare *magnum seculi lumen*. Sed probabilius est. Rabban Gamalielem modò ætas ejus id permiserit, fuisse patris sui temporibus officiarium illum templi, qui à sacrificaturis pecunias accipiebat, & cum signo ad alium mittebat ut in *Tract. Schekalim* docetur) *jam autem occultatus erat Rabban Gamaliel. Accessit præfectus clàm ad ipsum & ipsi dixit, An me in vitam æternam ducturi eritis si te liberavero? confirmavit id ipsi Gamaliel juramento, clam itaque præfectus se interfecit, et ita Gamalielem liberavit*; (existimavit enim Turnus Ruffus R. Gamalielem se interfecisse

Judæis hunc rumorem disseminantibus) Et deindè (si credere licet) à *Bath Kol* proditum est, præfectum ad vitam æternam ordinatum fuisse. *Bab. Taanit* f. 29. 1. *Juchasin* f. 52. 2.

III. Cùm in *Jabnae* hic Gamaliel sedebat, accidit, ut R. *Akiba* quadraginta hominum paria, quæ Jabhnen versus testimonium de novilunio dicendi causâ iter faciebant, in Lydda retineret; (intendens sine dubio annum ipse intercalare; sed ad ipsum misit Rabban Gamaliel, mandavit, *si tu illos impedies, reperieris in futurum impingens*, (i.e. facies ut deindè nemo amplius ad testimonium dicendum accedat) Postea quoque ipsum suâ præfecturâ amovit; *Rabbah Hascana* c. 1. Sed & ipse tandem suâ amotus fuit, sicuti in *Hierosol. Taanit* f. 67. 4. legere est.

IV. Si non fallimur, habuit R. Gamaliel servum alium famosissimum apud Talmudicos quem טבי *Tabi* vocant, & טביתא *Tabitam* ancillam hujus nominis, qui tam benè se gesserunt

rut in famulitio, ut illud nomen omnibus domesticis ejus, & etiam aliis impositum fuerit. *Beracot* c. 2. *Hierof. Nidda* f. 49. 4.

רבי אליעזר בן הרקנוס

R. Eliefer fil. Hyrcani.

I. Vocant aliàs ipsum *R.* Eliesérem הגדול *Magnum* & in Mischna intelligitur quoties אליעזר *absolutè*, *R. Eliefer* ponitur, ut ex *Halic. Olam* p. 1. c. 3. docemus. Dives admodum nec non tùm eruditus fuit, sicuti ex illis capitulis, quæ sub ejus nomine circumferuntur, & quæ V. C. Guil. Vorstius Latinitate donavit, apparet: ex quorum primo cap. cupidus lector ea petere poterit, quæ hic supersedemus: qualia sunt de primo ejus ad studia & scholam appulsu, ut etiam quam vehementi desiderio legem discendi flagraverit.

II. Cùm principatus vocabat, quamvis hic Eliefer venerabilem canitiem

nitiem attigerat, ad illud munus tamen pertingere non potuit: illo enim R. Eliéserum fil Asariæ ornarunt. Commendaverat quidem Eliéser noster *R. Dusam fil Hyrcani*, non tamen obtinere potuit ut ipsi hæc sparta assignaretur: Repulsæ hujus varias rationes afferunt, una est *Quia ætate jam admodum declinante & provectâ erat*, in *Sanhed. verò c.* 1. 5. דיני ממונות *expresse prohiberi, ne aliquis in senatum adoptetur aut princeps fiat, qui senio nimis confectus esset, aut sobole careret.* Sed altius penetravit *R. Abraham Zacut*, dicendo; hoc factum esse, quia in quibusdam diversas à sapientibus *Lyddæ* sententias fovebat, opinionibus Schammæi subscribebat, cùm R. Gamaliel controversiæ serram duxit, nimis divitiis pollebat & deindè quia aliquando delatus erat hæresi&, commodis ejus aures præbuisse, ut refertur in in cod. *Avoda Sarah*

III. Tantâ polluit ille scientiâ

שאם היו שמים גוילים וכל

נצי

עצי ליבנון קולמוסין ומי הים
ut דיו לא יספיקו להכבתו׃

quanquàm cæli pergamentum, (ita enim hyperbolizare geftit Zacuthus,) & *arbores Libani calami*, *aqua deindè maris attramentum fuiffet*, *ad ipfius fcientiam* [delineandam] *tamen non fuffeciffent.* Nam folùm de capreoli electione, & cucumerorum plantatione, trecentas conftitutiones fciebat, mediantibus quibufdam nominibus & aliis arcanis, (quibus adhuc hodiè Lullii difcipuli utuntur.) Non tamen propter eruditionem fuam faftuofo animo fuit, aut idcircò alios defpexit, ficuti fecit *R. Akiba* difcipulus ejus.

IV. Magni in hac Eleafatis generatione magi & præftigiatores fuêre, qui mira coram auditoribus, ad fuam fententiam probandam patravere; invaluerat enim jam apud homines hæc opinio, nemini credendum effe nifi verba ejus extraordinaria figna comi-

tarentur, ipse Eliesec fecit talia qualia plurimi θαυματέργοι inter sua miracula, quibus tamen tantoperè sibi abblandiuntur, vix numerare possunt. Erat dies ille celeberrimus, quem Talmudici in *Sotah* & alibi κατ' ἐξοχὴν היום ההוא nominant, et in quo novus synedrii præses eligendus erat, suffragia autem in R. Eliesecem fil. Asariæ incidebant. Ad actum illum solennem ex decreto Synedrii nemo admitti debuit, nisi aliquâ ventilatione aut traditionum discussione probasset, se non esse indoctum. Omnes itaque צרבאות דרבנן *sapientiæ discipuli* pugnam propositis thesibus inierunt: R. Akibæ & aliorum legere potes in *Sotah* cap. 5. At Eliesec de quo nunc nobis sermo, tanquàm præsidiatûs candidatus, quo tamen excidit, studuit sua paradoxa

תלויה בבית המדרש

in schola Theologica (instar thesium nostrarum) *suspensa*, primò multa eruditione, deindè (si historiæ fides est,)

est,) speciosis signis commendare; tota res refertur in *Bava Metzia* f. 59. 2. *Illo die respondit Eliefer omnibus quæstionibus in toto mundo, at non auscultarunt ei;* Quare ipsos sic alloquutus est: *Si traditio est, secundum eas quæ dixi, eradicetur hæc siliqua. Statim siliqua eradicata est. Iterum dixit, Si traditio est secundùm me, testentur id rivi aquarum. Versi sunt rivi aquarum retrorsum.* Dixerunt ei, *Non adducenda est probatio à rivis aquarum. Respondit, Si traditio est secundùm me, testentur parietes Scholæ. Inclinaverunt se parietes ut ruituri.* Objurgavit eos R. Josua, dicens; *Si inter discipulos sapientum circa traditiones controvertitur, quid id ad vos?* Quo dicto parietes non corruerunt ob honorem R. Josuæ, erecti tamen iterum non sunt ob honorem R. Eliesferis. Dixit iis porrò R. Eliesfer disputatione & contentione calens, *Si traditio sit secundum me, testentur cœ*li. Prodiit Bath Kol & dixit, *Quid vobis cum R. Eliesere, secundum quem*

 traditio

traditio semper explicanda est? Sed etiam hoc non effecit ut ipsi fides adhiberetur; exclamavit enim Doctor Jeremias, *Quoniam nobis data est lex è monte Sinai, nos non curamus B.th Kol* &c. præoccupaverat enim auditorum corda odium, & partium studia ab ipso planè aversa erant, ita ut ipsius explicationes non approbassent, quamvis multa illustriora fecisset, quam illa quæ jam recitavimus; quæ quâ vi aut arte ab ipso perpetrata sint in medio relinquimus.

V. Eliezer *Cæsareæ* moriens ultimâ voluntate decrevit, ut *Lyddæ* sepulturæ mandaretur. Cùm itaque illuc procedit funus, occurrit in via *R. Akiba*, & ex ingenti mœrore se ipsum ita contudit, ut sanguis in terram deflueret: inter lachrymas deindè ejulatum ita exclamavit, *O Pater mi, pater mi, currus & equites Israëlis, sunt plurimi mihi nummi, at deest mihi nummularius, qui eos commutet:* Innuens, se plurimos scrupulos, & quæstiones habere, at jam neminem ad-

pli-

plius esse, qui eos ipsi solvet, aut cui illas proponere possit. *Bab. Sanhed.* f. 68.

רבי יהושע בן חנניה

R. Jehosua Ben Chananiæ.

I. Fuit ille magni Eleasaris socius, *pater deinde senatus*, & præcentor in sugestu. Cùm mater ejus uterum ferebat, ad 24 scholas ivit, & rogavit preces infantis causâ, ut esset sapiens & religiosus, funderentur; quod etiam ipsum & nativitatem ejus prosperam fecit. *Juchasin* p. 59.

II. Narratur deindè in *Bereshit Rabba sect.* 65. & *Zamach* David ad annum 3833. *ipsum magnum fuisse in domo Cæsaris Trajani, adeo ut Cæsar facultatem ipsi concederet exstruendi domum sanctuarii. Et Imram filiam Cæsaris ipsum ita amasse, ut ipsius causa aliquando amicta fuerit vestimento deformi.*

 formi.

formi. Quod profectò multum est, erant enim tunc Judæi ubique, præcipuè autem Romæ despicatissimi, nec aliter audiebant quàm mendicabula hominum & cistiferi: sed tamen semper unus aut alter fuit, qui favorem principis & magnatum sibi acquirere potuit: hinc Judæi inter alia, multum laudant benignitatem *Antonii Pii*, quâ *R. Jehudam Sanctum* prosequutus est. Imò nobilissima Gellia non dubitavit Judæo nubere; quod ego sæpius cùm admiratione legi, quod illi homines in tanta calamitate, adhuc animum ad amores applicare potuerint, nec à fastidiosis Romanorum filiabus contempti fuerint. Fecit in nuptias Gelliæ Martialis acutissimum epigramma, quo illam eleganter sale & aceto aspersit,

Dum proavos, atavosque refers, & nomina magna,
Dum tibi noster eques sordida conditio est,

Dum

Dum te posse negas nisi lato, Gellia, clavo,
Nubere, nupsisti, Gellia, cistifero.

III. Hi duo *Eleasar* & *Josua*; tantum in traditionibus inculcandis, & posteritati conservandis laborarunt, ut meritò dici possint

שהרביצ׳ תורה בישראל

legem in Israele stabilem fecisse. Et revera in *Mischna* & aliis Talmudicis thesibus raò aliquid proponitur, ad cujus authoritatem aut examen, non hujus aut illius suffragium proferatur.

רבי טרפון
R. Tarphon

I. IPsum vulgò הכהן העשיר *Sacerdotem divitem* vocarunt, quia opibus abundabat. An Akibæ præceptor fuerit dubitat *Juchasin*, p. 25. & magis eò inclinat ipsum solum collegam & commilitonem ejus fuisse.

II. Postquam Rabbi Akiba R. Elcasaro successit in *Jalbne*, rectoratum Scholæ *Lyddanæ* obtinuit R. Tarphon: & ita Akibhæ in loco & doctrina successit. Quamvis autem aliquando disputationes ipsorum legantur; tamen R. Tarphon, ut non altercationis sed veritatis causâ disputans Akibhæ semper cedit, cum hoc elogio, *Qui se à R. Akiba separat, est, quasi se à vita sua separaret.*

III. Cùm diuturna siccitas in Lyddensi tractu fermè omnes fructus & segetes corrupisset, R. *Tarphon* solenne & austerum jejunium indixit,

ut tandem pluviæ à Deo impetrarentur, ad terram irrigandam. Idem fecerunt Zipporienses & Australes Judæi, per *Chananiam* & *Jehosuam Ben Levi*. Hierosol. *Taanith* c. 3. 14.

IV. Jam supra de periculo Tarphonis quo inter Hillelianos implexus fuit, diximus: hic verò adhuc aliam historiam habeto: *Declinaverat in via itinerans ut orationem* שמע (de qua consule ritualia,) *& Phylacteria recitaret, venerunt latrones, & vix ipsorum manus evitare potuit*; deindè periculo liberatus, illud aliis recensuit. Dixerunt ipsi היתה לחוב לעצמך *tu ipse in culpa fuisti; si enim te inter orandum secundùm Hillelianos composuisses, & non secundùm Schammæanos, hoc tibi non contigisset.* Hierosol. *Beracot.* c. 1, 3. Secundum Schammæanos enim vesperi omnes τὸ *Schema* inclinati legere debent, manè verò stantes; Hillel verò ἀδιάφορον relinquit, stando tamen quàm seder-

do id fieri maluit, quâ ratione si Tarphon oraſſet, vidiſſet è longinquo latrones, & ita facilius periculum evitare potuiſſet. Reliquos τῶ *Schema* tangentes Canones recitat *tract. Beracot.* c. 1. &. 2. quos hic ad majorem lucem afferre non piget. *Oratio Schema legitur cùm ab illâ horâ, quâ ſacerdotes ingrediuntur ad* תרומה *Trumam*(i.e. *oblationem*) *comedendam*, (i.e. ſole occidente,) *tùm, cùm color caruleus à praſino poteſt diſtingui* (i. e. aurora ingruente.) τὸ *Schema veſpertinum legi poterat uſquedum aurora aſcenderit. Schema matutinum legi poteſt, uſque ad horam tertiam, in qua filii regum ex lecto ſurgere ſolent.* τῷ *Schema matutino præmittendæ ſunt duæ benedictiones, & duabus claudendum eſt. Operarii* שמע *legere poſſunt in cacumine arboris, ſi tempore orationis adhuc circa illud occupantur, quod tamen in aliis orationibus ipſis non licet. A lectione* τῶ *Schema liber eſt ſponſus prima nocte.*

רבי עקיבא

R. Akiba.

I. NAtus est R. Akiba ex posteris Siseræ ducis Jabin, regis Tyri, *Jud.* c. 4. Israelita deindè per proselytismum justitiæ (uti vocant) factus, in doctrina ita profecit ut primò Scholæ Lyddanæ, deindè etiam *Jabbnensis* præses factus fuerit.

II. De Akibhæ actionibus in *Lydda* & *Jafne* plurima exempla afferri possent, sed id non patitur brevitas quam in hoc Scripto proposuimus; audax imprimis erat illud facinus quo quadraginta hominum paris ad synedrium itinerantia, retinere ausus est, & cujus jam antea mentionem fecimus; à talibus enim testibus intercalatio mensis & anni dependebat, quæ ut accuratè fieret totius gentis cōmoditas requisivit: hinc sanè synedrium, cùm adhuc Hierosolymis sedebat, homines lautis conviviis allicuit, ut eò citius prima φάσει lunari conspecta se in בית יעזק

Atrium

Atrium Jaasek, locum ad examen testium ordinatum conferrent, nec in itinere ullas moras necterent. Quô satis ostendit Senatus intercalationem nec negotium esse indifferens nec somnolentè agendum.

III. Recensebimus nunc historiolam ex quâ etiam patet qualem processum habuerint si aliquid dijudicandum erat, quod forte fortunâ repertum fuit. " Cùm Akiba Lyddæ præsideret, al" lata fuit ex כפר טבי *pago Tebien*" *si* Lyddæ vicino, arca ossibus reple" ta, & collocata ad introitum Lyd" dæ; prodiit Tudrus (Theodorus; " ut enim videtur, Græculus erat;) " cum reliquâ Medicorum catervâ, ad " dijudicandum an ossa hominis es" *sent* necne, & ita an munda vel " immunda: (anxii enim erant de se" pultura ossium, si forsan hominis " essent.) Diu disceptatum est, his " munda judicantibus, aliis contrari" um asserentibus. Ut tandem disquisi" tioni finis imponeretur, placuit rem " suffragiis dirimere. Incepit R. Akibha

" bha primus sententiam dicere, as-
" serendo illa munda esse, quem dein-
" de etiam plurimi alii sequuti sunt.
Hierof. Berac. f. 3. 1. Si non fallor, fuit
illa arca olim ex peregrinis locis allata,
& Judæi alicujus ossa jam corrosa &
attrita continebat. Habuerunt enim
illi hoc in usu, ut si ipsis non conti-
gisset in patria mori, hæredes post
mortem ossa illuc ferre obligarent;
partim ut in vita & morte ostenderent
ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ το-
κήων, partim verò quia credebant ip-
sam terram Israeliticam occultâ qua-
dam vi peccata expiare posse; sicuti
Eruditissimus *Maym.* in *Hal. Mela-
chim* c. 5. docet: Cujus comentator
ex *Talmude Hierof.* insuper aliquid af-
fert, quod ad majorem hujus rei dilu-
cidationem facit. *Bar Kria, inquit,
cum R. Eleasaro deambulavit* באיסטרין
*in publicis stratis, & viderunt arculas
ad vectas ex locis peregrinis. Dixit R.*
Kria Eleasaro; *Quid prodest ipsis*
(tantis sumptibus huc perferri) *Quia
ego contra tales illud Jerem.* 2. 7. *usur-*
po:

po, Hæreditatem meam posuistis dùm vivebatis in abominationem, nunc venitis & contaminatis terram, postquam mortui estis. *Respondit Elcasar*, *Quam primum ad hanc regionem pertingunt* נוטלין גוש עפר ומניחין על ארונו *sumunt glebam friabilem & ponunt eam in feretrum, freti dicto Deut.* 32. 43. propitius erit terræ suæ. Nisi planè sinistrè auguramur, fuerunt feretra illa allata ex Ægypto, nec aliter R. Kria illum locum Jeremiæ benè applicare potuit; qui enim illuc iverant להשתקע *stabilem sedem figendi causâ*, secundùm *Maymonidem* idem fecerunt, ac si terram Canaan contemptui & abominationi habuissent, quia incolarum Ægyptus opera erant מקולקלות יותר מכל הארצות *depravata & conspurcata præ operibus omnium reliquarum gentium*; partim verò, quia sanctam gentem miseris modis prophana afflictaverat natio:

tio : Hinc ille Canon מותר לשכון
בכל העולם חוץ מארץ מצרים:
Licitum est habitare in universo mundo excepta Ægypto. Quæ perpendens R Urian, hanc objectionem ad marginem apposuit, in *Hal. melach.* c. 5
יש תימה על קהילות
שוכנים שם ועל רבינו המחבר
Mirari ergò שהלך לגור שם
subit de totis Ecclesiis ibi degentibus, (præcipuè de Alexandrina ad quam Onias Simeonis Justi filius se contulit, & quam admodum magnificam fuisse, jam supra innuimus) *item de ipso Scriptore nostro* (Maymonide) *qui ibi peregrinatus est.* Quod quidem verum est, nam fuit Maymonides per plurimos annos in aula Ægyptiaca & quidē Regius medicus, ut ex propriis literis, quas ad Samuelem Aben Tibbon dedit, videre est. Sed Doctor Urian debuisset etiam observare, nullam esse tam generalem regulam quæ non suas excep-

exceptiones admittat; itaque respondemus hujus Canonis vim aliquo modo cessasse postquam Judæi laribus pulsi & sanctuarium devastatum fuit. 2 Excipiendas esse persecutiones, mercaturam, studia, negotia; nam si in persequutionibus non licuisset se illuc conferre, incurrerent in culpam sanctissimi vates *Urias* & *Jeremias*, qui secundùm *Aben Esram* Deut. 15. *initi illuc fugere coacti sunt*: Quod etiam nobis pro Apologia esse potest, contra Judæos clamitantes Josephum non absque crimine esse quod Jesum in Ægyptum abduxerit. Quod mercatores & alios quibus negotia incumbunt, attinet, eos ipse Maymonides excusat. Soli itaque illi contra Canonem iverunt, qui rebus domi & in patria integris, à Regibus Ægypti honoribus & libertate quævis in religione & sacris sentiendi, ad stabilem sedem figendam illecti fuerunt; Et quibus mortuis deindè secundùm sententiam R Eleasaris, vix alia beatidudinis & remissionis peccatorum spes fuit, nisi quam exspecta-

expectarunt ex appulsu in terram Israeliticam, & ex tactu glebæ fria ilis. Quæ certe admodum ficulnea & misera fuit.

IV. Disputavit etiam Akiba cum Turno Ruffo, & ipsi Sabbathum tribus argumentis adstruxit; primum desumpsit à fluvio סמבטיון Sabbation, *qui per omnes dies septimanæ fluit, Sed Sabbatho quiescit.* Alterum verò à *Pythoneo, qui in Sabbatho non ascendit.* Tertium à *Turni Ruffi patris sepulchro, quod per totam Septimanam fumigabat, & non nisi Sabbatho cessabat.* Sanhed. f. 65. 2. *Gloss.* Quæ dum considero, aliud judicare non possum, quam aut plus veritatis his propositionibus inesse debere, quàm hactenus credere potui; aut Turnum Ruffū admodum hebetis ingenii fuisse, quod falsitatem verborū Akibæ nec retegere, aut ipsum redarguere non potuerit, si tunc temporis flumen *Sabbation* in Sabbatho non conquiescebat, nec patris sui sepulchrum in Sabbatho à fumi exhalatione cessabat; quod tamen

tamen verisimile non videtur, sive Turnus Ruffus fuerit *Terentius Ruffus*, aut *C. Turranus Ruffus*. Nam ex Josepho discimus Terrentium Ruffum magnam potestatem in Judæa, nec illius regionis & adjicentium minorem cognitionem habuisse, cui proindè mentiri R. Akibæ nec tutum nec consultum fuisset. Et si C. Turranus Ruffus alius sit à Terentio, verum est, nos multum de eo non scire, nisi forsan idem sit cum C. Turranio annonæ præfecto, de quo *Tacit. Annal.* l. 1. ab init. Interim tamen in media hac caligine constat, ipsum virum non infimæ sortis fuisse; pervenerunt enim monumenta ejus ad seros nepotes, unumque ex illis possedit olim *Julius Tertius*, P. R. Quod hunc in modum in Hortis ejus legebatur,

D:

D. M.
C. Turrani Ruffi.

V. Sed pergimus de R. Akibha. Quanquam ille singulariter eruditus fuerit, multum tamen circa prudentiam ejus, cùm in præfectura Lyddensi, tùm in ultimo vitæ ejus actu, dùm fascinatus impostorem *Bar Cosibam* sequebatur, etiam ipsimet populares ejus desideraiunt. Et profectò nisi omne judicium & sensum perdidisset, tali plano non ita facilè fidem adhibuisset, qui deindè ipsum & innumeros alios in perniciem traxit; sciebat Akiba jam supputationem temporum effluxisse, quâ Messiam exspectabant, & proindè verum Messiam ignorans, primo qui vexillum erroris suspenderet, adhærere pronus erat: sed malè ipsi res cessit, nam ab Adriani militibus post expugnationem urbis ביתר *Betar* vel Bitter, (ut alii non ita bene

ne pronuntiare amant,) crudelissimâ morte affectus fuit: כי היו בורקין את בשרו במסרק של ברזל: *Carnem enim ejus pectinarunt pectine ferreo.* De causa verò & magna Betherinâ clade qui omnia accuratè scire desiderat, adeat V. CL. D. *Lightfoot* Cent. Chor. Ev. Mr. p. 98. & CL. *Schickardi Jus Regium* sub fin. Scripsit etiam de hoc Judæorum impostore excellentissimus author *Gregorius Abul Pharagius* in *Hist. Dynast.* p. 121. Sed ut videtur in hac fuit sententia, *Bar Cosibam* Hierosolymis non Bethare, (de qua nec mentionem facit,) obsidione cinctum & interfectum fuisse, magnamque illam Judæorum stragem ibi editam esse; planè contra receptam apud omnes opinionem, quâ constanter asseritur ipsum Cosibam Bethare fame periisse. Felicius ad rem dixit quæ sequuntur: *Copiæ Adriani* inquit, *deindè* [ab obsidione Betharis venientes, ut nos existimamus] *urbem Hieroso-*

Hierosolymitanam penitus diruerunt, & propè eam exstruxerunt urbem, quam nominarunt Æliam Adriani, & in ea colloca-runt alienigenas اومر ان ربادس

بصرم اذان الذين تخلفوا

من اليهوان وسن لهم سنة

ان لا ينطروا الي اورشليم

ولا من بعيد &c. *Jussitque Adrianus præcidi aures Judæorum superstitibus; atque hanc iis legem indixit, ne quis vel è longinquo Hierosolymam intueretur.* Quid amplius ad miseræ gentis contumeliam, doloremque addi potuit? Vix certe fuit ulla natio quæ tanta mala passa est, ac populus Judaicus. Titus urbem subvertit, sanctuarium ignis devastat, Adrianus ipsos fermè excidit, superstites amputatione

tatione auricularum infamiâ notat, severâ lege & decreto sanctam urbem non aspiciendi planè miseros reddit. Aliquandò Referente *Tacito* in Sardiniam mittuntur coercendis illic latrociniis, & si ob gravitatem coeli intereunt, *vile damnum*. Hoc verè est immensâ malorum mole & cumulo laborasse. Sed insuper ingentem catalogum recentiorum persequutionum & calamitatum habet Author *Schalscheleth Hakabala* parte 3. quem hic recensere supersedemus, quoniam speramus aliquando integrum illum tractatum publico dare.

רבן שמעון ש׳ י״ש

R. Simeon tertius

רבי מאיר

R. Meir. Anno. 3881.

I. COnjungimus hic Synedrii Præsidem & vice-præsidem: Præses erat R. Simeon filius R. Gamalielis secundi, & pater R. Jehudæ, de quo *Sect.* *Seq.* Cæterùm docet nos *Juchasin* p. 67 illum ferè ubique in Mischna intelligi debere, quando tradítio absolutè, sub nomine R. Simeonis profertur: ad præsidiatum verò statim post Akibæ mortem pervenisse.

II. Rabbi Meir erat *Vice-præses*; gradum autem *Sapientis* obtinuerat R. Nathan; homines astuti, & qui libenter Simeonem de gradu dejecissent, si tam benè efficere potuissent quod cogitaverant. Causa principalis invi-

diæ narratur c. 3. tract. *Horajot.* Cùm R. Simeon senatum ingressus esset, pro more ab omnibus salutatus fuit; sed etiam R. Meir & R. Nathan introeuntes ab omnibus excepti & Salutati fuerunt, planè extra consuetudinem: Hoc ægrè tulit R. Simeon & proinde senatum sic alloquutus est, *Volo esse discrimen inter me & illos*; & simul denuo ordinavit, quomodo unusquisque excipiendus esset. R Meir verò & R. Nathan cum honorantes ipsos ita publicè correptos viderent, de vindicta cogitarunt. Dixit R. Meir, *Jubeamus ipsū de pedunculis disserere: quum hæsitabit dicemus illi, Quis recensebit omnes laudes Dei? Ille nimirum qui eas recensere potest. Sic movebimus illum à principatu, & tu princeps eris, ego autem pater Senatus.* Sic de Simeone conclamatum fuisset, nisi R. Jacob opportunè hoc consilium retegisset: valebant enim factione & amicis, & si ipsum ita ex improviso aggressi fuissent, hæsitatio in Præside plausibilis erat prætextus ignorantiæ, & per consequens remotionis.

 Il

III. Quamvis autem R. Meir ita Simeonem supplantare studuerat, filius tamen ejus R. Jehuda sanctus ipsum plurimum amavit, & authoritati ejus non parum detulit; an id factum sit composito vultu simulationeque, & quia ipso opus habuit ad honores perveniendi, ita facilè dijudicare non possumus; sciebant enim & illi homines in occulto & abdito odia alere: Inter cætera autem honorificum fuit R. Meir, quòd cùm in בית שאן *Beth Schean* comedisset folia olerum non decimatorum, R. Jehuda deindè totum *Beth-Schean* à decimatione absolverit, & liberum esse voluerit, (vid *Cholin* f. 6, 2.) Quo R. Jehuda ipsum non parum devinxisse, videbunt omnes, qui anxias disquisitiones & leges quas in המעשרות *decimis*, Judæi observare debent, non planè ignorant. Quis enim ex Betscheanitis R. Meir non amasset, postquam ipsius causa ipsis non contemnendum privilegium obtigerat?

IV. Nunc alia de R. Meir libabimus.

binus. Ex Evangelio discimus non licuisse olim Judæorum Medicis ægrotos sanare in Sabbatho; id etiam confirmatur à Talmudicis. R. Meir tamen hoc ut nimis rigidum aliquantulum lenivit, permittendo, ut vinum atque oleum duo præcipua ipsorum remedia, misceri & in Sabbatho ægrotis adhiberi possent. Cùm autem aliquando ipse ægrotaret, & discipuli ejus idem ipsi facere vellent, ut id fieret non permisit, ne existimarent ipsum hac dispensatione sibi magis quam aliis consuluisse, aut illam perpetuam esse debere. vid. *Hieros. Beracot.* f. 3. 1.

V. Habuit insuper R. Meir hanc malam consuetudinem, ut volumen suum Biblicum, notis criticis & annotationibus totum farciret. Hinc illæ formulæ quæ in *Bereschit Rabba sect.* 20. leguntur. *In Pentateucho R. Meir invenerunt scriptum* כתונת אור *vestes lucis, pro* כתונת עור *vestibus in pelle confectis* (quibus Deus protoplastorum

toplastorum nuditati succurrit,) Item, *scriptum reperierunt* הנה טוב מות *Ecce bona res est mors*, pro הנה טוב מאד *Ecce bonum erat valdè.* Quam facilè enim hæ glossæ in textum irrepere potuissent, præcipuè cùm hominum natura obvia quæquæ arripere, & nova exosculari amet.

VI. Afferamus nunc Historiam, quæ quidem ridenda videtur, sed tamen multum utilitatis habet. Exstat illa in *Vajikra Rabba* fol 175 2. Concio-
" natus erat aliquando R. Meir nocte
" Sabbathi, aderat concionanti quæ-
" dam fœmina, quæ cùm tardè do-
" mum venisset, à marito suo non in-
" tromissa est, donec promisisset se
" proximè in faciem concionatoris con-
" sputaturam. Itaque post tria Sab-
" batha adit sacellum; R. Meir cui
" hoc innotuerat, ut mulieris deside-
" rio, absque honoris sui detrimento
" satisfaceret, simulavit se oculorum
" ægritudine laborare; Et dixit, Estne
" inter vos fœmina perita mussitandi

" incantationes super oculum? Re-
" spondit illa fœmina, Rabbi, ego
" non sum. Tunc ille, Utcunque, ta-
" men sputa septies in oculum meum,
" & ego sanabor. Vides, quàm so-
lerter Doctor Meir uxorem marito ite-
rum reconciliare, absque existimationis
suæ periculo potuit. Sed faciamus eti-
am hinc nostrum usum. Johannis
ix. 6. Christum adhibuisse salivam
legimus, ad visum cæco restituendum;
quia illa erat ordinarium pro ægris
oculis remedium, ut cùm ex hac hi-
storia, tùm ex *Maym. Schabat* c. 21.
patet. Nam ibi tradit Maymonides,
illud remedium Sabbatho applicare æ-
gro fuisse prohibitum, nec licuisse
oculos nisi in diebus profestis saliva
illinere, ob reverentiam Sabbathi, quæ
medicinâ profananda non erat. Sum-
psit itâque Christus oculos sanaturus
salivam; sed ut Judæis ostenderet, se
planè alia vi & facultate sanare quam
vulgò fieret, immiscuit salivæ pul-
verem terræ, quâ nihil magis oculos
officit; & fecit ex his tale μίγμα
quod

quod etiam purissimum & optimum visum turbidū reddere & corrumpere potuisset, nisi summi medicis omnipotens manus adfuisset, & miraculo hæc ita temperavisset, ut cæco salutaria fuerint.

רבי יהודה הקדוש

R. Jehuda Sanctus.

I. NAtus est eo die, quô Akiba occubuit, indè orta illa Judæorum sententia, *eô die occidit lux Israelis & iterum orta est.* Postquam rebus administrandis admotus fuit, prima ejus cura erat Synedrium & Academiam in Tiberiadem transferre. Quod etiam feliciter ipsi successit. Deindè operam contulit, ut omnia *Mischnajot* in unum volumen compingeret; videbat enim (inquit *Zemach David*) prolongationem captivitatis, & discipulos pusillanimos redditos esse, vim sapientiæ verò & legem oralem attenuatam. Corrasisse itaque omnia decreta, statuta, & dicta virorum doctorum, qui ante ipsum floruerunt (& quos hactenus descripsimus,) Synedrii denique documenta & mandatata, atque ea in hunc

 ordi,

ordinem dispofuisse, quò illa hodierno die conspiciuntur.

II. Omnes historias quæ de magno hoc Rabbino passim leguntur, hic referre, nec necessarium nec nostri instituti est: quare unam aut alteram solùm producemus. *Abierunt quamplurimi è schola Rabbi* (sic Jehuda sanctus vocatur) *Lyddam, ut ibi intercalarent, sed occurrit ipsis oculus malus* (infortunium) *& omnes simul sunt mortui. Hieros. Sanhed.* f. 18. 3. Quod sine dubio ipsis in pœnam accidit, Lydda enim tunc non erat intercalandi locus.

Permisit Rabbi Magdalensibus, ut Sabbatho ire possent in Chamatam; & per eam procedere ad vicum extimum usque ad pontem; *Hieros. Erubbin* f. 23. 4. quæ dispensatio de limine Sabbathico ipsis magnum erat beneficium, poterant enim ita suos amicos etiam in Sabbatho sacris peractis commodè invisere.

III. Cùm Synedrium adhuc Hierosolymis obtinebat, princeps senatus etiam flagellatione puniri poterat, si quid

quid deliquisset, sed sub ultimis synedrii annis, præsides non tam Synedrii officiarii quam Domini erant, nec censuræ volebant obnoxii esse; Hinc cùm *Simeon Ben Lakisch* confidenter aliquando sustinuisset, *Principem qui peccasset, in consessu triumvirali flagellandum esse:* Audiens illa Rabbi misit qui ipsum prehenderent, Sed Ben Lachisch fortuna secundante salutem pedibus quæsivit, & ultra Magdalam fugit. *Hierosol. Horajot* f. 47. 1.

IV. Diocletianus Cæsar Judæis porcarius fuit, antequam ad imperium pertingeret; & quidem sortis tam contemptæ, *ut* טליי דרבי *Juvenes domus Rabbi* (ita aliquando filios familias sed sæpius domesticos vocant,) *non dubitaverint ipsum prolè alapis & ictibus contundere, Hierosol. Terumot* f. 46. 2. Hanc contumeliam Diocletianus Rex factus, oblivioni non tradidit, sed cùm *Panneada* accederet, accersivit Rabbinos, & cum ipsis ob id expostulavit; illos inter alia sic perstringens, *Ideo quod creator vester pro vobis operatur*

ratur mira vos dominium meum contem-nitis. Sed Rabbinis non defuit se purgandi facultas, Responderunt enim, דיקלוט חוירא בזינן דיוקלטיאנוס מלכא לא בזינן *Nos contempsimus Diclot porcarium* (hoc enim erat in sordida ejus conditione nomen,) *Diocletianum Regem non contemnimus.*

Meretur Diocletianus ut de eo etiam honorificum quid referamus; illud est inscriptio illa quam in foro Tyri ab ipso ædificato ponere curavit, in æternum amoris erga Herculium & beneficii erga cives monumentum, legitur illa Hierosl. Avoda Sarah f. 39. 4. hunc in modum אנא דיקלטיאנוס מלכא שבניית אדן יריד׳ה דצור לגדיד׳ה דארקי יש אחי תמנא יומין *Ego Diocletianus Rex hoc forum Tyri condidi fortunæ fratris mei (Maximiani) Herculii, festo o-ctoginta dierum.*

V. Contulit se Rabbi ... anno ante obitum suum in Z... & ibi obiit; at sepultus fuit in *Bethb Sche-rim,*

rim, Moriens præcepit filiis suis, *Ne me ad sepulturam ferentes ploretis in civitatibus parvis, per quas transibitis, sed in magnis.* Gl *Bab. Sanhed.* fol. 47. 1. Insuper etiam miracula facta sunt illo die, nam cùm omnes civitates congregatæ essent ad eum plangendum, idque vespera Sabbathi, (id est vespera Sabbathum antecedente,) *dies non declinavit, usquedum unusquisque domum se recipisset, utrem aqua implevisset, atque candelam Sabbathicam accendisset; prodiit etiam Bath Kol, & plangentibus beatitudinem pronuntiavit, unum solùm excipiens, qui hoc cognoscens ex texto se præcipitem dedit. Hieros. Kilaim* f. 32. 2. R. Jehudæ filius nomine *R. Gamaliel*, ultimus Synedrii præses fuit, tunc enim Synedrium cessavit, & Judæi in dies magis contempti & extorres facti sunt, exiliis huc illuc fluitantibus errantes. Doctores qui *Misnicos* sequuti sunt, *Gemaristæ* vocantur, doctrina & rebus gestis nulla planè ratione cùm prioribus comparandi; ut cuilibet patebit, qui Gemaram inspicere & considerare

 poterit;

poteris; præter linguam enim tortam & fractam qua squallent, in rebus ita versati sunt, quasi nec intelligi nec sani quid dicere voluissent; & quorum fabulositati Hebraismus debet, quod hodiè in tanto scientiarum lumine tam contemptus jacet נשכח כאלמנה נלמודה נעזבה *instar viduæ derelicta*. Magnâ certe pulcherrimæ literaturæ injuriâ; quasi cùm aliqui sint qui delirarunt, cæteri nihil boni dixissent. Terrent certè hi authores stili difficultate; etiam subindè nugaces sunt, non nego; sed vicissim quoque asserere nunquam dubitabo, *Nullos esse authores qui lectorem magis alliciant, aut utiliores sint, quam Rabbinos:* Item *Evangelium vix habere acriores hostes quam Judæos, sed tamen à nullis interpretibus tantum lumen fœnerari ac ab illis;* sicuti abundè probavit V. CL. D. Lightfoot, (harum literarum fulcrum وحد الاحدين) in suis *Horis*, duraturis quam diu tempus erit. Et nos aliquando pro modulo nostro

ostendere

ostendere speramus in *Lexico Materi-arum*, quod ad majorem hujus studii facilitatem & incrementum jam adornare incepimus. Et cujus operis specimen aliquod de *Luctu & pompa ferali Judæorum*, studioso lectori hic Mantissæ loco apponamus, ut videat qua Methodo progredi statuimus. Applicationem ad scripturæ & Theologiæ loca cujusvis industria supplebit, quoniam illam nunc facere nec temporis, nec cancellorum permittit angustia.

ΥΠΟΤΥΠΩΣΙΣ
Doctrinæ de *Luctu*, secundum Disciplinam Talmudicam.

§. Horâ illâ quâ justus solvit ex hoc mundo trium angelorum ministrantium כיתות Chori obviam illi procedunt. 1us dicit, *Ingreditur pacem* 2 *unusquisqui ambulat in integritate sua.* 3us. *ingredientur pacem, requiescent.* (Jachasin. 60.)

§. Mortis sunt 903. genera, placidissimum est illud הנשיקה *osculi*, quô mortuus est Moses, (*Berac. f.* 8. 1.) Gravissimum verò est

אסכרא *Angina*, Grecè *συνάγχη*, quæ est morbus familiaris infantibus die quarto nativitatis ipsorum, qua propter etiam olim tunc jejunabant. *Schabbat* f. 27. 2.

§. Si quis moritur repenté vocatur חטופה, si ægrotet per unum diem & moriatur est מיתה דחופה, si per dues dies, & moriatur est מיתה דחויה, si per tres dies est נערה, per quatuor נזיפה, per quinque מיתה כל אדם *est mors comunis*; si quis moriatur intra 50 annos est מיתה כרת, *Mors excidii*. intra 52 Est mors Samuelis Prophetæ. Annô 60 est מיתה בידי שמים *Mors per manus Dei*. Anno Septuagesimo est שיבה *Senectus*; annô 80. est גבורה *robur*. (*Moed Katon* f. 28. 1.)

§. In usu est claudere defuncti oculos; & si os apertum habeat, alligare maxillas ut claudatur, & obturare majores meatus ejus, postquam ipsum (si ita visum fuerit) aromatibus condiverunt. Abscindunt etiam capillos ejus, & ipsum involucris albis ex li-

no

no contextis & non magni pretii involvunt; sudarium quod vulgò adhibent ultra denarium non valet, ne pudorem faciant illis in quorum facultate non est, nec tale quod habere. Faciem denique mortui tegunt, ne pudore afficiantur pauperes, quorum facies ut plurimum nigrescunt. Prohibitum est sepelire aliquem in involucris שירי משי *Byssinis*, aut vestimentis deauratis & acu pictis, licet mortuus præses Synedrii fuisset, hoc enim arguit גבורת רוח *Superbiam* & morem gentilem. Ille qui in agone constitutus est, consideratur adhuc ut perfectè vivens, hinc nec vasa umbilico ejus imponunt, nec meatus ejus obturant, nec eum aromatibus ungunt; oculos verò ejus non claudunt cùm animæ egressu, sed paululum exspectant; qui aliter fecerit, æstimatur quasi ipsum Interfecisset. (*Maym. Hal. Ebel c.4*)

§. In mortuo sepeliendo non moras nectunt, sed funus accelerant, nisi fortè instet festum aut Sabbathum, aut pluviæ locum sepulchri aquâ impleverint, aut

aut mortuus fit pater vel mater, ad parentum enim honorem facit sepulturam retardaie. In reliquis vero casibus המלי׳ את מתו *qui mortuum suum per noctem insepultum relinquit,* transgreditur praeceptum affirmativum. (*Maym. l. m. c.*)

§. Laceratio vestium fit statim ad egressum animae si quis praesens sit, aut in primis septem diebus, si quis non peregrè est, vel 30. si procul abest, ad primam de mortuo famam. Canones in Lacerando observandi, hi sunt, 1. Lacerationem fieri stando, anterius tantùm, non ad latus, neque ad fimbrias inferiores. 2. Illam fieri posse in omnibus vestibus, etiamsi partes ejus decem essent excepto סרבל *pallio exteriori,* & בגד הזיע *interulâ:* non tamen ultra palmae longitudinem lacerandum esse. 30. Lacerationem quae in luctu fit, se extendere ad mortem parentum, principis senatus & uniuscujusque viri magni, qui rempublicam non parum demeruit. Fissuram quae ob parentes fit, nunquam reconsui debere; quae

quæ autem propter alios fit, post trigesimum diem &c. *Maym. Hal.* אבל c. 9.

§. Mortuum ferunt humeris usque ad sepulchretum. Qui humeris feretrum sustinent, sandalia sua induere non debent, ne fortè uni au alteri alligacula dissumoantur, & ille in cadendi periculo sit; deindè in aliqua speluncæ parte foveam adaptant, ipsum facie sursumversa demittunt, terram quam effoderunt ipsi injiciunt & tandem lapides imponunt; Qui ipsum comitati sunt, dicunt לך בשלום *tibi sit* [quies] *in pace*, (*Maym. H.* אבל c. 4.) Horum autem comitantium cætus vocatur שורה quasi *lineam* diceres: hujus lineæ ordo primus fuit proximorum (quales sunt maritus, uxor, liberi;) secundus, amicorum specialium, tertius comunis cætus Ecclesiæ: (*Berac.* c. 3.) Cùm ita cum funere progrediebantur, per septem vices consederunt לכבוד המת in honorem defuncti, & dixerunt ad unumquodquè caput planctus עמדו יקרים עמדו שבו עמדו יקרים שבו *surgite prætiosi, surgite; sedete*

sedete pretiosi; sedete &c. (*Gloss. ad Megillam c. 43.*) Talia erga mortuos officia vocarunt נמילות חסדים *Exhibitionem misericordiarum.* Hierosl. Sanhed. f. 23. 3. ubi etjam de ingrata quadam urbe recensetur, illam praestanti cuidam discipulo sapientum fato suo functo, non exhibuisse misericordias, sed contrà, cùm quidam publicanus mortuus esset, ab operibus cessasse, ut ritè bellum hominem lugere posset. Quomodo summus sacerdos funus comitetur vid. *Sanhed.* c. 1.

§. Postquam mortuus terrae mandatus est, pingunt sepulchrum, ובונים נפש על הקבר & *aedificant ipsi monumentum super sepulchrum*; justi tamen sibi monumenta non aedificare curant; quia verba sunt μνημεῖα ipsorum. *Hil.* אבל c. 4. *Schekalim* c. 2. *Bereschith. Rabba* sect. 82. f. 92. 1. *Hieros. Schekal.* c. 2 *in Gem.* Sepulchrorum cippis inscribunt adhuc hodierni ut prisci: *Quies ejus sit in fasciculo viventium cùm reliquis justis, Amen, Amen, Amen, Selah.* Item *anima ejus sit*

sit colligata בן עדן A. A. A. Selah. (Midrasch Cohelet 3. 21.)

§. De sepeliendi antiquitate, ritu, legibus, v. *Sanhed.* 46. 2 *Buxt. f. Synag. Jud.* 702 *Leo Modena* H. Jud. V. c. 8. Sepulchra quædam extraordinaria erant, 1. Erat קבר הנמצא sepulchrum inventum, cum in alicujus prædio domino ignoto aliquis sepultus fuerat; 2. Erat קבר מזיק את הרבים *Sepulchrum nocens publico*, qualia erant quæ in locis publicæ ambulationis effossa. *Bab. Sanhed.* f. 47. 2. *Hierof. Nedarim* f. 57. 4. Talia sepulchra fuerunt, sepulchra familiæ Davidis & sepulchrum Huldæ, intra Hierosolymam sita, in qua tamen sepulchra fieri non debebant, quare etiam sepulchra domus Davidis suo loco moverunt, filiorum Huldæ verò reliquerunt, certas ob caussas vid. *Hierof.* נזיר f. 57. 4 His sepulchris extraordinariis accense etiam duo illa sepulchreta, in quæ ponebantur illi, qui à Synedrio morte affecti erant, non quidem quasi extra ordinem fuissent, sed quia pro tempore solum cadavera

cadavera retinebant & tanquam publica carcinomata … abantur; relinquebantur autem ibi intecti donec caro consumpta erat, deinde ossa colligebantur & in sepulchra patrum … reconditebantur. Sanhed. c. 6. §. in uno ex illis sepeliendus erat ex more D. N. Jesus, nisi Josephus … audax à Pilato impetrasset ut honestius humaretur. Generales regulæ sepulchrorum hæ erant. 1. *per locum sepulchrorum canalis aquarum non est derivandus, non ducenda via publica, non pascenda illic pecora, nec colligenda illinc ligna. M. ff.* Semachot c. 44. 2. *Nemo debet inter sepulchra cùm phylacteriis capiti affixis, & libro legis brachio appenso ambulare.* Bab. Beracot f. 18. 1. 3. *Homines unius familiæ non sparsim sed in uno loco sepeliendos esse*; hinc vulgò in usu habuerunt conficere interiora speluncæ quatuor cubitis, atque aperire intra eam octo sepulchra, ita ut tria hinc, tria illinc & duo juxta ea fuerint, & juxta ostium atriolum. Alii concavum speluncæ fecerunt sex atq; octo cubitorum,

&

& in ea aperuerunt tredecim sepulchra: Sed in omnibus his se dirigere debuerunt לפי הסלע *pro conditione petræ*, secundùm quam hi plura illi verò pauciora כוכין *reposito ia fecerunt.* *B. Batra*, c. 6. v. 8.

§. Luctus pro mortuis distinguitur in אנינות & אבלות. אנינה erat in diem funeris tantum; exindè autem cæpit אבלות in dies triginta. In אבלות habuerunt epulas lugubres de quibus *Hieros. Beracoth* f. 6. 1. & *Sanhed*. c. 1. Item חלילין & מקוננת *tibias & plangentem* Etiam pauperrimus inter Israelitas non præbuit uxori mortuæ minus, quàm duas tibias & unam lamentatricem (*Chetuboth* c. 4. 6. vid. etiam *Maym. Hal.* אישות c. 14 *Bava Metzia* c. 6. 1. *Schabb.* c. 23. 4. Qui ad defunctum plangendum conducitur his utitur verbis בואו אצלי כל מרי לב ומי שלבו דוה עליו הויד ומספיד על קרובו *Accedite ad me omnes vos quorum cor amarū, & languidum est; ad plangendum super proximum vestrum.* (Bartenora ad *Moëd Katon* c. 1. 5.)

§.

§. Qui habet mortuum suum ante se projectum, & cui incumbit sepulturam curare, prohibetur carnem edere, vinum bibere: liber est etiam ab oratione, recitatione phylacteriorum, à consecratione cibi, & benedictione post ipsum. *Bab. Beracot* f. 8 1. *Maym. H. Ebhel.* c. 4.

§ כפיית המטות *Inclinatio lectorum* (quæ fit ad imitandum amicos Jobi, qui consederunt cùm illo ad terram, Job. 11. 13.) fit, ex quo mortuus efferatur ex porta atrii domus, aut ex quo imponunt lapidem sepulchralem. *Maym. loc. cit.* & c. 1. *Hieros.* Berac. f. 6. 1.

§. Hæc sunt ad quæ obligatur המתאבל *lugens*, die primo luctus ex lege, & in reliquis diebus ex sapientum præceptis; non debet se radere, lavare, nec ungere oleo, nec mariti officium præstare, nec sandalia induere, aut opus suum peragere, sive sit paterfamilias, sive filius aut filia, aut servus &c. nec legere in lege, nec elevare lectum suum, aut aperire caput suum, aut pacem alicui precari. Maym. אבל c. 5. *Mass. Semachot.* c. 5.

§

§. Incipiunt האבל *luctum*, ut jam indigitavimus, ab eo quo funus è domo elatum est, aut, secundum Maym. à quo obturatus הגולל *lapis sepulchri*, si nimirum morte communi defunctus est mortuus; Aliàs si quis à Rege interfectus est, & ipsum sepelire non permiserit, incipiunt ipsum lugere ab eo quo diffidunt se à rege impetraturos ut ipsos terræ mandet, quamquam non desperaverint se eos furari posse. Similiter si quis submersus aut à ferâ dilaceratus fuit, dies luctûs non numerare incipiunt nisi caput ejus reperierint, quamvis membra invenerint, aut de ipso reperiendo planè desperaverint. *H. Ebbel. c.* 1.

§. Non lugent abortus; & etiamsi embryo novem menses compleverit, si tamen ex ventre matris aut contusus aut frustulatim egreditur, propter ipsum luctum non instituunt. Quos Rex interficit מתאבלין עליהן *lugent eos* & ossa eorum in sepulchris patrum ipsorum recondunt, bona verò eorum cedunt regis fisco. At à quibus synedrium supplicium sumsit, eos non lugent sed

אוננין

אוננין *plangunt*, quia planctus talis non nisi in corde est, luctus autem communis in gestibus, quem si publicè ita edidissent, Synedrium quasi injustitiæ accusassent, quod tamen semper studuit judicia incorrupta administrare; in corde verò licuit ipsis tristitiam fovere, ad commiserationem erga personas ita infami morte è medió sublatas ostendendam: Quod autem lugere potuerint propter interfectos מן המלכות *A Rege*, externis etiam gestibus, id indè est, quià Reges in usu habuerunt, pro libitu ipsorum, homines ad supplicia adigere, absquè prævio justitiæ processu, sola se vindicandi cupiditate, aut quia ita ipsorum intererat; quod Judæi sæpius cùm lachrymis aspicere debuerunt, cùm sub propriis principibus tùm sub jugo Romanorum, quod ut plurimum, nomine המלכות denotant. His adde, Synedrium se ab omni suspicione sinistri Judicii liberasse, quia bona malefactorum non ut Rex fisco applicabat, sed ad hæredes transmittebat; ita enim se exoneravit omni invidia, &

ostendit

ostendit se non ut Reges innocentibus hominibus pecuniæ & facultatum causa inhiare; vid. de his *Hal* אבל c. 1.

§. Propter Hæreticos, separatistas, excommunicatos, non luget Ecclesia, sed propinqui & consanguinei ipsorum vestimentis albis velantur & vestiuntur, edunt bibunt & hilares sunt, quia Dei osores sublati sunt. Non lugent eum qui אבד עצמו לדעת *ex intentione mortem sibi conscivit*, & cruentas manus intulit *Ibid.*

§. Hi sunt quos ex lege lugere debemus, Patrem; matrem, filium, filiam, fratrem & sororem, maritus uxorem, & uxor maritum; sapientes dein de luctum etiam ad alios extenderunt &c. Quomodo sacerdos possit lugere, et se ob mortuum immundum reddere, explicatur prolixè in eadem *Hal.* c. 2. 3.

§ Lugentes templum ingrediebantur à sinistra, cum reliqui viâ dextera ingrediebantur & ad sinistram egrediebantur; si itaque inter egredientium talem reperiebant, ipsum primò de causa illius incessus interrogarunt, deinde illâ auditâ ipsi dixerunt, *Qui hanc ædem*

inhabitat solatur te; si autem excommunicatus sit (qui etiam illa via ire debebat,) dicebant, *qui hanc ædem inhabitat, indet Cordi tuo & recipiant te.* Middot c. 2 Sect. 2. *Maym. Hal. Beth Habech.* c. 7.

§. R. Meir existimat aliquem absque luctu & cum gaudio patris sui & matris suæ ossa colligere posse, & proinde id licitum esse in festo. Sed contrarium existimat R. Jose, Nemo debet conducere *plangentem* ספד propter jam diu defunctum, ut ejus memoriam propinquis reducat. Nec propter illum qui tribus ante festum diebus mortuus est: (tunc enim pecunia ad præparationem pro festo & lætitia adhibenda, non autem pro luctu.) *Moed Katon* c. 1. 5.

§. In festo non licet vestimenta lacerare, aut humerum denudare, aut epulo funerali aliquem excipere, nisi sit ex propinquis. Cibare autem non licet, nisi incumbant lecto erecto. Non licet cibum inferre in domum luctus super tabulam aut scutellam sed licet in canistra. Non dicunt in festo

consuetam

consuetam lugentium benedictionem, sed stantes ordine consolantur & multitudinem dimittunt. In festo mortui feretrum non collocant in platea, ne festum luctuosum reddatur. Licet mulieribus se affligere in festo, non autem plodere manibus; R. Ismael dicit proximi feretro plodant. In *Noviluniis*, *festo dedicationis*, & פורים se affligere licet, & plodere manibus, non autem lamentari: Postquam autem mortuus inhumatus est, nec se affligere, nec manibus plodere licet. Quid est עינוי *afflictio?* Ubi omnes lugent simul. קינה *lamentatio* verò est, ubi una incipit, reliquæ vero lamentatrices in luctu edendo ipsam sequuntur, secundum illud *Jerem.* 9. 19. *Moed Katon* c. 3. 7. 8. 9.

FINIS.

ERRATA

Quamvis hoc opusculum diligentissimè recensere conati simus, prali tamen festi-

 nationi

tione, & operarum incuria factum est, ut quædam omissa, quædam casu mutata, plurima verò malè posita fuerint. Tam verum est, quod citius Jovi fulmen, aut Herculi clavam extorseris, quam Typographo mendas. Eas itaque antequam lectionem libelli aggrediaris, ita corrige. In præf. l. 27. l. θεολογουμένων παισὶ. p. 2. l. 25. redderet p. 6. l. 5. leg. filiæ. p. 12. l. 18. insere, supellex ejus. p. 18. l. leg. Doctorum. l. 9. leg. Spurii. p. 21. l. 21. leg. ipsos. p. 22. l. 7. leg. concessit. p. 32. l. 4. leg. fumigationem. p. 35. l. 4. leg. בן. l. 15. leg. Jose. p. 42. l. 18. leg. Perachiæ. p. 52. l. 10. leg. fuerit. p. 53. l. 9. leg. conclavi. l. 11. leg. erat. p. 62. l. 6. leg. conjungatur. p. 64. l. 2. leg. maximum. p. 66. l. 16. l. 6. leg. obliquatâ. p. 69. l. 6. dele ut. p. 70. l. 4. leg. legentis p. 71. l. 3. leg. חנניה p. 72. l. 11. insere post &, quidem. p. 73. l. 13. leg. האדין. p. 76. l. 4. post etiam insere cum ipso. l. 7. leg. Moses. p. 77. l. 1. leg. Jabhne. p. 84. l. 7. leg. prosequutus est. l. 13. leg. Schabbat. l. 22. leg. הרדוני p. 90. l. 19. leg. nimiis. p. 101. l. 1. leg. רבי p. 107. l. 9. leg. quiescit. Reliqua excusa.

JOH HENRICI

OTHONIS

HEL. BERNATIS.

שלשלת חכמי המשנה

HISTORIA DOCTORUM MISNICORUM

Quâ operâ etiam

SYNEDRII MAGNI HIEROSOLIMITANI.

Præsides & Vice-præsides recensentur.

In gratiam

Hebraismi & antiquitatis studiosorum.

OXONII,

Typis Hen. Hall, *Academ. Typ.*

1672.

Imprimatur

PETRUS MEWS

Vice-Cancellarius

OXON.

Novemb. 14. 1672.

VIRO AMPLISSIMO

Dn. JOHANNI HOLZERO, Illustrissimæ Reipublicæ Bernensis Senatori gravissimo, consultissimo, avunculo suo æternùm colendo.

Ut ET VIRIS REVERENDIS Clarissimis

Dn. JOH. RODOLPHO HYBNERO; Ecclesiæ Bernensis Ministro vigilantissimo, patri suo venerando.

Dn. JOH. JACOBO BLAUNERO, Ejusdem Ecclesiæ administro fidelissimo, affini suo honorando.

Quod ipsum educaverint, ad ingenua studia direxerint omni paternâ curâ foverint,

In gratitudinis & observantiæ signum,

PRÆSTANTISSIMIS VERO, ET OMNI ERUDITIONE, VIRtuteq; ornatissimis

VIRIS-JUVENIBUS,

Dn. EMANUELI WURSTENBERGERO,

Dn. CHRITOPHORO STEIGERO,

Dn. ADOLPHO KIRCHBERGERO.

Dn. JACOBO FISCHERO,

PATRITIIS BERNENSIBUS,

amicis suis singularibus,

Ut aliqua ratione testificari posset quanto honore & amore ipsos

prosequatur,

HOC QUALECUNQUE MONUmentum literarium procul à laribus,

D. D. Consecrátque

JOH. HENRICUS OTHO.

BENEVOLIS LECTORIBUS Salutem.

CUm primùm animum ad ſtudia Talmudica applicabamus, & elegantiora aliquod Maſſictot qualia ſunt, *Schekalim*, *Sotah*, *Taanit*, *Megillah*, verſione & notis dilucidabamus: ſæpius nobis magnæ obortæ ſunt difficultates, ex eo quod, in hiſtoriis Hæbræorum antiquioribus, non ita benè verſati eramus. Aliquandò etiam nobis occurrebat aliquis Doctor, cujus doctrina quidem placebat, ſed quis fuerat ignorabamus; ut itaquè hanc caliginem diſpelleremus, vetuſtum *Chronicon Juchaſin*, et duo alia recentiora *Schalſchelet Hakabala* & *Zemach David* excuſſimus, et tùm ex illis, cùm ex variis locis Talmudicis ea collegimus, quæ nobis in talibus aliquam lucem afferre poſſent: Cujus ſtudij aliquod ſpecimen dediſſemus in editione illorum tractatuum, ſi illi repagula ſcrinii noſtri hactenus frangere potuiſſent. Nunc autem lubuit ex profeſſo aliquid circa hanc

hanc materiam publicò dare قليل من كثير *parum quidem admodum de multo*, sed quod tamen sufficiet, si diximus, quod dici debebat. Quod an exsecuti simus aliis judicandum relinquimus. Credere tamen volumus, nos hic quædam rerum vestigia pervasisse, quæ τοῖς θεολογουμεναι παισι imprimis utilia, alios verò suavi voluptate delectare possunt. Quòd si quis inter ruspandum repererit, nos aliquando hallucinatos esse, pro sua æquitate considerabit, has exercitatiunculas, inter peregrinandum, absque necessariis subsidiis effusas magis quàm meditatas esse, nec nobis aliter de his consilium inire, quàm soluto impetu licuisse. Si tamen aliquis erit, qui ea quæ neutiquam reprehensione digna sunt insectabitur, ipsius fastidiosam querimoniam expugnare nunquā laborabimus, solo hoc interno contenti patrocinio, *quod studuimus prodesse*. Magni quid verò acquisivisse existimantes si quibusdam probis & eruditis placuerimus; quod etiam unicum erit, quò cum tempore ad majora exstimulabimur.

بسم الله الرحمن الرحيم

HISTORIA DOCTORUM MISNICORUM

Præstantium.

ESRA A. M. 3413.

I. Quamvis Esra prophetis accenseatur, ipsum tamen hic Doctoribus illis, quos proletarié depingere instituimus, tanquam caput præfigimus, partim quia concilio celeberrimo, quod כנסת הגדולה *Synodus magna* vocatur, præsedit, cujus membra Misnicas traditiones plurimas fecerunt; partim verò quia coætaneos plurimos habuit, qui hic produci merentur, quique deinde pro gloria duxerunt, doctri-

nam suam ab illo accepisse, & disci-
pulorum ejus nomen ferre.

II. Fuit Esra (secundùm *Juchasin* p.13.) חסיד מאד ועניו כמשה *Religiosus valdè & mansuetus instar Mosis*, omni denique scientia ad præsidis spartam exornandam ita instructus, *ut scriba legis Domini ingeniosus & velox* dici meruerit: v.c.D. Buxtorf. Com. Mas. p. 99.

III. Impingit autem *Zacuth* cùm loco cit. Non dubitat Esram cum Zerubabele confundere, sicut & Elias in præfatione *Masor.* Quandò dicit עלה עזרא הוא מלאכי, *ascendit Esras, qui est Malachias.* Distinctæ personæ confundi non debent: & mirum est quomodò id fieri potuerit, cùm pater ejus Saarias fil. Asariæ, duodecimus ab Aharone, tàm ignotus non fuerit.

IV. Cùm Esra se ad iter Hierosolymitanum accingebat, omnem diligentiam adhibuit, ut populum Israeliticum, qui ob captivitatis injurias maculosus factus erat, reddere

נקי

נקי כסולת *purum instar farinæ*: segregivit itaque à sacerdotibus & Levitis, atque Israelitis puræ stirpis, unumquemque illegitimum, & illos secum Hierosolymas abduxit, ut à stato illic Synedrio provideri posset, ne legitimi conjugia inirent cum illegitimis, & ex repositis apud magnum senatum codicibus genealogicis dignosci posset in posterum, quænam familiæ puræ, & quænam maculosæ essent; quod in Babylonia fieri non poterat, defecerat enim illic Synedrium & longa captivitatis dies omnia turbaverat.

V. Ascendit itaque Esras Hierosolymam secundùm computum R. *Gans* in *Zemach David*) anno 3413. & secum abduxit עשרה יוחסין *Decem stirpes*; 1. Sacerdotes, 2. Levitas, 3 Israelitas, 4. Profanos (illegitimos) ad sacerdotium, 5. Proselytas, 6. Servos manumissos, 7. Nothos, 8. Nethinæos, 9. Spurios, 10. Collectitios, quorum nec patres nec matres noti, & qui è plateis misericordia

collecti erant. (vid. *Kidduschin* c. 4 1.) Quantum laboris fuit, hanc colluviem dirigere, sacra & lares restaurare? Nec forsan ipsius humeri ad hoc onus sufficeni fuissent, nisi ipsum adjuvassent viri præstantissimi, quorum Catalogum nobis exhibet Abrabanel in præf. ad *Nachal. Avot*; *Haggæus* scilicet, *Zacharia.*, *Malachia*, *Zerubabel*, *Mardochæus*, *Jesu filius Jehozedek*, *Seria*, *Rehalia*, *Misphárus filius ejus*, *Rechum*, *Bahanæus*, *Nechonia filius Chakalia*. Quibus R. Maymon addit *Chananiam*, *Michaelem*, & *Asariam*, qui etiam clariora Synodûs magnæ lumina fuerunt.

VI. Quomodo circa sacrum codicem Synodus versata sit, & quid de authographo Esræ,(quod secundùm Finum Adrianum *Bononiæ* custoditur) censendum sit, ex Cl. V. D. *Hottingeri* Thes. Phil. p. 115 addisces; Prioris summam expressit Elias in præf. 3. *Masor.* Ecce plurimi sentiunt, (verè, ut nos putamus;) Esram scribam & concilium ejus, nempe

"pe viros synagogæ magnæ, fecis-
"se Masoram, punctationem & accen-
"tus super tota Biblia. Addamus e-
tiam laudabile illud in *Juchasin* p.
13, *laborarunt* יצר הרע *concu-
piscentiam suis precibus extingu-
ere.*

VII. Sed hæc gloria non ad Es-
ram solùm redundavit; viri, quos
recensuimus, etiam suam partem sibi
vendicarunt. Dicamus nunc ea quæ
singulari jure ad ipsum pertinent.
Ut ecclesia recenter purgata, justo
& decenti regimine dirigeretur Esras
plurimas sancivit constitutiones: prin-
cipaliores sunt decem illæ quæ in
Bab. kama fol. 82. 1. & Hierosf. Me-
gillah f 75. 1. recensentur. Decre-
"vit Esras, 1. ut institueretur pub-
"lica legis lectio diebus septimanæ
"secundo & quinto, (quos etiam
"idcircò ימי הכניסה vocant.)
"2. ordinavit ut & in Sabbatho ad
"Mincham legeretur. 3. sancivit a-
"blutionem gonorrhaicis 4. sessio-
"nem judicum in civitatibus diebus
heb.

" hebdomadis secundo & quinto. 5.
" Permisit שיהיו רוכלין
" מחזירין בעיירות *Aromatariis ut*
" *circumire possent per urbes*, ad Is-
" raelitidarum decus(ut filii & fæmi-
" næ eò facilius sibi unguenta com-
" parare possent, ad se in Sabbatho
" ornandum:) 6. Præcepit ut lava-
" rent [vestimenta] die quinto sep-
" timanæ, propter gloriam Sabba-
" thi. 7. Ut pinserent & coquerent
" panem vesperi qui Sabbathum an-
" tecedit, ut הפרוסה *frustum* dari
" posset pauperibus [in Sabbatho.]
" 8. Indulsit allii esum nocte Sab-
" batum præcedente שהוא מכנים
" אהבה ומוציא תאוה *quia gig-*
" *nit amorem & tollit cupiditates*, ad-
" dunt alij, Quia saturat, calefacit:
" splendidam reddit faciem, &c. 9.
" ut mulier accincta sit בסינר suc-
" cinctorio posteriori & anteriori,
" (cujus constitutionis ansa erat
" quidam casus qui *Megil.* l. c. nota-
" tur.) 10. Constitutum est unamquam-
" que mulierem tribus diebus ante su-

am

am purificationem se pectere & mundare debere (in lavacro legis, lege viz. præcepto & mandato ut *Bav. Kama* addit.) Hæc omnia integrum comentarium requirunt, quem facere non permittet harum pagellarum angustia: nota solùm de Gonorrhaicis, hoc novum circa ipsos ordinatum fuisse quod Megillah cap. 7. recensetur; " scil. non interesse inter Gonorrhaicum duas visiones videntem, (i. e. " duplicem impuritatem sentientem,) " & ipsum qui tres; præter קרבן *oblationem*: & ambo abluendos esse. Item quod Maymon in Hal. מקואות c. 1. & 4 observavit; *Virum gonorrhaicum lavandum esse in fonte, fœminam verò profluvio laborantem in* מקוה *Collectione aquarum; illamque tantum aquæ habere debere quantum requiritur ad totum corpus abluendum mersione unâ; scilicet ut locus ille in profunditate tres cubitos habeat, & ad 40 seas aquæ continere possit.* Hæc & plura alia respexit Esras in suo decreto: aliàs si simpliciter Gonorrhaicis ablutionem

tionem mandasset, nihil aliud præcepisset, quàm quod jam olim à Mose inculcatum erat.

VIII. Mirum autem est, quantum Esras restiterit Sadducæorum hæresi tunc pullulascenti: & quoniam latendo crescebat, visum est ipsi decernere, ut ad coronidem omnium orationum quæ in templo fundebantur, diceretur מן העולם עד עולם *à seculo in seculum*; ut ita symbolum poneretur, quo Orthodoxi à prava sentientibus distinguerentur: *Bab. Beracot* f. 54. Errantes tum temporis simpliciter מינים hæreticos vocabant, sed postquã Zadoc & Baithos talia dogmata, resurrectionem & spiritus negantia, pro κειμηλίοις sectæ audaciter usurparunt, à Zadoco nomen duxerunt.

IX. Assueverat populus in captivitate Babylonicâ chaldeæ linguæ, ita ut Hebraicam non nisi cùm difficultate intelligeret: huic incommodo ut consuleretur, instituit Esra התורגמן Synagogæ *interpretem*, qui adstans legenti

legenti in Lege, versiculatim ea vernaculè redderet, quæ lecta sunt è fonte Hebræo, ut ex *Hierof. Megillah* fol. 7. 4. elicere est. *Legerunt in libro legis; Is fuit textus:* מפורש *explanatè. Illud fuit targum*, &c. Canones hujus Biblicæ lectionis & interpretationis inter alios hi sanciti fuerunt. Qui legit legem, ne minus legat quàm tres versus: ne prælegat Interpreti plusquam unum, vel in Prophetis, si vult, tres. Si tres illi sunt in tribus diversis sectionibus, legant eos sigillatim. Transilire licet in lectione prophetica, non legali, Historia Rubenis legi potest, non autem licet eam interpretari: Historia Thamaris legi & exponi potest. Historiam vituli secundam quæ incipit Exod. 32. 21. legere licet, at non interpretari; prior verò historia legitur & exponitur. Benedictionem sacerdotum, historiam Davidis & Ammonis nec legunt, nec interpretantur, &c. *Mass. Megillah*, c. 4.

X. Quamvis autem non patiebatur populi

populi ratio & reipublicæ status ut Jubilæa sicut observata fuerant sub templo primo, etiam sub secundo celebrarentur, voluit tamen Esras & Synedus, ut nihilominus quemvis quinquagesimum annum numerarent; ut eò melius [השמטות] *remissiones* annorum septimorum observari possent. Id etiam factum est statim ac populus paululum à laboribus respiraverat. Et cœptum est Jubilæum numerari ab anno septimo restaurationis templi. vid. Maym. Hal. Jobel, c. 10. De Anathemate verò quo Esra Samaritanos feriit, cui vacat legere potest apud Tanchuma fol. 17. 4.

XI. Ob hæc & alia præclara facta quibus Esras Rempublicam ornavit, à suis popularibus meritò magni habitus fuit, sed tamen non inciderunt in illam vesaniam, quam ipsis fabulator coranista imposuit, apud quem sæpius legimus

قالت اليهود عزير ابن الله

Dicunt Judæi, Ozair est filius Dei; planè quasi Judæi, ἐκθείωσιν Esræ, cogitassent,

cogitassent. Verum est eos ipsum aliquando cum Mose comparare, sed ulterius non procedunt: hinc in Bab. Sanhed. c. 2. f. 21. scribunt; *Dignus erat Esra, quòd data fuisset lex per manus ejus Israeli, si non præcessisset ipsum Moses*, &c.

XII. Vixit Esras secundùm Chronica Judæorum usque ad annum quo Alexander Magnus Hierosolymas venit, & deinde die decimo mensis Thebet sive Decembris, suo fato functus est; quo anno, ut memorant, etiam sublati fuerunt *Haggæus, Zacharias, Malachias*, unà cum Prophetia.

XIII. Et ita Synodus magna, quo nomine extraordinario synedrium illius temporis designabatur, suum præsidem amisit. Antequam autem ad ipsius successorem progrediamur, de præsidis et vice-præsidis officio nobis aliquid dicendum est; quoniam in hac historiâ vix alios doctores recensere lubet, quam qui has spartas administrarunt. In synedrio tria officia præter cætera admodum honorifica fuerunt; *primum* erat *Principis*

הנשיא

הנשיא, qui alias etiam מופלא dicitur propter insignem eruditionem quâ præditus esse debuit: ejus definitio est בעל הדרש ומלמד תורה ברבים *Ille qui legis publicè interpretandæ authoritatem habet*. Quando in consessum ingrediebatur, non solùm capita aperiebant, sed & assurgebant, sicuti docet Mischna tractatus *Horajot* c. III. *Principe intrante omnis assurgit populus; nec iterum occupat loca, nisi id dixerit*. Quando Princeps è vivis discesserat, nudabant humerum utrumque, palàm in foro non spatiabantur, sed mœsti apud familiares sedebant, ut refert Rambam in *Hal. Ebel*. Sepultura ejus non vulgaris erat, comburebatur enim lignis odoratis condimentisque, *Avoda Sara* p. 11. *Quemadmodùm cremant propter reges, ita etiam propter Synedrii præsides: Quid autem comburunt? Lectum & utensilia ipsorum. Historia est, Onkelosum proselytam propter R. Gamalielem 70. minas Tyrias combussisse*, &c.

Secundum Munus in Synedrio fuit

אב

אב בית דין *Patris Senatus*, qui sedebat ad principis dextram; & eo absente, præsidebat: definitio cujus est הגדול שבדיינין ודרדינין נפסקין על פיו *Judicii antecessor cujus ore lites deciduntur*; subintellige, si absit princeps. Honore etiam magno prosequebantur ipsū, sed tamen non æquali cùm principe: quando enim intrabat senatum, duabus solùm surgentibus lineis excipiebatur; illis scilicet inter quas progrediebatur: contrà, princeps senatus ab omnibus surgentibus salutabatur. Item, patre senatus mortuo, non humeros sed solùm sinistra denudabant brachia; insuper autem Academiæ vel scholæ, quæ in illa urbe erant, vacabant, & , qui antea Meridionalem locum obtinuerat, nunc ad septentrionalia pulpita demigrabat.

Tertium honoris gradum possidebat ille quem κατ' ἐξοχὴν חכם *sapientem* vocarunt; ille fuit ordinariè הגדול שבחכמים *Doctorum præstantissimus*, cum quo de agendis communicabant ut perito sensuum & rationum

num legis. in senatu ad lævam princi-cipis sedebat: ingrediens verò ita excipiebatur ut unus surgeret alter verò sederet. sed ea indignitate satis est, quæ amplificare nimium foret. Nunc revertamur, undè deflexinius.

שמעון הצדיק

Simeon Justus

3448.

1. HOc nomine insignitus fuit Simeon διά τε τὸ πρὸς θεὸν εὐσεβὲς ϗ τὸ πρὸς τοὺς ὁμοφύλους εὔνουν, *cùm propter ejus pietatem erga Deum, tùm ob ejus benevolentiam & humanitatem erga suos populares.* Joseph. Antiq. lib. 12.c.2. Quòd Esræ successerit nemo dubitat: sed quidam dubitassent an summus sacerdos fuerit, nisi id asseruisset Josephus & Juchasin p. 13. 2. successit autem Esræ in præsidentu, Jehosuæ verò in summo sacerdotio. Nam Esras sacerdotij munus nunquam obtinuit: legitur quidem Ipsum vaccam rufam combusisse *sed* (ut rectè monet Juchasin l. m. c.) *ad vaccam rufam in cineres*

cineres redigendam, etiam כהן הדיוט *vulgaris aliquis sacerdos aptus fuit.*

II. Hic Simeon admodùm longævus fuit: nam omnia magnæ synodus membra supervixit, & anno 40 post templi restaurationem adhuc Alexandro magno occurrere potuit: historia refertur in Joma fol. 69. 1. "Orarunt Cuthæi Alexandrum Macedo-
"nem, ut templum Dei nostri de-
"struere possent; annuit illud ipsis.
"Venerunt quidam atque id indicarunt
"Simeoni Justo; qui induit statim
"vestes pontificias, & cùm præstan-
"tissimis Israelis manibus tenentibus
"faces, per totam noctem Alexan-
"dro obviàm processit. Dixit Alex-
"ander suis, Quinam isti? Respon-
"derunt, Judæi qui in te rebellarunt.
"Cùm autem videret Alexander Si-
"meonem Justum, descendit à curru
"& coram ipso se incurvavit. Di-
"xerunt ipsi, Rex talis gloriæ, qualis
"tu, se coram Judæo incurvat. Respon-
"dit ipsis, Figuram huic similem vidi
"coram me in bello pugnantem. De-

indè

" indè Judæos alloquutus est, Quare
" huc descendistis? Responderunt,
" Ut preces ad Deum funderemus tui
" & Regni tui causâ, ne illud deva-
" stetur. Rogavit ipsos, Quinam il-
" li? Responderunt, Cuthæi illi, qui
" coram facie tuâ steterunt. Dixit
" autem ad Judæos, Illos trado in
" manus vestras. E vestigio ipsos in
" compedes conjecerunt, caudisque
" equorum alligantos, ipsos traxerunt
" per sentes & tribulos usque ad mon-
" tem Gerizim; ibi verò ipsis fe-
" cerunt quod domo Dei facere inten-
" derant.

III. Deduxerunt autem Judæi Alexandrum Hierosolymam, viditque templum Domini & petiit à Simeone Justo, ut conficeret pro se monumentum ex auro simile figuræ ipsius, & collocaret illud inter gradus & altare: sed Respondit illi Simeon Interdictum nobis est à Deo nostro accipere ullum sculptile vel imaginem: sed μνημόσυνον præstantius quàm postulas, parabimus tibi; ut nimirum omnes filii hoc

anno

anno nati de nomine suo vocitentur. *Alexandri*. Vid. Zem. David Cl. Vorstii p. 59.

IV. Scribunt autem author Juchasin, author Jesod o'am, & Abrabanel, Simeonem promisisse regi, illos inchoaturos ab illo die, & deinceps numerum annorum in ærâ contractuum. Sed Rabinus qui author est Meor enaim è contra affirmat, hoc factum non exstare neque in *Joma*, neque in capite primo *Ælilim*, neque in reliquis dictis Rabbinorum, nec in *Josepho Hebræo*, nec in *Josepho Romano*.

V. Postquam Alexander Hierosolymis profectus erat, egressus est ad ipsum (ut refert Juchasin p. 14. 2.) Sanballetes Horonites, cum quibusdam ex Israelitis, & aliquibus ex filiis Jehosuæ sacerdotis summi, qui affinitatem cùm Cuthæis contraxerant, & quos antea Esras & Nehemias ex domo Dei expulerant; & petiit ab Alexandro, ut sacerdotes affines ejus possent in monte Gerizim sanctuarium ædificare. Rex annuit; & tunc exstructo templo in par-

tes

tes itum est Israeli; pars sequuta est *Simeonem justum* & *Antigonum* discipulum ejus, eorumque scholam, prout didicerant ab Esrâ & prophetis: pars altera verò sequuta est Sanballetum & generum ejus, obtuleruntque sacrificia extra templum Dei ויבחרו מלבם ויקימו *& instituerunt ritus è corde proprio.* Spurii hujus cultus sacerdotio functus est Manasses fil. Jehosuæ summi sacerdotis.

VI. Meretur locus tàm famosus ut de eo aliquid dicamus ἐν παρόδῳ; mons Gerizim habebat duo cacumina, quorum unum vocatur גריזים, quod erat fontibus & hortis admodum amœnum; alterum vocabatur עיבל locus saxosus & lapidibus deformatus: prioris cacuminis natura apta & digna erat, ut in illo benedictiones promulgarentur, ob quam rationem Samaritani etiam templum in illo erexerunt. Ex altero autem quid aliud quã maledictiones expectandæ erant. Distabat Gerizim 60 milliaria à Jordane. Bab. sanhed. f. 44. a. in Gl & Bab. Sotah f. 36. a.

Hoc

Hoc in loco Israelitæ pro se invicem ערבו *Spoponderunt*; indè quoque unus ob alterius culpam plectitur. *Raschi* Deut. 28. 29. *Sanhed*. fol. 27. 2. Existimarunt Samaritani, aquas diluvii ipsum non inundasse: hinc in *Bereschit Rabba* Sect. 32. quidam Samaritanus R. Jonathan sic alloquitur; *Non satius esset te adorare in hoc monte benedicto, non in illa domo vili?* (intellige templum Hierosol.) *respondit illi*; *Quare est hic mons benedictus?* *regessit*, *Quia non fuit inundatus aquis diluvii.*

De Samaritanis ipsis, qui hoc novo cultu à veræ religionis sensu abstrahebantur, multum dicendum esset, sed compendium faciamus. Ultra 200 annos hoc suo templo freti non sunt, devastavit enim ipsum *Johannes Hyrcanus*: sed odium quo ipsos Judæi cùm propter hanc tùm propter alias rationes habuerunt, non cessavit; hinc nunquàm permiserunt, *ut post Cuthæi benedictionem Amen responderet Israelita*. In cæteris verò rebus ipsos vix

aliis gentibus meliores æstimarunt ; præcipuè postquàm Samaritani corruptiùs vivere inceperant . De hoc conquesti sunt semel *Samaritani Cæsarienses* coram R. Abhu , dicentes; *Patribus nostris* συγχωρῶ *olim patres vestri ; vos igitur quare non etiam utimini nobis ?* Responsum est ipsis, *Patres vestri non corruperunt opera sua, vos autem corrupistis.* Hiero עז p. 44. 4. ut autem unúsquisque sciret, quomodò apud ipsos decenter conversari posset, sequentes Canones facti sunt; *Samaritanorum terra est munda , fontes mundi, mansiones mundæ, semitæ mundæ; cibus verò non item: licitus tamen est , modò eorum vinum & acetum non immundsceatur.* Hiero. עז. l. m. c. *A Cuthæis nec hemysiclus, nec puerperarum columbæ accipiendæ sunt.* Schekalim c. 1. 5. Si Samaritani *Azyma sua fecerint cùm Israelitis, credendi sunt de* בעיור *exterminatione fermenti, aliàs non*: antea enim cùm adhuc in villis diffusi erant , satis benè præcepta observabant , nunc verò suspe-

cti sunt. *Hieros. Pesachim* f. 27. 2.

VII. Cùm Alexander in Palæstina hærebat, adhuc aliud quid accidit, quod non exiguam famam, cuidam *Gabeah* filio *Pesisa* conciliavit: narratur
" historia in cap. חלק p. 91. Tra-
" dunt nostri doctores die 24 mensis
" Nisan remotos esse osores à Juda &
" Jerusalem: venerant enim Africa-
ni (qui erant Girgesæi, qui patria
" pulsi in Africam se receperant) ut
" litigarent cum Israële coram Alex-
" andro Macedone, asserentes terram
" Canaan esse suam, quia in lege passim
" sim ab illis denominetur quorum
" pater fuit Canaan. Dixit Gabeah
" ad sapientes; Conceditemihi potesta-
" tem, & cum ipsis decertabo; si me
" vicerint, respondere potestis, Vicistis
" שבנו הדיוט plebejum ex nobis:
" si verò ipsos vicero, ipsis dicite
" Victi estis per legem Mosis. Dede-
" runt ipsi potestatem, abiit & cum
" illis disputavit. Petiit ab ipsis, Un-
" dè vos rationes vestras adducitis?
" Responderunt, Ex lege: subjecit, Nec

" ego aliundè afferam meas: in illa
" scribitur, *Maledictus esto Canaan,*
" *Servusque servorum sit fratribus* &c.
" Si servus acquirit facultates, cujus
" est ille & facultates ejus? Sed vos
" insuper tot annis nobis non servii-
" stis. Concessit ipsis Alexander tres
" dies, ut responsionem afferrent:
" sed illam non reperientes, fugerunt.

VIII Nunc ad nostrum Simeonem redeamus; postquàm in summo sacerdotio quadraginta circiter annos expleverat, dixit, Ego hoc anno sum moriturus. Petierunt ab eo, quem vellet in suum locum subrogari: respondit, הנה חוניו בני *Ecce filius meus Onias est coram vobis.* Constituerunt ergo defuncto Simeone Oniam summum pontificem; sed invidit hoc ei Simeon frater ejus, & ita intruduit contentio, ut Onias tandem ad montem Regium & deindè in Ægyptum fugeret, ubi condidit sanctuarium recitans illud prophetæ, In die illo erit altare Domini in medio Ægypti. vid. Juchasin p. 15. *Hieros. Joma* f. 43.

In

In quonam loco autem Ægypti, sanctuarium illud exstructum fuerit, difficulter definiri potest; cùm Tamen consideramus quæ Judæi nobis de Alexandrina Ecclesia dicunt, non diffitemur nos parùm abesse quin credamus, Oniam in illa sedem collocasse; ita enim scribunt in *Hierof. Succah* fol. 55. Alexandrina Ecclesia Cathedralis erat instar Basilicæ: qui illam non vidit, non vidit unquam gloriam Israëlis. Erant aliquandò illic qui numerum exeuntium ex Ægypto duplum excederent; erant in ea septuaginta Cathedræ aureæ gemmatæque, pro numero septuaginta seniorum. In illa non sederunt confusè, sed unusquisquè artifex cum hominibus ejusdem artificii, ita ut peregrinus adveniens sciret, quibus se adjungeret. Hanc Ecclesiam postea perdidit *Trajanus* &c.

IX. Tempore Semeonis Justi omnia in deterius vergere cœperunt; prophetia tunc ablata fuit, ut ex-

presse *Juchasin* ff. 15. 2. *Post integros mille annos à legis promulgatione ablata est prophetia ab Israële, & Alexander Hierosolymas venit* &c. Quam diu Simeon vixerat, caper qui in die expiationis emittebatur, nunquam ad medium præcipitii montis unde deijciebatur pervenerat, quin statim in frusta comminueretur. Sed postquam mortuus fuit Simeon Justus, aufugit vivus in desertum, & fuit à Saracenis comestus. Vivente Simeone Justo, sors Dei (in die expiationis jacta) semper ad manum dexteram prodiit; sed ipso è vivis sublato prodiit quandoquè ad dexteram quandoque ad sinistram. Omnibus diebus vitæ Simeonis Justi, lucerna Occidentalis semper arsit; eo mortuo aliquandò arsit, aliquandò extincta est. Similiter vivente Simeone, lingua coccinea semper dealbescebat; ignis struis quæ super altare erat, semper viguit, at ipso mortuo, lingua dealbescebat aliquandò, aliquandò verò non; vigor autem ignis non conservabatur, nisi per totum

tum diem ligna supplerent. Ita etiam benedictio panum propositionis ablata fuit; nam antea unicuique sacerdoti cedebat portio instar olivæ, plurimi tamen satiabantur; at post mortem Simeonis cessit unicuique portio fabæ instar, ita ut verecundi manus retraherent, gulosi verò extenderent. Accidit semel ut sacerdos quidam Zipporiensis portiunculâ suâ non contentus, etiam socii sui acciperet, quapropter ipsum deindè perpetuò אבגני Ciceronem & fabiarium vocarunt: hæc qui cupit prolixius legere poterit, *Hieros. Joma* f 43. 3.

X. Ex his autem claré videre licet, quomodo Messia salute Mundi appropinquante, cultus ceremonialis paulatim defecerit: sed ut illud eò magis pateat, adhuc apponamus, quæ nuper in *Massec. Sotah* recensuimus; cap. ult. Magistri sic loquuntur, Postquam " multiplicatus fuit homicidarum nu" merus, cessavit junicis decollatio: " nempe à quo venit *Eliefer fil.* Dinei, " quem antea etiam Techinam fil.

"Pharisææ vocabant, deindè verò ip-
" sum *fil. Homicidæ* בן הרצחן no-
" minarunt. §. A quo tempore multi-
" plicati sunt adulteri, cessarunt aquæ
" amaræ, & Rabban *Jochanan filius*
" *Saccai* ipsas abrogavit, secundum
" dictum Hoseæ c. 4. 14. §. A quo
" tempore mortui sunt *Jose fil. Jeëser*
" Zeredæus, & *Jose fil. Jochanan* Hi-
" erosolymitanus, cessarunt Botri (vid.
" infra ap. I. B. Joëser) §. Johannes
" summus sacerdos abrogavit *confessi-*
" *onem decimarum* הודיית המעשר
" item המעוררים Excitatores, (i.
" e. Levitas stantes in suggestis &
" clamantes singulis diebus, *Evigila*
" *Jehova, quare dormitas!*) §. Post-
" quàm cessavit synedrium, cessavit
" quoque canticum in diebus convi-
" vii. §. A quo tempore vastatum fu-
" it sanctuarium, cessavit שמיר (ver-
" miculus quo lapides templi præpa-
" rarunt,) ut & favorum stillatio;
" defierunt deindè viri fideles, secun-
" dum illud Psal. XII. 2. §. R. Si-
" meon dicit, à quo sanctuarium de-
vastatum

" vastatum est, nullus dies præterit in
" quo non sit maledictio, non amplius
" descendit ros benedictionis, & sa-
" por fructuum ablatus est cum pingue-
" dine ipsorum. R. Simeon Ben Eleaser
" dicit, sublata puritas sustulit gu-
" stum & saporem; decimarum fraus
" sustulit pinguedinem frumenti:
" sapientes verò dicunt, Fornicatio &
" præstigiæ omnia corruperunt. §.
" Postquam mortuus est *R. Meir*,
" cessarunt loquentes parabolas; à
" quo tempore mortuus est Ben *Asai*,
" cessarunt vigiles in litteris; à quo
" mortuus est *Ben Soma*, cessarunt con-
" cionatores; §. Ab eo quo *R. Josua*
" e vita excessit, cessavit bonum è
" mundo. A quo mortuus est *R. Si-*
" *meon fil. Gamaliel*, venit exactor,
" & multiplicatæ fuerunt miseriæ; post
" *R. Akibham* cessavit decus legis. §.
" Mortuo *Chanina Ben Dusa*, cessa-
" runt viri operum admirabilium; à
" quo mortuus est *R. Ismael fil Pibbi*,
" cessavit splendor sacerdotii; à quo
" *Rabbi* ex hac vita migravit, cessa-

" vit mansuetudo & timor peccati. §.
" *R. Pinchas* dicit, à quo destructum
" est Sanctuarium, pudore affecti sunt
" socii & nobiles, & cooperuerunt ca-
" pita sua ; viri operum autem attenu-
" ati : rabulæ verò & viri robusti
" prævaluerunt , neque amplius fuit
" qui inquireret aut quæreret ; in quem
" tandem confidemus ? על אבינו שבשמים *in patrem nostrum qui est in cælis*. Imò modò id, ô Judæe sincero corde fieret ! Edis enim hodie lentem , & amissam defles primogenituram ; sed nondum omnium dierum soles occiderunt , fulgebit tibi quoque tua lux , si veternum excusseris.

אנטיגנוס איש סוכו
Antigonus Sochæus
Anno. 3 4 6 0.

I. Fuit Antigonus Simeonis Justi discipulus sive traditionum & doctrinæ ejus hæres , & strenuus propagator : nam olim תלמיד חכם dicebatur non solùm ille qui sapientiæ

tiæ studiosus, sed qui & ipse sapiens erat; & tamen modestiæ caussâ discipulus sapientis potius quàm Sapiens audire, & Magistri vel sapientis sui placita disseminare & sustinere quàm sua maluit. Tales in universum omnes haberi voluerunt, qui hic à nobis citabuntur, aut qui aliàs ad lauream Doctoratus promoveri optarunt: si autem quis fuerit, qui non ita sapienti alicui se submittebat, aut ipsi pro tempore non famulabatur, nec Phylacteria recitabat mané & vesperi cùm orationibus, nec filios erudiebat in doctrina legis, quamvis legeret scripturam & recitaret Mischnam, habebatur pro עם הארץ *plebejo. Gem.* in *Sotah.* fol. 22. 1.

Hæc & alia si quis bené observaverit, ex multis difficultatibus se expedire poterit: habent enim hæc omnia, quamvis prima fronte non appareat, egregium usum; quem ut eò melius facere possis, adhuc nota, discipulum sapientis, non potuisse docen-

do

do aliis suam industriam probare, traditionesque quas addidicit proferre, nisi duodecim milliaribus à præceptore suo distaret; (*Hierof. Scheviit* f. 63. 3.) Non ergo docere ipsis licuit, dùm adhuc ad Magistri pedes sedebant, aut cum ipso versabantur, ut olim plurimorum opinio fuit. Hac ratione etiam honori Doctoris cautum erat, si forsan unus aut alter discipulus ipsum sapientia superaret. Excipiendus autem est in hac constitutione publicus locus, *Synedrium* scilicet, in quo in suis ordinibus sedentes non tanquam discipuli, sed ut futuri Judices considerabantur & excæcebantur; quapropter etiam si aliquid habebant in defensionem accusati, illud liberè proferre poterant. consule *Hal. Maym.* de *Sanhed.* c. 1. 7. c. 10. 8.

II. Etiamsi autem Antigonus præceptoris traditiones religiosissimè observarit, accidit tamen malo quodam fato, ut propter ipsius verba quæ inter docendum dixerat, סרחו fœtuerint

Zadoc

Zadoc & *Biathos*, discipuli ejus mali: *Juchasin* p. 52. Verba ejus fuerunt referrente *R. Nathan* in *Abbot cap.* 5.
אל תהיו כעבדים המשמשים
את הרב על מנת לקבל פרס
Ne sitis sicut servi, qui serviunt Domino Præmii causâ, *sed sitis sicut servi qui Domino famulantur absq; consideratione præmii, timorem Dei habeatis* In quæ verba (notante Maym. in Avot. c. 1.) talem fecerunt glossam discipuli; *Magister noster nos docet non esse vel præmium vel pœnam, nec ullam omninò expectationem.* Post talem mentis depravationem deinde in schisma ruerunt, se mutuò in perniciosa sententia confirmantes atque utrique adhæsit aliqua turba qui deinde à Sapientibus *Sadducæi* & *Baithosæi* vocari; de cujus sectæ progressu & aliis particularibus hic aliquid addere superfluum esset; cui lubet adeat *Cl. Buxtorf.* in L. T. ad *voc.* & Cl. Lightfoot Evang. Math. p. 51.

III. Cæterùm, quamvis Judæi illorum temporum innovationes satis horruerint, reperti tamen fuerunt quidam

dam sacerdotes, qui in tribus rebus ex Sadducæorum instinctu aliquid mutare ausi sunt; *circa libationem* nimirum *aquæ, in festo tabernaculorum*; *& fumigationem in die expiationis: item circa vaccam rufam*. Sed illius audaciæ pœnam non ita diu post dederunt, omnesquè malè perierunt *Juchasin* p. 15. 2. Certè hinc orta est illa adjuratio, quâ synedrii legati summum sacerdotem in *Beth Abbtines* instante die expiationis adjurare solebant; exstat illa *Joma* c. 1. *Domine Sacerdos magne, nos legati sumus synedrii magni, & tu es legatus noster & Synedrii: conjuramus te per eum cujus nomen habitat in hoc templo, quod non mutabis quicquam ex omnibus istis, quæ tibi diximus*. Quibus dictis communiter hi & illi flentes discesserunt; lachrymas expressit memoria illorum sacerdotum; de quibus diximus ipsos in hoc sacro actu malâ fide egisse; Thymiama enim non rectè pugillarunt, & loco quod debuissent fumigare intra velum, id extra fecerunt.

רבי

רבי אליעזר בן הרסום
R. Eliefer Ben Harfum.

I. Fuit ille coætaneus Antigoni & talibus divitiis affluens ut possederit אלף עיירות ואלף ספינות *Mille urbes* [in arida] *& mille naves* [in mari :] id est, ditissimus & magnus dominus in Palæstina fuit, hoc enim vult Hyperbole. Vix dici potest quantum hæ לשונות גוזמא *loquutiones hyperbolicæ* Judæis invidiæ conflaverint ; exemplum hoc habeto; cùm legunt in Middot c. 3. 8 *Hierichunte audire poterant strepitum portæ templi cùm recludebatur; Item sonitum tintinnabuli*; statim non satis periti rerum æstimatores exclamant , *fabulæ*! Egregiè planè ! cùm tamen Judæi ad ravim usque ingeminent in suis introductionibus Talmudicis, se ibi inter alia loquendi genera quàm maximè sermone הבאי Hyperbolico uti, nec tamen aliud quàm singularem ἐξοχὴν & intensionem indigitare velle. Optandum itaque

taque esset ut qui talia legunt prius in id quod Judæi intendunt inquirerent, & deindè judicarent.

II. Pergit Juchasin p.15. 2. & nobis recenset, quod quamvis R. Eliezer opulentissimus fuerit, magnâ tamen fortunâ abusus non sit, dives legi non misit libellum repudii, sed die & nocte illam suum studium fecit; additur in *Bab. Joma* fol. 35. 2. quod tali desiderio discendi tenebatur, ut aliquando utrem farinæ humeris suis imposuerit, & profectus sit ab urbe in urbem, & à regione in regionem ut disceret legem: Accidisse autem aliquando ut ipsum sic peregrinantem repererint servi ejus ועשׂו בו אנגריא *καὶ ἀγγαρεύσαι αὐτὸν & ipsum violenter secum trahere voluerunt*, ad politarchæ qui ipse Eliezer erat, serviendum: Obsecravit ipsos quos non noverat, ut ipsum dimitterent, & legis studium prosequi permitterent; ac responderunt illi: *Per vitam Eleasaris Ben Hasum* te non dimittemus Hi servi enim dominum suum studiis incumbentem,

cumbentem, & qui splendidam hæreditatem quam pater reliquerat per alios administrabat, nunquam viderant.

יוסי בן יועזר ויוסף בן יוחנן

Joses fil. Joëser, & Joseph fil. Johannis,

Anno 3500.

I DUos conjungimus quia hic inceperunt זוגות paria virorum illorum quorum prior semper fuit *princeps senatus*, alter verò secundus à principe sicuti ex *Juchasin* p. 18. 1. videre est; ubi R. Abraham porrò sic infit; *A tempore illo* [R Josse] *inceperunt paria*, *&* *ad Hillelem* *&* *Schammaum usque continuarunt*; *in quo tempore numerari possunt quinque tales combinationes*.

II. Quod R. Josen attinet, (nam de Josepho nihil memorabile legimus) ab aliis hujus nominis distinguitur, per patriæ nomen, quod ipsi fermè semper

semper conjungitur. Fuit autem illa צרדה *Zereda* locus obscurus, & qui eo solo nomine aliquam famam acquisivit, quod Jerobeamo (1. Reg. 11. 6.) & huic nostro Doctori lares & incunabula dederit.

III. Habuit R. Jose filios, quos rectè & ratione חמצים בני יין vocasses: erant optimi parentis pessima proles. Nequitiæ ipsorum pater diu connivere non potuit & proindè tandem illos bonis quibus antea ipsos cumulaverat privavit, illaque in pios usus contulit.

IV. Cæterùm tam insigniter eruditus fuit (testante *Hal. olam* p. 201.) ut posteriores Magistri constituerint, quod si aliquando dissensio Doctorum in Mischna occurrat, הלכה & sententiæ definitio apud R. Josen esse t. Mortem quoque ejus ita deplorarunt quasi cum ipso omnis eruditio defecisset; *Sotah cap. 9 postquam Jose Ben Joëser & Jose Ben Jochanan è vivis ablati fuerunt, cessarunt Botri, Gloss.* איש שכל בו

Viri

Viri tales in quibus omnes tùm eruditionis cùm virtutis cumuli erant.

V. De moribus Rabbi Jose ex sequentibus historiolis lector judicabit.
" *Hieros. Peah* f. 21. 1. hæc extat:
" non constituunt pauciores quàm tres
" גבאי צדקה Eleemosynarios, nam judi-
" cia pecuniaria à paucioribus quàm
" tribus non transiguntur, multò er-
" go magis tres esse debent in illis
" quæ vitam respiciunt: R. Jose di-
" cit, nunquam duo fratres elee-
" mosynarii constitui debent. Ivit
" aliquando R. Jose Chepharam ut
" ibi eleemosynarios constitueret sed
" illi munus suscipere noluerunt; quod
" videns abiit, ipsos sic alloquens:
" Ben Babai fuit tantum præpositus
" lampadum lychnuchis, & tamen
" dignus habitus qui cum claris hujus
" seculi viris connumeretur: vos si
" vitis hominum præpositi effectis,
" quanto magis?

Incenderat R. Jose Chepharæ synagogæ de justo regimine providere; ad quod requiritur, ut ad minimum decem

decem Synagogæ usui vacent. Debet esse *consessus triumviralis*, qui in genere synagogæ res curet, judiciaque pecuniaria dijudicet. *Sanhed.* c. 4. 1. 2. quos si existimes ἀρχισυναγώγους Hellenisticè vocari, tuæ sententiæ & meam addo. *Unus* deindè ex his decem debebat *in Synagoga orare, lectionem legis curare* &c. hinc vocarunt שליח הציבור, aliquando etiam חזן הכנסת, quæ nomina *Johannes Apost. in Apocal.* Græcè reddidit per Ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας, & ἐπίσκοπον τῆς ἐκκλησίας. Tres alii obtinebant munus *Eleemosynariorum*: qui unà Eleemosynas quidem distribuebant, sed non ab oppidanis exigebant; ad hoc enim sufficerunt duo, quos idcircò vocarunt שני גבאי צדק *Maym. Sanhed.* c. 1. Reliqua Synagogæ officia erant duorum *Interpretum*, & *Scholarchæ Theologici*, ut apud viros doctos receptum est; unus interpres adstabat legenti in lege, & alter concionanti Theologo. An omnes hos officiarios Ecclesia Chepharensis

sis habuerit ex certis Eleemosynariis, incertum est, locus enim angustus vix permisit ut ibi degerent decem בטלנין *homines nullis mundanis occupationibus districti*, quales Magistri ad Synagogæ usum requirunt. Nec id R. Jose intendisse videtur; solùm desideravit, ut sibi de Eleemosynariis prospicerent ut de re ad bonum publicum planè necessaria. Sed nihil efficere potuit apud homines frigidos, qui suo honori quid decedere existimassent, si pauperum curatores facti fuissent.

VI. Amabat imò deperibat R. Jose R. *Chaia Rubba*, & ut ipsum tandem videre posset *jejunavit octoginta jejunia; eundem in finem jejunavit Simeon Ben Lachisch trecenta. Hierof. Kilaim* 32. 2. Quod tibi extraordinarium quid non videbitur, postquàm varias Jejuniorum rationes & causas consideraveris; sicuti illæ nobis in elegantissimo tractatu תענית c. 1. §. referuntur. *Præsente die Octobris decimo septimo si adhuc nullæ pluviæ descenderint, incipiunt privati jejunare tria jejunia; si jam adest initium Novembris nec ullæ plu-*

viæ segetes irrigaverint, Synedrium tria jejunia Ecclesiæ decernit: si illa jejunia præterierant, nec tamen Deus ipsos exaudivit, Synedrium tria alia jejunia prioribus rigidiora decernit: si nec tunc pluviam habuerunt, à Synedrio septem alia jejunia indicuntur; privati verò jejunare pergunt usque ad finem Martii, qui si ad exitum pervenerit absque pluvia, signum est maledictionis.

Et hæc sunt jejunia quæ celebrant quando pluviæ sementi ad efflorescendum necessariæ justo tempore non descenderunt. Sed habuerunt etiam jejunia ad alia imminentia mala depellenda: Sic R. Zadok postquàm ex spontanea reclusione portarum templi, mali quid instare auguratus est, per quadraginta annos jejunavit, ut excidium avertere posset, & se ita maceravit, ut non aliter quàm חולשא infirmus vulgò vocaretur; Sed postquam urbs & templum subversa erant, & viderat sua jejunia frustranea fuisse, Titi Imperatoris medicis ad refocillandam sanitatem usus est. Ita aliud

ad jejunii exemplum habes in senioribus Hierosolymitanis, qui (ut etiam in *Taanit* dicitur) descenderunt in urbes suas, & indixerunt universale jejunium, *quia Ascalone visa fuerat aeredo instar magnitudinis orificii furni.* Item cùm cis Jordanem lupi duos pueros devoraverant, exequias illorum infantum inter fletum & jejunium fecerunt. Et tandem sibi quoque Jejunia indixerunt ex desiderio re aliquâ fruendi, ut videmus in R. Jose, & in תענית חלום *jejuniis ad felicia insomnia adipiscenda*, aut ad insomnii interpretationem assequendam, aut ad malum insomnii omen avertendum, tale jejunium pro insomnio permissum erat in Sabbatho, cùm aliàs in eo jejunare non liceret. *Bab. Schabbat.f.* 11. 1.

VII. Perduxit Jose Ben Joëler dies suos usque ad tempus Jannai regis, & interfectus est à Græcis. *Zemach David*, p. 70.

יהושע בן פרחיה
Jehosua fil. Perachiæ,
נתן הארבלי
Nathan Arbelita
Ao. 3560.

I. A præcedentibus hi doctrinam accipientes, circa hunc annum florere, cœperunt. De *Nathan Arbelita* nihil aliud legimus, nisi ipsum secundum à principe fuisse (ut ordinariè in talibus זוגות combinationibus observatum est:) et suam sepulturam habuisse בארבל בין צפורי לטבריא *In Arbel inter Zipporim & Tiberiam* : *Juchasin* p. 65. voluit enim in sua patria, & domesticis כוכי *sepulchretis* recondi, ut & mortuus *Arbelita* vocari posset.

II. De *Jehosua fil. Parachiæ*, plura nobis historia reliquit, quæ in sequentia contrahimus. Cùm Rex Alexander & regnum & sacerdotium unà

[illegible] retinere voluit, quidam fuerunt qui ad prandium invitati, regi dicere ausi sunt, *ipsum Regiâ coronâ contentum esse debere.* Quam correptionem Rex ægrè tulit, & ita exarsit ut omnes doctores interficere præceperit: quod mandatum etiam satellites statim exequuti sunt, respectu illorum qui vel præsentes erant, vel aliàs his carnificibus objecti fuerunt: sed *Schimeon filius Schetach* à sorore sua, quæ regina erat præsenti morti ereptus & occultatus fuit. *Jehosua fil. Perachiæ* vero in Ægyptum fugit, & Alexandriam commune Judæorum receptaculum petiit. Sedato autem hoc turbine, & Simeone BenShetach in pristinam gratiam restituto, Simeon etiam Jehosuæ reditum efflagitavit; quo concesso Jehosuæ Alexandriam tales litteras scripsit

מני ירושלים עיר הקדושה
ליכי אלכסנדריא של מצרים.
בעלי שרוי בתוכך ואני יושבת
שוממה: *A me Jerusalem, civitate sancta*

sancta, tibi Alexandria in Ægypto [*salutem*,] *Maritus meus apud te habitat, dùm ego intereà sedeo sola.* Quibus acceptis *Josua* iterum Hierosolymam rediit. Vide *Juchasin* f. 18. 2.

III. Notatu autem dignum est, quod Judæi Josuam Perachiæ fil. D. N. J. Christi Præceptorem faciant; et velint Christum se illi comitem in Ægypto petenda præbuisse. Sed certum est ipsos historiam corrupisse ne veritatem agnoscere debeant; ut postquàm verba ipsorum retulero facilè apparebit: Sic autem illi *Babil. Sanhed.* f. 107. 2. *cùm Jannai* (sive *Alexander*, duplex enim nomen habuit,) *occideret Rabbinos, abierunt R. Josua Ben Perachia, & Jesus ad Alexandriam in Ægypto.* Hoc est præcipuum testimonium, ex quo hanc opinionem de Messia nostro fabricarunt: Sed quoniam vident se parachronismum committere si velint nostram annorum & temporis Christi supputationem sequi, eam interpolare conatur R. Abraham in *Juchasin* p. 17. 1. cujus verba hic apponere lu-

bet. Verum audivistis, quod אותו האיש *vir ille*(sic Dominum
" Jesum recto nomine designare so-
" lent,) discipulus ejus (Josuæ
" scil.) fuerit. Etiam verum est
" quod natus sit anno 4 Regni Jan-
" næi, anno 263 à templi restaurati-
" one, & 51 imperii Chasmonæ-
" orum. Nam etiamsi illi (Christi-
" ani) dicant, ipsum natum esse
" tempore Herodis Chasmonæorum
" servi, anno Creationis 3760, &
" quod crucifixus sit 35 annis ante
" devastationem templi, ætatis ejus
" 32. intentio ipsorum solùm est nos
" contumeliâ afficere, dicendo quod
" celeriter antequàm quadraginta an-
" ni expleti erant propter iniquitatem,
" quam nos in illo exercuisse di-
" cunt, templum devastatum fuerit;
" Nam res se non ita habet, nativitas
" enim ejus 89 annis citius accidit
" quàm illi dicunt &c. Studium cer-
tè veritatem pervertendi ipsos in trans-
versum abripit. Non consentiunt ip-
si in sua Chronologia; nam secun-

dum *Zemach David* Alexander potitus eſt imperio anno 3660. R. Joſua fil. Perachiæ verò cum Jeſu in Ægyptum fugit anno 3560: quâ ratione non ſolùm tempora turbant, ſed etiam Dominum noſtrum centenarium facere debent. Taceo æræ noſtræ anticipationem, quæ Nativitatem Chriſti fermè ad Pompei tempora rejicit. Habent hoc illi Chronologi, ut ſi aliquid reperire poſſint quantumvis nihili quod ad rationes noſtras aliquo modo enervandas facere credunt, ambabus id arripiant manibus, aliàs forſan omni argumentorum vi illud ipſum refutaturi. Exemplum habes in illo loco *Juchaſin* ubi de Promothei maximi Romanorum ſapientis filio narratur שהיו לו ז בנות ואמרו הגוים שהאחת הנקראת אשתוניפוס ילדה ב׳ בנים האחד אפקין והשני שלצבין והיתה בתולה קודם לידת ואחר לידה וזה קשה *Ipſum* 7. filias

filias procreaſſe, & ex gentium revelatione ferri unum ex illis nomine Iſtonibus duos filios peperiſſe, quorum nomina erant Aplkim & Schalzebin; nihilominus autem ante & poſt partum virginem manſiſſe: & illud grave eſſe. Quibus autem *grave ſit*, annotavit quidam curioſus gloſſator זה קשה לנוצרים נגד דתם שאמרו שזה נם למרים אם ישו *Hoc grave eſt Chriſtianis; facit enim contra ſententiam ipſorum, quâ volunt hoc miraculum fuiſſe in Maria matre Jeſu.* Nos exiſtimamus, ipſummet *R. Zacuth*, cum hoc ſciolo commentatore illo die quo hoc ſcripſerunt aliquod purgamentum calcaviſſe: tam infeliciter laborarunt, cùm contra nos hanc obtuſam ſpiculam fabricarunt. Tales enim fabulæ abſque ulla authoritate & ſolo אמרי הגוים ſtabilitæ, eâdem facilitate difflantur quâ adſtruuntur: Et tamen talia nugamenta ipſis placent, quia gravia ſunt Chriſtianis.

שמעון בן שטח
Simeon fil. Schetach
יהודה בן טבאי
Jehuda fil. Tabbai.

3621.

I. ITerum præsidentem & vice-præsidentem conjungimus: (Juchasin ⁞ 15.) Homines sanè qui nihil prius sibi habuerunt, quàm magistratum integrum & incorruptum præstare. Unus ex illis quotidiè lachrymas fundebat, ob quendam lapsum quem immaturè judicando fecerat; alter verò prætulit justitiæ cursum saluti & incolumitati filii sui: Hos mihi Areopagitas & Themidis ministros incorruptissimos dicas!

II. Sed præcipuè *Simeon Ben Schetach* maximus παῤῥησιάςης & virtutis rigidus custos fuit. " Accidit aliquandò (versio 'est CL. Coccei in Sanhed. כהן גדול) ut servus regis

" gis Jannæi homicidium committe-
" ret. Hortabatur Simon sapientes, ut
" in id animadverterent & judicium
" de eo haberent. Mandant itaque ip-
" si, servus tuus homicidium perpe-
" travit. Mittit illum. Mandant ei
" denuo, Tu ipse quoque sistas te &
" testimonium accipias; nam de he-
" ris lex ait, veniat possessor bovis
" & consistat juxta bovem. Venit,
" assedit. Tùm Simeon ad illum
" conversus, *Rex Jannai* inquit, *sur-*
" *ge in pedes tuos & tùm testimonium*
" *de te dicetur; neque putes te coram*
" *nobis surgere, sed coram illo quo ju-*
" *bente mundus factus est.* Tùm ille,
" non ex tuo Jussu, sed pro eo quod
" censebunt collegæ tui. Conversus
" dextrorsum & sinistrorsum vidit om-
" nes in solum oculos defixisse;
" quibus Simeon בעלי מחשבות
" אתם יבוא בעל מחשבות
" ויפרע מכם Vosne cogita-
" bundi: futurum est ut cogitabun-
" dus aliquis vos ulciscatur. Confe-

" stim Gabriel illos humi afflixit, ita
" ut omnes animam efflarent; hinc
" factum est decretum, ut rex nec
" Judicet (personas Synedrii) nec ab
" illis judicetur.

III. Aliam historiam legimus in *Hierof.* Sanhed f. 23. 3. & *Bab. Sanhed.* f, 44. 2. in Gl. Venit aliquis & nuntiavit Simeoni, *Ascalone* in spelunca aliqua degere octoginta fæminas veneficas, & suis veneficiis, enecare mundum. Die ergò quâdam pluviosâ, ascitis ad se 80 juvenibus, accedit ad speluncam, pulsat, & unum se ex sodalitio venefico profitetur; statim admittitur, & videt eas artes suas practicantes; una enim mussitatis suis incantamentis bucellas adduxit, altera vinum, tertia carnes elixas &c. Tandem ipsum interrogarunt, quid tu potes? Respondit, Bis clamabo, atque 80 juvenes venustè vestitos introducam, qui ipsi lætissimi erunt, & deindè & vos exhilarabunt. Ad quod illæ, לדין כן בעיין *tales nos vellemus.* Edit ita.

qu

què vocem primò, & juvenes induerunt vestes suas nitidas, quas vasculis tectas asportaverant; vociferante eo secundò, ingressi sunt omnes: datóque signo, unusquisque unam è terra in sublime rapuit, ut ita magica earum facultas periret: istique deinde quæ bucellas adduxerat, dixit, *Adduc jam bucellas*: at defecit ipsam vis magica, ita ut nihil adducere posset. Dixit ergò, cum ea ad furcam. Alteri dixit, *Affer vinum*; at afferre non poterat: eam etiam, inquit, ad suspendium. Alteri dixit, Affer etiam quod antea adduxeras; sed omnis facultas ipsam reliquerat, ita ut & illa cum omnibus reliquis uno die ad supplicium acta fuerit. In quo processu duo præcipuè notanda; unum est quod Simon illas 80 mulieres supplicio suspendii puniverit; quod supplicium tamen secundum ea quæ in tractatu *Sotah* & *Hal. Sanhed. Maym.* leguntur, in mulieribus exerceri non debuit. Alterum verò est, quod nullum Synedrium, aut judex secun-